

49/2

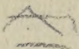
87/1244

EAD

Coll. 2 plumpers, 11 portraits

148

50/900

1. [illegible] 1600

Historiarum
SANCTISSIMAE, ET GLORIOSISS.
VIRGINIS DEIPARÆ
DE POPVLO ALMAE VRBIS
Compendium

AVCTO. R. P. F. IACOBO DE ALBERICIS
A SARNICO BERGOMENSI
Sacræ Theo. Lectore, & huius Cœnobij Priore.

AD

OCTAVIVM AQVAVIVAM
TIT. EIVSDEM ECCLESIAE
S. R. E. CARD. AMPLISSIMVM.

Superiorum permissu.

ROMAE,
Ex Typographia Nicolai Mutij. M.D.XCIX.

ILL^mo AC REVER^mo D. D.

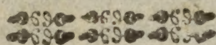
OCTAVIO AQVAVIVÆ

S. R. E. CARDINALI

TIT. S. MARIAE DE POP.

MERITISSIMO

Dominoque meo ſemper Colendiſſimo,

F. JACOBVS A SARNICO BERGOM.

S. P. O.

OC Illuſtrium, Sanctiſsimæ Virginis Mariæ de Populo Almæ Vrbis Hiſtoriarum Compendium non opus mihi in lucem edituro fuit nimio labore, nec animi in perquirendo eiuſdem ſedulitate Patrono, Cuius authoritate quidem altiſſima, nomineque Illuſtriſſimo Protectum, ſublime, nec haud excultum ob oculos Principum euaderet illud pleniſſimè; ſiquidē te mihi vnum illico (Cardinalis Ampliſſime) præ ceteris occurentem, cui omni meo iam ſtudio, opera, induſtria, animo diù dicatis, ipſimet præcipuum (tanto licet honore indigno) Patronum adoptare non dubitaui; Quod profecto non aliunde, quàm ex tua vnius ſingulari benignitate, immenſo affabilitatis ſplendore, & ingenti

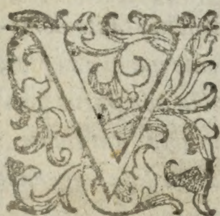
pietate, qua frequenter istam tuam cordi affixam visitans Sacram ædem, quàm humanissimè mecum agere solebas, dubio procul euenit. Idque potissimum Clarissima animi tui ornamenta, mentisque tuæ Illustrissimæ dotes, sapientia nimirum, grauitas, modestia (reliquas innumeras taceam oportet) adeo me tibi indissolubili seruitutis vinculo deuincientes effecerunt; vt animum ad rem conferens meum, te peculiari quodam honore, sincero cordis studio, amoreque tandem inextinguibili prosequerer: necnon vniuersas lucubrationes meas, cunctosque ingenij mei fructus (quamtumlibet minimi) despondere omnino cogerer. Atqui certè longè maiorem liberalitatis, & magnificentiæ candorem, imo tantam vbique locorum tui Illustrissimi nominis famam concitarunt in omnes orbis terrarum homines; vt te illis conspicuum, mirè gratum, amabilem æquè fecerint, & iam iam loco Patris illi te suspiciant, colant, prædicent, & venerentur. Nec propterea silentio inuoluendum puto, quo te propter egregiam animi tui præstantiam, admirandam prudentiam, probitatem, dexteritatem, comitatem perindè atque optimum, acutissimumque iuditium, Sanctissimus Pater, honoris genere donauit, quippe qui eo decore, & dignitate, qua nunc iure optimo polles, dignum te statuit, benemeritum iudicauit, quin Galero potius purpureo perornatum, te Illustrissimum S. E. R. Principem creauit. Porrò silere non possum tibi legationem apud Auenîones dignissimam in hanc vsque diem (illis alicuius viri maximi, & prudentissimi anxiè sitientibus aspectum) datam; necnon sublimem Deiparæ Virginis Mariæ de Populo Titulum tibi à Beatissimo, & Sanctissimo Patre Nostro CLEMENTE *VIII.* *concessum. Hæc omnia cùm ita sint, tanto erga te (Cardinalis Amplissime) mentis affectu gaudebam, tanto vinculo obstringebar Officij, vt iam diutius ferre non possim, quin aliquo munusculo meam in te obseruantiam, ac incredibilem significarem amorem. Hinc factum est, vt citiùs, ac immaturius saltem, quod tibi hoc meum dedico, & consecro Compendium (quale cunq; sit illud) libentissimè mitterem; non tamen ea lege, vt nominis tui Amplissimi Maiestate dignum existimem*

cum tantum mihi ipsi haudquaquã arrogare velim, nec minus ignoro ad te nil nisi ingenio perfectum, industria elaboratum, omnibusque numeris absolutum offerri debere; verum vt fœlicißimum Compendiũ plurimum existimationis, dignitatis, honoris, & patrocinij tanto nomine fulgidißimo irradiatum nanciscatur, non inauspicato quoque in pios, ac S. Mariæ de Populo mancipatos, & deditos fructu non paruo perueniat: vix enim me tutum arbitrarer ab his, aut rabie, aut liuore perfusis, qui cane peiores, & angue in aliorum dicta sese ingerunt Aristarchos, atque omnibus siue meritò, siue iniuria verè, vel falsò detrahere student, sed detrahant isti, & obtrectent illi quantum velint, non est tamen, quod Compendium virulentis hominum maledicentium linguis expositum timere debeat, præsidio tanti viri munitum inter S. R. E. Cardinales omni meritò connumerati: in cuius ingenij, naturæq; donis pœnitus laudibus enarrandis elegantißima Ciceronis, nedum mea deficeret oratio, atque potius Demostheni Græcorum eloquentißimo verba deessent, quàm neu tuarum celebrandarum virtutum suppeteret argumentum. Quare cæteris omißis, animo, ac re ipsa verius venerari, & colere, quàm verbis celebrare, voceque decantare toto pectore in omnem vitam incumbam, vehementer excelsitatem tuã rogans, ac etiam, atq; etiam obsecrans, vt hoc meum Compendium rudi Minerua contextum, libentißimo excipere dignetur animo, quo sub vmbra magnarum suarum alarum in medium tutius prodeat, ac diutius integrum seruetur, & inculpatum. Vale, & Deum Opt. Max. supplex præcor, qui Amplitudinem tuam ad huius sæculi decorem, & deuotißime Ecclesiæ S. Mariæ de Populo Almæ Vrbis splendorem; & patrocinium ad nestoreos annos incolumen reddat. Romæ ex Conuentu Sanctæ Mariæ de Populo quarto nonas Aprilis. 1598.

Illustrissimę, ac Reuerendissimę Dominationi tuæ Deditissimus.

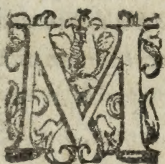
F. Jacobus de Albericis.

AD R. P. F. IACOBVM BERGOMENSEM.

IRGA nè dum florem, sed fructum mystica Iesse
Protulit, hæc genitrix Virgo Maria fuit;
Namque Deum, ac hominem florem, mirandaque fructum.
Edidit, & flores, pomaque sancta dedit.
Carpe igitur fructum, & per prata virentia florem
Iam redolet venerans mira, Deumque, virum;
Effigiem hanc Lucam diuum pinxisse decoram.
Fertur ab antiquis, Auctor, vt ipse refert,
Innumeras grates Iacobo debentur vbique,
Huic itidem perpes nomen, honosque detur.

SERIES TRACTATVVM, QVI Hoc continentur compendio.

Iraculum perillustre Deiparæ Virginis iuxta portam Flaminiam habitum, à quo illustres omnes, memorabilesq. res, celebris, & amplissimæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Populo originem, atque complementum traxerunt.

Situs, ac dispositionis Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Populo cum quibusdam rebus illămet illustrissimam, ac deuotissimam reddentibus enarratio.

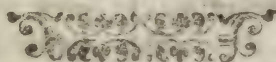
Circa admirandam Imaginem Beatissimæ Virginis, à Diuo Luca depictam, & à Pontifice Gregorio IX. in ipsa Ecclesia Sanctæ Mariæ de Populo collocatam discursus.

Indulgentiæ, priuilegiaque maxima, à diuersis Summis Pontificibus Romanis ipsimet Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Populo Romæ, & Congregationi Fratrum Hæremitarum Sancti Augustini obseruantiæ Lombardiæ concessa.

Epitaphia varia in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Populo existentia, ordine Alphabetico regesta.

INDEX

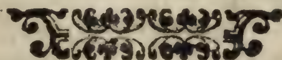
INDEX
RERVM NOTABILIVM.

admirans

Inter-

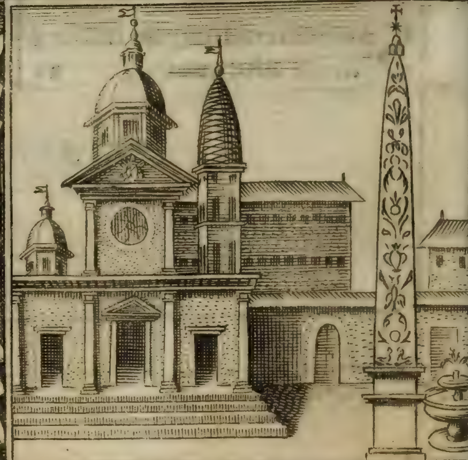
angu-

ORIGINIS, ET CAVSSÆ S. MARIÆ DE POPVLO NARRATIO.

VM Sapientissimus, ac Serenissimus Rex Hierusalem Salomon extremam manum æterni Dei mirabili, & celebri templo adhibuisset. Cumq; domum mysterio plenam in suum domicilium construxisset, sacra refert pagina eum pariter magnificam, & Regiam Serenissimæ Reginæ suę dilectissimę coniugi magni Regis Pharaonis filiæ erexisse domum, qua præcipuè, vt testantur interpretes, illam exaltare, venerari, & in cælum vsque efferre vellet. Ita Regum maximus, & vniuersi Dominus orbis filius Dei, cuius Salomon typum gerit, absoluto admirando, & celeberrimo sacrati templi opere, quod est eius corpus, vt ipse testificans ait (referente Diuo Ioanne, qui inquit duris Hebręorum ceruicibus prædicantem dixisse) Destruite templum hoc, & in tribus diebus reedificabo illud, & templi nomine suum sacratissimum Corpus intellexisse, quod extinctum morte, virtute, & potestate propria tertia die miraculosè reedificatum reuixit, & hoc tempore penitus fuit opus consumptum, & omni rationeperfectum: sic (inquam) magnus Rex, mundique Redemptor, non alteram, verum plures sibi ædificauit ædes,

3. Reg. cap. 7. B

Salomon Christi typus.

Io. cap. 2. D

quales Almæ, & vbiq; terrarum ſplendidè fuerunt ædificatę eius Sanctiſſimo nomini Baſilicæ. Atque hoc non contentus vno, Sereniſſimæ quoq; Angelorum Reginæ præcipuas domus ædificauit, idq; interdum Piorum mentes recto ſpiritu ducens in diuerſis mundi partibus, vt Eccleſias, templa in honorem illibatæ, & ſacratæ Virginis eius Genitricis conſtruerent, effecit. Interdum vero idem clariſſimis ſignis inſinuans, vt potè quando in montem Exquilinum Romæ candidiſſimas niues effuderat, vbi deinde Maximus Pontifex Liberius ſacrum faciendum, quod Ioannes cum vxore proprijs facultatibus fabricarunt, deſignauit. Nonnumquam ipſamet Virgo Sanctiſſima aliquibus deuotis, & ſibi caris apparens, hiſque vere iubens, vt templa erigerent, Eccleſias extruerent, tempus innuens, ſitum oſtendens, locum, modum, & quicquid, quod illis præſtandum ad nanciſcendum votum, eſſet neceſſum, declarans; vti fecit hæc Sanctiſſima, & inclita Regina Romæ 1099. (quod dicam infra) quo quidem tempore Sanctam Dei Eccleſiam magna cum prudentia, & Sanctitate, fœl.mem. Pont. Paſchalis II. Blerenſis Monacus Cluniacenſis regebat: qua tempeſtate comperiebatur (vt celebratiſſimum miraculum exordiar Virginis Mariæ Dominæ noſtræ, à qua inſignia mirabilia, & memoria ſanè digna, celebris, ac deuotiſſimæ Eccleſiæ Sanctæ Mariæ de Populo prodierunt) intra inclitam Romæ Ciuitatem propè portam Flaminiam, quæ nunc temporis porta de Populo vocatur, ſublimis adeò nucis arbor, & alta, vt longè cæteras illis finibus contentas magnitudine ſuperaret, ſub cuius trunco humatum iacebat corpus immanis, & diri Neronis Imperatoris; ſuper vero, & circumquaq; ſtabat (res auditu terribilis) maxima Diabolorum turma, & multitudo ſpirituum re-

Nñi Virginis plures ędificatę Baſilicæ.

Paſchalis Pont. Eccl. regebat an. 1099.

Miraculi Initium.

Nux alta ſub cui' radice corpus truculenti Neronis cubabat.

bellium infernalium in prædicti corporis custodiam, sed etiam quod multò peius est (experientia tunc rerum magistra docente) ad infestandos, ac valdè Christi fideles cruciandos. Quapropter omni veluti spe destituti, & rabiosi, semper inconsolabilem eorum dolorem euomentes; simulq; magnum inuidentię liuorem lenientes, qua nobis bonum nostrum inuident, procedebant. Propterea maligni, & feroces spiritus, nulla cuipiam habita ratione, nec pauperibus, nec diuitibus, nec magnis, nec minimis, nec viris demum, nec mulieribus, æquali rabie, & malignitate infestabant, excruciabant, mutilabant, suffocabant; & crudeliter necabant illorum plurimos, qui per præfatam portam Flaminiam transibant, in peius semper pro viribus abeuntes: dolentes, quod totum mundum omnino suppeditare, & in vltimas Terras mandare non possent. At si adeò horribilem sonum affert auribus humanis hoc solum nomen Diaboli, cogitet (heù quæso) vnusquisq;, quem terrorem inferre debebant eorum intemperatarum vocum stridores; hinc inde eueniebat spectaculum non minus dolore, & calamitate, quàm merore, & animi angore refertum, dum quidam pedibus claudi, alij manibus capti, alij toto corpore obsessi, alij ligati, alij fascinati, & alij spititu flagitiosò vexati, alij tragica morte occisi, deniq; tot erant damna, & incommoda, & feritates quas in genus inferebant humanum, vt mens ne minimam quidem partem capere possit. Quare Sanctissimus Pontif. Paschalis tantorum malorum cognita causa certò commonefactus de tot, tantisq; incommodis, his perspectis detrimentis, quæ ab illis tartareis spiritibus perpetrabantur, eius sibi dilecto, & quàm grato Populo Romano, anxius, & cupidus inueniendi tot exitijs opportuna medicamina, humilitate, & pietate maxima confugit, & sese ad

Demonia ꝑpe infinita mala in homines inferentia.

Pont. Pasc. vt demonũ infestationes tolleret ad Sanctiss.

Virginem accedit. Pręcipuum intercedendi mun9 Virgini Sanct. ascribitur.

Beatissimam Virginem tribulatorum consolatricem commendauit, certò sciens ipsam fore deprecatricem Excellentissimam, & efficacissimam ad exorandam quamcumque gratiam piè, sanctéque à Deo benigno desideratam, quinimo illud singulare munus eius esse aduocare, intercedere pro cruciatis, & afflictis peccatoribus; quod ideo eam Deus tot donis, & priuilegijs, tot gratijs, vt in sublimi magni Concilij colloqui posset, Consistorio, decorauit. In quo ea tam primaria voce gauderet, qua quicquid efflagitaret, proculdubio illi concederetur. Ex quo deuotis præcibus Virgini Sanctissimæ Pontifex Paschalis se commendauit, publicum, & generale ieiunium trium dierum toti eius Populo indixit, cum sciret illud potenter malignos, & scelestos spiritus deprimere, & conterere, durè calcare peruersos humani generis hostes, claudere, & obturare ora leonum, scindere, & dilacerare ferarum sæuissimarum vngues, decidere, ac truncare superbientium Ducum, ac Principum caput, placare, lenireq; Deum iratum, atque tandem efficere; vt quilibet sit compos eius, quod honestè, & iustè præcibus contenditur. Nec hoc solum contentus bonus Pastor, ieiunio adiecit orationem, imitans magnum Hebręorum Pastorem Moysem, qui in difficillimis suis rebus confugiebat ad orationem: hanc enim sectati sunt clarissimi viri Gedeon, Samson, Dauid, Saul, & quam plurimi alij, qui in eorum infortunijs, tribulationibus, & penis, Ezechias in obsidione Hierusalem, & in sua infirmitate. Iosaphat cum videretur oppressus ab hostium exercitu, Hester in angoribus animi, & calamitatibus populi sui. Idem fecere, & Daniel in Lacu Leonum, Ionas in ventre ceti, tres pueri in fornace Babilonica. Tales se gesserunt, Centurio, Cananea, Regulus, Latro in Cruce, Petrus in carcere, hi omnes, & alij pro-

Virgo qđ petit obtinet semper

Aliqui Ieiunij effectus.

Num. 11 B

Oñm tribulationũ opportunũ remediũ oratio.

Exod. 32 C

pemo-

pemodum extitere infiniti, quibus orationis beneficio Clementissimus Deus fauit, & subuenit, hacque itidem fœlix, & ter quaterq; Beatus Pontifex, quod desiderabat, obtinuit: quandoquidem cum ex animo populum suum commendatum habuisset, singulariq; pietate Deum exorasset, Matremq; suam Sanctissimam, vt dignaretur ab illa spirituum pernicie, & morbo demoniorum exitiali eos liberare, ac quicquid agendum, quod illis placeret, reuelare. En fauore diuino tertia nocte post ieiunium, & orationem illi apparuit Sanctissima Virgo Dei Mater Maria vnica, & pia mæstorum consolatrix, quæ benignè hunc in modum loquuta est, ò Paschalis, ò Paschalis, Hilari, & Læto sis animo, Deo enim placuit abstinentia tua, exaudita est oratio tua, populi totiusque tui supplicatio, respexit lachrymas, obseruauit suspiria, mensus est lamenta, & animo quærimonias posuit, numerauit singultus, cordolia perpendit, & ad extremum cognouit magnam molestiam, qua populus tuus Romanus ab istis mortiferis Draconibus afficitur. Propterea ne dubites, nevè tātillum mēte hęreas (ita repetijt alma illa Regina, cui nō est aliud negotium, quam miseris mortalibus succurrere) sed egredere, perge, ac irrue quamprimum ad portam Flaminiam, vbi nucem quamdam reperies ea altitudine, & latitudine, quæ omnem aliam arborem illic consitam excellit, & præstat, super illam latitant, & commorantur hostes omnium nostrum communes; ecce vide, tot tantisq; malis opportunum, & paratum remedium singulare, fac illam succidi sine mora, & radicitus euelli festina, sub qua inuenies corpus miseri, & semper infelicis Neronis, quod illinc statim admoueri, & proijci in Tyberim curabis: exinde in eodem loco, eodemque situ, Ecclesiam meo nomini consecratam ædificari efficito; volo namq; (quod

Virginis sacerrimę apparitio.

Ecclesiā S. Marię de Populo ędificādi pcep.

primum ſic Dei Maieſtas diſpoſuit) Populum tuum, qui ibi hactenus multa incõmoda ſuſtulit, poſthac plurima bona, & diuerſa gratiarũ genera ſuſcipere; & ſicuti locus ille à tenebrarum Principe vſurpabatur cũ reliquis, ita nunc & ſempiterno tempore iure meritò à Principe lucis vero Deo, eiuſque beatis poſſideatur: eo loci, deniqúe volo omne malum in bonum abire, arrogantiam in humilitatis præſtantiam, tormenta in oblectamenta, vanitatem in nobilitatem, triſtitiam in lætitiam, damna in dona, confuſiones in confeſſiones, tribulationes in conſolationes. viue igitur lætus, & iucundus, mi Paſchalis, quia eris diuino comitatus fauore.

Vt illico poſtera dies illuxit, lætitia feſtinanter, inęnarrabili Illuſtriſſimorum, & Reuerendiſſimorum Cardinalium Concilio, vniuenſoq; ſimul Clero, ac Populo Romano conuocatis (maxima cum deuotione oneris magnitudini ſuſcipiendi accommodata) ſolemniter Portam Flaminiam verſus iter ſuum direxerat; cumq́ue illuc perueniſſet, miſerandum caſum contemplans planè cognouit cum Apoſtolo non eſſe ſibi colluctationem aduerſus (nũc modo temporis) carnem, & ſanguinem, ſed aduerſus ſpiritales nequitias, Principem nimirum tenebrarum Dæmonem, ac malignorum, qui ſunt fortiſſimi, ſequacium. Tales enim eos natura reddit illorum ſapientia, experientia, victoriæ, maximum denique odium, quo Chriſti fideles proſequuntur, quorum tamen vnus, qui ſui periculo hac de re loqui poterat, teſtatur abundè dicens, non eſt poteſtas ſuper terram, quæ comparetur ei. Optimè quippe nouerat noſtrorum per inuidos eſſe bonorum; Idcirco non ſolum peruerſis cogitationibus, validis tentationibus, nonnumquam vero aſperis, & duris nos ſtudent ictibus infeſtare, ſed etiam varijs, diuerſiſq́ue penis nos

Deiparę Virginis man. exec.

Epheſ. 6. B

Iob. 41. D

ad

ad intollerantiam, diffidentiam, ac contra verissimam Dei prouidentiam solerter inducunt. Eos porrò sciebat adeò superbissimos, vt solium super illud summi Dei Monarchæ collocare fuerint ausi. Quamobrem in eos acriter pugnarunt Angeli Beati à quibus victi, & superati in tartarea loca fœlicissimis illis sedibus orbati detrusi fuerunt. Adhuc nihilominus in terris degentes sæpenumero miseri non modò personas, quæ (sententia omnium vniuersali) Illustres, & sanctitate singulares existimabantur; verum etiam vnigenitum Dei filium seruatorem nostrum machinari, ac fallaciter supplantare præsumpserũt. Propterea meritò Sanctissimus Pontifex palmis supplicibus pectori admotis, sublatis in cælum oculis, inquit, ad te rursus confugio sempiterne Deus, qui Sedes super Cherubin, qui volitas super pennas ventorum, qui tribus digitis mundum sustines, qui omni fortior exercitu, quiq; vniuersis absoluto Imperio Imperas: te etiam atque etiam oro, vt mihi in hac suscepta Prouincia, ne labor detur vento, sed prius tuo laudem nomini, & huic inde fideli Populo Romano optatam afferat libertatem, succurras. Conuersus deinceps Pater Sanctus ad mæstum, & pœnitentem Populum, dixit, nolite timere, quoniam (Dei sanctæq; Virginis beneficio) hic hodie videbitis mirabilia eius, quæ nobis lucidè monstrabit, & accedens ad nucis arborem Reginæ Cæli mandata exequuturus, mihi credere dixisse liceat, adiuro vos spiritus infernales humani generis hostes capitales, simulque vobis impero ob merita Christi infinita, qui de Spiritu Sancto ex castissimo Mariæ Virginis aluo natus, eaq; lege in hunc venit mundum; vt opera vestra ignominiosa, & truculenta, qualia iam pridem perpetrastis, ac iugiter hoc loco machinantes persistitis; impero vobis (inquam) vt sine mora hinc

Isa. 14. D

Pontif. ad Deum apostrophe.

Ps. 70. A

Ps. 17. B

Adiuratio in dæmon.

Io. 1. cap. 3. B

rece-

recedatis,& confeſtim ſumens manu ſecurim animo forti, & intrepido nucem ſuccidere cœpit,& dum abſcindebatur (res cuiuſque cordi formidabilis) improbi ſpiritus illi diſcedentes horribiles, & immoderatos ſonorum clamores,vt potè Leonum rugitus,luporum vlulatus,canum latratus, & id genus alia emittebant terribilia. Argumentum ſanè clariſſimum eorum moleſtiæ, quam quia nucis poſſeſſione priuati,& ab hinc expulſi hauſerunt.Cæ dente tunc nucem Pontifice ipſi quoque abire cœperunt. Quamobrem eo fœliciſſimo die à Deo Omnipotente populus Romanus liberatus, exauditus fuit proiecto infelicis Neronis corpore ibi reperto in Tyberim. Quis autem animo poſſet noſtrum ne dum verbis conſequi, quanta fuerit iubilatio huius ſancti Pontificis, ac totius Populi ineffabilis lætitia? qui dudum in tribulationibus aurium tenus iacebant,nunc opera intemeratæ Virginis Dei Matris omni Diabolorum peſte ſoluti ſunt. Maximum re vera extitit gaudium ab illa Illuſtri matrona Iudith Ciuibus ſuis effectum caput Holofernis amputatum manu ferente, quæ res eos in libertatem vindicauit. Atqui longè maiorem lætitiam præſtitit Populo Romano Sanctiſſima,& inuiolata Virgo, confringens caput, eijciens non alterum, ſed plures Spiritus Tartareos in captiuitatem eumdem ducentes, atque demum libertati reſtituens. Quare voluptate mira plenus Sanctiſſimus Pater Paſchalis oculis in cælum elatis, hunc eſt in modum effatus, Benedictio, claritas, ſapientia, gratiarum, actio, honor, virtus, fortitudo ſine fine Deo debentur; poſtea vero ad Virginem Deiparam verſus, ſimilia verba protulit, Tu ſtella cæli radians, Luna firmamenti,Sol mundi, vniuerſi gemma Theſauri, Archa ſapientiæ, templum Dei, Gaudium Angelorum, exultatio Beatorum, Dux incipientium,

Diuerſi Dæmonum diſcedentium à nuce clamores.

Maria Sãct. Maiorẽ lætitiam attulit Romanis,quã ſuis Ciuib. Iud.

Deo Virginiq; Mariæ Põt.gratiarum actio.

Mariæ Vir. encomia varia.

ful-

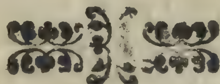
fulcrum proficientium, Adminiculum perfector um, Requies bonorum, Refugium peccatorum, vnica consolatrix tribulatorum, tu, tu nobis peculiari interuentione opem tulisti; Ideo æternas gratias pro me, & toto meo populo refero, ò Alma Regina encomijs omnibus dignissima, Virgo sancta, Imperatrix Angelorum, Domina mortalium. His itaque dictis Sanctissimus Pastor, manibus suis fundamenta iaciens Altaris maioris, quod derepente perficiendum esse, vti peractum fuit, imperauit, non est Dei Virginisq; meminisse contentus corde, gratiam habere, mente benedicere, ore laudare, voce celebrare, verbis magnificare, ac signis eos prædicare, sed etiam voluit re ipsa immortales referre gratias. Tum tertio post die, quo infernis spiritibus liberati fuerant, cooperto Altari maiori, & asseribus templo constructo, ingenti cum lætitia, & pietate Sanctus Pontifex vnà cum decem Illustrissimis Cardinalibus, quatuor Reuerendissimis Archiepiscopis, decem Episcopis Reuerendissimis, pluribus alijs Prælatis, ac populo penè innumero consecraturus idem Altare ab eodem fabricatum, necnon Virgini Intemeratæ dedicatum ex eius præcepto iter habuerat. Aedificante autem populo Romano Ecclesiam Virginis Mariæ Dei Matris immaculatæ, cuius ope tantam, ac singularem profecto gratiam susceperat, voluit is Beatissimus Pater Sanctam Mariam de Populo (cuius nunc nomen adhuc retinet) appellari, quo nulla non hora gentes siue hoc nomen audientes, siue Sanctum Dei habitaculum spectantes insigne hoc beneficium per Sanctam Mariam Virginem in populum Romanum collatum memoria æterno tempore tenerent. Quoniam vero illibata Mater Dei Maria in ædendis miraculis continuò persistebat (vti nunc quoque semper facit) eius etiam templum Popu-

Pont. Pasc. Altaris maioris fundaméta ponit.

Solemniter Pont. accedit Altare mai⁹ S. Marię de Pop. cõsecratur⁹

S. Maria de Populo cur sic vocet.

lus Romanus exornandum curabat, hinc tempore procedente, multa ſacella inſignibus varijs, ac per pulchris figuris tùm ſculptis, tùm pictis, ſiue in parietibus, ſiue in marmoreis lapidibus, extructa fuere, potiſsimum tamen illis Cardinalium, Principum, Ducum aliarumuè perſonarum miris modis monumenta relucent, quarum rerum mentio (vt iam pollicitus eram) præcipua fiet in deſcriptione ordinis, ac Eccleſiæ, diſpoſitionis, quæ ſequitur.

ECC · S · MARIAE DE POPVLO VNA EX 7 · ECC

DESCRIPTIO ECCLESIAE S. MARIÆ DE POPVLO ALMAE VRBIS.

ESCRIPTVRVS sacrati templi Diuæ Mariæ de Populo dispositionem, & ordinem, rationi consentaneum est, vt à capite eiusdem exordium sumã. Principio enim Fel. Mem. Iulius secundus chorum, Altare inferius extruxit, & sacellum fornicibus aureis, & picturis insignibus pro gentilitia eius familia Rouerensi fecit, ac idem exornauit duobus sepulchris hinc inde miro opere sine exemplo fabrefactis; Alterum pro Illustrissimo, & Reuerendissimo Cardinali Ascanio Mariæ Sfortia figuris, stemmatibus, propria effigie, ac cæteris pulchris insignitum, & præcipuè Epitaphio. Ascanio Mariæ. Alterum vero pro Illustrissimo, & Reuerendissimo Cardinali Hieronymo Basso Sauonensi, Sixti quarti sororis filio mira artis paritate erectum cum figuris exculptis, propria eius effigie, insignibus, & Epitaphio: Hieronymo Basso. Non longe ab istis sunt alia duo sepulchra magnæ existmationis, hoc ad dexteram, nempe Illustrissimæ Flammettæ Strotiæ stemmatibus, figuris, & Epitaphio. Flammettæ, &c. Illud verò ad sinistram Illustrissimi Cardinalis Antoniotti

Iulij. 2. Põ. M. Eccl. S. Mariæ de Populo exornatio.

Ia-

Ianuensis cum figuris, insignibus, propria effigie, ac Epitaphio. Amplissimis legationibus. huic est proximum sepulchrum Illustrissimi Cardinalis Ioannis Baptistæ Pallauicini Ianuensis, cum sua effigie, insignibus, & epitaphio. Ioanni Baptistæ. A latere dextro frontispicij Ecclesiæ iacet humata Domina Camilla Bonuisia cum stemmatibus, ac epitaphio. Camillæ &c. Ex altera vero parte reperitur D. Vincentius parensius cum eius insignibus, & epitaphio. Vincentio. Eodem pede sequitur Capella Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, in qua cęteris per pulchris omissis inuenitur sepulchrum Reuerendissimi Domini Hieronymi Fuscari Episcopi, cum sua propria effigie Aenea, insignibus, & epitaphio, Hieronymo Fuscaro, &c. Ad hæc succedit Cappella Beatæ Catherinæ Virginis & martyris, cuius statua marmorea pulchre conspicitur, atq; totum sacellum aureis coloribus vndequaq; affabre delineatum existit. Non hinc procul apparet sacellum pietatis Sanctissimæ pulcherrimis picturis tanta cum industria depictum, vt dignum aspectu videatur. Quo in loco conspicitur positum sepulchrum Reuerendissimi Domini Bernardini Eluini Episcopi, eius Icone, insignibus, & epitaphio. Bernardino Eluino &c. Postea elucet Illustrissimi ac Reuerendissimi Cardinalis Bernardini Lunati constructum formosissimum depositum Icone propria ornatum, & epitaphio. Bernardino, & c. Assidet deinde Sanctissimi Crucifixi sacellum, cuius Altare à Fel. Mem. Pontific. Gregorio xiij. hoc priuilegio decoratum fuit, vt quilibet Sacerdos rem diuinam faciens animas à Purgatorio liberet, vlterius in hoc adest pulcherrima Saluatoris Nostri Christi Sanctissimi Crucifixi imago, ad manum sinistram iacet sepultus Dominus Hieronymus Bornia cum stem-

Cappella Apostolorũ Petri, & Pauli.

Sacellum B. Catherinæ Virg.

Cappella Sanctissimę pietatis.

Sacellum Sanctissimi Crucifixi habens altare priuilegiatũ pro liberatione animarũ à purgatorio.

ma.

Capella S. Nicolai de Tolentino.

matibus, & epitaphio Hieronymo, &c. Satis inde videtur Sancti Nicolai de Tolentino sacellum duobus hinc inde sepulchro perpolitum, in quorum vno sepultus extat Illustrissimus, ac Reuerendissimus Cardinalis Ioãnes Baptista Mellinus, in altero vero residet Petrus Mellinus Comes Palatinus, cum effigie, vtriusq; insignibus, ac epitaphijs. Io. Mellino, & Petro Mellino. Postmodum eminentissima inter cæteras sequitur Capella Natiuitatis Beatæ Virginis de Laureto, quæ varijs figuris decoratur, tùm anagliphicis tùm (vt dicitur) opere Mosaico perfectis, statuarum vna Abacuch, altera vero Ionæ maximo iuditio, & arte adeo fabre factis, vt aspicientibus admirationem non paruam inferant, quibus duo adijciuntur sepulchra totam Cappellam perfectam reddentia. In super Sancti Ioannis Baptistæ comperitur Capella, in qua Baptisterium extat, cum talis sit Ecclesia parochialis. Postmodum duo hæc habet sepulchra Reuerendissimi nempe, ac Illusteissimi Francisci Abundij Castilionensis, cum Icone, insignibus, & epitaphio, Francisco Abundio. Reliquum est Reuerendissimi Episcopi Ioannis Montis mirabilis, cum eius simulacro, insignibus, & epitaphio: hanc prope clarescit sepulchrum Petri Medinæ cum epitaphio. In vltima parte Ecclesiæ intra tres valuas hæc reperiuntur sepulchra, scilicet Domini Christophori Prothonotarij, Equitis Hestoris Maluetij, Reuerendissimi Episcopi Caroli Trauersarij, ac potissimum Illustrissimi, ac Reuerendissimi Cardinalis Ioannis de Castro, Nicolettæ Cattaneæ, ac Stephani Spadij, his omnibus affiguntur effigies, insignia, & epitaphia. In ingressu autem Ecclesiæ omnibus apparent duo famosissima monumenta, primum quippe Illustrissimi Siluerij Piccolominei cum insignibus, & epitaphio; secundum vero

Sacellum Natiuitatis B. Virginis de Laureto.

Capella S. Ioannis Baptistæ.

Illuſtriſsimi Inici Piccolominei Ducis, cum ſtẽmatibus æneis ægregiè factis, ac epitaphio. Inicus Piccolomineus. Ex altera vero parte Eccleſiæ apparet Sacellum Sancti Hieronymi in quo primũ hæc in marmore legũtur verba, DOMINICVS RVERE CARDINALIS SANCTI CLEMENTIS, CAPELLAM MARIAE VIRGINI GENITRICI DEI, AC DIVO HIERONYMO DICAVIT. Totum hoc ſacellum picturis, & vario figurarum genere decoratum exiſtit. Sepulchrum quoque magni iuditij ineſt, in quo duo Illuſtriſsimi Cardinales, ac chariſſimi fratres Chriſtophorus, & Dominicus continentur cum vtriusq; effigiè, inſignibus, & epitaphio. Chriſtophoro, & Dominico. Eodem greſſu conſpicitur ſacellum Sancti Laurentij iſtis obſignatum litteris,

Sacellũ S. Hierony.

DIVO LAVRENTIO MARTYRI SANCTISSIMO LAVRENTIVS EPISCOPVS ALBANENSIS CARDINALIS BENEVENTAN. NE MORS DEVOTIONIS AFFECTVM PRAEVENIRET, SACELLVM HOC DICAVIT, DOTAVITQ; Habet præterea elegantiſsimas figuras, duo depoſità, quorùm primũ Illuſtriſsimum, ac Reuerendiſsimum Cardinalem Laurentium Cibo, continet, cum eius ſimulacrò, inſignibus, & epitaphio. Laurentius Cibo. Secundum vero Reuerendiſsimum Epiſcopum Edouardum Cicadã amplectitur, cum inſignibus, ſua effigie, ac epitaphio, Edouardo Cicadæ. Tertio vero Illuſtriſsimus, ac Reuerendiſsimus Car dinalis Ioannes Baptiſta Cicada includitur cum icone ſua, ſtẽmatibus, epitaphioq;. Ioanni Baptiſtæ. eodem pede reperitur ſacellum Beato Patri Aug. ſacratum, quod

Capella S Laurentij Martyris.

Sacellũ S. Patris Auguſtini.

qui-

quidem varijs figuris, & omnibus ſuis numeris abſolutum adamuſsim corruſcat. præterea ſepulchro celebri Illuſtriſſimi Domini Ioannis de Ruere, Sixti iv. Fel. Mem. Sororis filij cum proprio ſimulachro, inſignibus illuſtratum, & epitaphio. Ioanni de Ruere. Clariſsimè videtur ſacellum Sanctæ Catherinæ, in quo ſunt aliquot ſanctorũ imagines marmoreæ, ſub quorum pedibus, hæc leguntur in marmore verba. GEORGIVS EPISCOPVS PORTVENSIS SANCTAE ROMANAE ECCLESIAE CARDINALIS PORTVGALENSIS OB MAXIMAM ERGA HOS SANCTOS DEVOTIONEM POSVIT. Amplius adeſt ipſiusmet Illuſtriſſimi Cardinalis formoſum depoſitum propria cum icone, ſtẽmatibus, & epitaphio. Georgius Cardinalis. Ab altera parte iacet ſepultus Reuerendiſſ. Georgius Archiepiſcopus Braccharenſis, cum ſua effigiè, inſignibus, & epitaphio. Georgius, &c. Huic vero annexum conſtat ſepulchrum Illuſtriſsimi Cardinalis Ioãnis Hieronymi Albani Bergomatis propria eius ſimilitudine ſtẽmatibus poſitum, & epitaphio. Ioanni Hieronymo Albano. Hinc ad Capellam vſq; Sanctæ Luciæ comperiuntur depoſità varia, quorum primum omni figurarum ornatu, ac inſigniũ, eius quoq; ſimulacri ſplendore eſt decoratum, & epitaphij. Ludouico Podacatano. Itidem depoſitum Reuerendiſsimi Petri Gulielmi Rocca Archiepiſcopi, ſua icone, ſtẽmatibus clarum, & epitaphio. Petro Guglielmo Rocca. Eſt inſuper Reuerendiſsimi Domini Ioannis Orteghæ Epiſcopi, illuſtris equitis Marci Antonij Bertonij Romani cum ſuis iconibus, inſignibus, & epitaphijs. Ioan. Orteghæ, & Marco Antonio: ſacellum tandem Sanctæ Luciæ loco anguſtum, ſed magna deuotione ampliſsimum, vt

Capella S. Catherinæ Virginis.

Georgius

vota

vota oculorum tùm argentea, tùm aurea ſatis apertè teſtantur. Ad dextram iacet Domina Martha inſignibus,& perfulgens epitaphio.Dominę Marthę:& vt multa in pauca conferam,hiſq; finem imponam; omnes huiuſce Eccleſiæ Sãctæ Mariæ de populo parietes,columne,tota deniq; Eccleſia vndequaq; inſignibus(potiſsimum Sixti quarti) iconibus,epitaphijs,votis,& donarijs colluſtratur,Illuſtriſſimaq; redditur : pauimentum etiam ferè totum ſtratum videtur lapidibus marmoreis, ſtẽmatibus,figuris, ac epitaphiis,ſub quibus tùm Illuſtriſsimi Cardinales, vti Illuſtriſsimus Cappacius,Sebaſtianus Pighinus, Auguſtinus Triultius, Ferdinandus Flores, & alij permulti. Nicolaus de Fliſco, tùm Illuſtriſsimi viri cuiuſlibet ætatis, cuiuſq; nationis, & Patriæ, cuiuſcumq; gradus, & dignitatis : tùm Illuſtriſſimæ mulieres veluti, Illuſtriſsima Hortenſia Columna, Alfonſina Vrſina,Hortenſia Mellina commorantur. Quis igitur eſt,qui non videat,quàm deuota, & Illuſtrìs euadat Eccleſia Sanctæ Mariæ de Populo?ſed vt ſermonem meum ad paulo altiora canenda conuertam,ad Altare maius ipſuiſmet Eccleſiæ accedam; & quamuis multa, & prope infinita Altaris maioris recenſenda ſint ornamenta, omnia tamen breuitatis cauſſa ad tria ornamentorum genera reducam.Primum enim inter cæteras veſtes ſacras,vel (vt aiunt) paramẽta multa ſunt, & pulchra valdè : quia ſerico, auro, & argento contexta, vnum maximè elucet pluuiale vnionibus, & cæteris aureis inſignitum, à Fel. Me. Sixt iv. huic ſacratiſsimo templo oblatũ. Nec minori præſtantia expendenda ſunt,quę Illuſtriſſ.Card.Scipio Gonz.ſuũ totũ ſacrarium euacuans Virgini Sanctiſſ. erogauit, vt illa bene ferunt teſtimoniũ, tum in ſacrario,tum in Altari maiori poſita, & alia à ſummis Pontificibus, Illuſtriſſ. Cardin. Regibus, Ducibus,

Tria Eccleſię ornamẽta numerãtur.

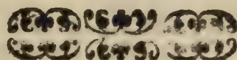
Scipionis Gonzaghæ Cardinalis Illuſtriſsimi donaria.

Marchionibus,& alijs gen eris omnis necnon idipſum altare candelabris argenteis, Crucibus, vaſis, & vniuerſis tandem altari præcipuo congruentibus, reſplendet. Secundo loco exponuntur Sanctorum reliquiæ hinc inde in ſolemnitatibus perſiſtentes, quæ potiſsime exornant, & douotiſsimum efficiunt Altare, nedum totam Eccleſiam; Sunt autem quæ infra ſubſcribuntur. pro feſtis diebus in ſacello Sanctiſsimi Crucifixi, in ſex reliquiarijs deuotiſſime aſſeruatæ, nempe Sancti Fabiani Papæ, & Martyris, S. Stephani Papæ, & Martyris, Sancti Neemeſij Martyris, Sancti Priſci Martyris, Sancti Ananiani Martyris, Sancti Iauriſij Martyris, Sancti Preſciliani Martyris, Sancti Archilei Martyris, Sanctorum Martyrum Vincentij, & Anaſtaſij, Sancti Sodalis Martyris, Sancti Maximi, Sancti Euſtachij, Sancti Thomæ Apoſtoli, Sancti Bartolomæi Apoſtoli, Sancti Ioannis Baptiſtæ Præcurſoris Domini. De brachio Sancti Sebaſtiani, Digitus Sancti Pamphilij Martyris. De capite Sancti Caliſti de Capite Sanctæ Lucinæ Virginis, de brachio Sancti Chriſtophori Martyris, De Septem Sanctis Dormientibus variæ reliquiæ, totum os vnius Tibiæ Sancti Gabini Martyris; os vnius brachij Sancti Ignatij Epiſcopi, & Martyris, Sancti Ioannis boni, Sancti Petri Apoſtoli, Sanctæ Anaſtaſię Virginis, & Martyris, Sanctæ Catherinæ Virginis, & Martyris, Sanctæ Claræ Virginis, Sanctę Barbaræ Virginis, Sanctæ Aphræ, Sanctæ Vrſulæ, & aliorum plurimorum Sanctorum Apoſtolorum Martyrum, Confeſſorum, atquæ Sanctarum Virginum reliquię ibi continentur, ac aliæ multæ quorum nomina ignorantur, Poſtremo Deipare Virginis Sacerrimæ mirabiliſſimã, ac ſpecioſiſſimam Imaginem, quæ præ cæteris vniuerſum illud templum ſplendidiſſimum, prætioſiſsimum

Sanctorum reliquiæ recenſio.

atque

atque frequentiſsimum omnibus propè nationibus, gentibus, familijs, tam minimis, quam magnis reddit, ſequenti capite pro viribus enarraturus ſum præſto.

ALTARE MAIVS S.
M. DE POPVLO

DISCVRSVS IN ADMIRABILEM, AC INSIGNEM Smae VIRG. MARIAE DE POPVLO IMAGINEM.

SI Imperatorum, ac Imperatricum Imagines, Regum, ac Reginarum effigies, Ducum, Principum, necnon cæterorum vtriusque sexus simulachra, quæ à manu pictoris colores coloribus commiscentis affabrè sunt effecta, nihil emolumenti, frugis, & vtilitatis (pręter oculorum delectationem) afferunt; attamen tanta cum diligentia considerantur, & mira attentione circumspiciuntur; rationi quidem consentaneum est, vt maiori studio, & singulari cura illæ perspiciantur Imagines, quæ citra magna oculorum oblectamenta, innumera propè bona ferunt, & largiuntur, quales sunt Sancti, & Sanctæ Dei Omnipotentis manus viuæ, & veræ effigies, quorum non modo corpora, nomina, res præclarè gestas, opera gloriosa, sacrasque Reliquias satis admirari, & admirantes triumphando celebrare debent mortales, verum quoque imagines illorum, præcelsæ figuræ summo honore, & veneratione dignæ censentur; cum intellectum, propriumque affectum à figura ad figuratum, à signo ad signatum, ab exanima pictura ad viuam formam deferant. His enim fidelium spiritus sopore excitantur grauati, pectora ca- Vtilitates ex Imaginū SS. visu pcedentes.

lescunt

lescunt gelida, ac intus rigentia multorum, qui templa ingrediuntur, sacra, imaginum Sanctissimarum visu de repente ad suspiria, planctus teneritatem flebiliter corda mouentur, simulque erga Deum ardenti inflammantur amore. Magnus sanè Pater meus hæreticorum malleus, fundamentum Ecclesiæ Augustinus Sanctus, de seipso planè fatetur imaginem quamdam sacrificij Abraham in suo studio positam, quam sæpenumero videntem ad lachrymandum amarè prouocasse. Plurimum certè interest, (vt veritatem perhibeam) vtilisque est hic sacer, & Sanctus Imaginum vsus. Honor enim, qui illis debetur, & monstratur, ijsdemmet sanctis, quos repræsentant, defertur. Itaque effigies Domini Nostri Iesu Christi, ac suę Sanctissimæ Crucis cultu latriæ soli Deo debite honorari, & adorari debent. Illæ Sanctorum, qui in illos Dei amicos existentes aptè conuenit honore duliæ coli, & adorari debent. Imagines vero Virginis sacratissimæ adorentur, & venerentur oportet adoratione Hiperduliæ, quæ multo maior est illa duliæ, veneratione; latriæ vero minor, atque hæc Beatissmæ Virgini, (vt testatur Doctor Angelicus) quia Mater Dei est candididissima, debetur, verum non parua quærunt quidam percunctantes, cur in vna magis quàm in alia imagine? aut cur hic, quàm alibi miracula creduntur? lux Doctorum Pater meus Augustinus eximius istis doctè, & diuinè, quam humanæ potius respondens ait, non modò in inuisibilibus rebus, verum etiam in uisibilibus, & in ore hominum versantibus neminem posse diuinam sapientiam perscrutari, & exemplum affert, quod Deus vno in loco miracula faciat magisquam in alio, parum tua refert, satis est (inquit hic celebris Pater meus Augustinus) scire ea Deum ordinare, & in illis intelligentiam ha-

Exēplū Sā-ctissimi Patris Augustini.

Sacrarum Imaginum vsus vtilissimus.

Cult' latrię

Cult' duliæ

Cult' hiperdulię cui debeantur.

Quorundā obiectio.

Diui Pr̄is August. resp.

bere

bere præ maiori illius ministerij amplitudine. Alij dixere Deum ædere miracula, quia talia loca fide indigent, vbi huius imagines facientes miracula existunt. Alij verò dicunt, quare in vna magisquam in alia figura Deus facit miracula?hoc ipsum euenit propterea,quod aut quia eorum opifex fuit homo sanctus, Deoque valdè gratus, aut quia aliquo tempore in manu extitit, & potestate alicuius Sancti. Sanctissima, gloriosissima, & mirabilissima est,& semper erit Imago Sanctæ Mariæ de Populo Romæ ab Excellentissimo secundum naturam Euangelista Sancto Luca depicta,prout admodum Reuerendus Pater Frater Iacobus Philippus de Bergomo Ordinis Hæremitarum Sancti Augustini Congregationis obseruantiæ Lombardiæ in Lucam testatur dicens. Propter familiaritatem, quam iugiter Lucas cum Beata Virgine habuerat, (Damasceno testante) eius imaginem sibi depinxit, & apud se habere voluit, quæ nunc Romæ apud Sanctam Mariam de Populo maxima veneratione,frequentiaque inuisitur, ac custoditur. Nos addimus sibi innumera quotannis describi in tabulis miracula, vt discere quisque possit pietatem erga huiusmodi imaginem,non deuotionem tantummodo excitare, verum etiam summa beneficia, Deo miserante,conferre. Hoc idem refert etiam Simon Maiolus centuria prima, in defensione sacrarum imaginum, idem etiam confirmant scripta Platinæ, qui multa de sacris imaginibus præscripsit, vbi ostendens tradit, quod Sixtus IIII. pluribus monimentis imagines colendas docuit. Eluxit autem insigniter sacrarum imaginum cultus in hoc Sixto. Cum Romæ in sacra æde diuæ Mariæ de Populo, Beati Lucæ pictura quædam Virginem Mariam referens maxima veneratione seruetur, Sanctissimus hic Pontifex amplissimum,ornatissimumque templum extru-

Aliorũ responsiones.

Obiectio.

Respõsio.

R.P.Fr. Iacob⁹ de Bergamo in Lucam.

Imago S. M.de Populo à S. Luca depicta.

Simõ Maiolus cent. p

Platina in Sacrarum Imaginum defensione.

Simõ Mai. Idẽ refert cent. 15.

xit, ad pietatem erga huiuſmodi Imaginem confirmandam, vt ex apendice conſtat, quę ante annos centum adiecta eſt ſpeculo hiſtoriali Vincẽtij Beluacenſis. Hoc idem indubitata fide docent Summi Pontifices, ac Sancti Paſtores Romani, & præſertim Grægorius Nonus, & Sixtus quartus in breuibus Indulgentiarum ab illis ei Sanctiſſimo loco conceſſarum; nihilo tamen minus in amicorum deuotorum nutum, & in clariorem huius rei notitiam ea narrabo dumtaxat, quæ vno ore Doctores vniuerſi de Maria Virgine dixerunt, & omnia in hac imagine (quod eius fieri poterit) extare videbuntur. Principio ferunt eam fuiſſe aſpectu pulcherrimo, ac grauiſſimo, aſpectumque pueri Ieſu ſimilem eſſe illi Matris Sanctiſſimæ: Nicephorus, Calixtus, Sixtus Eccleſiaſticus, ac Caniſius Beatiſſimam Dei Matrem cæruleis veſtibus indui, palij extremitate, caput operire ſolitam aſſerunt. Quod autem ad perſonæ formam attinet, coloris oleacei fuiſſe tradunt, idcirco ſapiens in canticis Mariæ perſonam ſuſtinens, loquitur, & ait, Nolite me conſiderare, quod fuſca ſim, quia decolorauit me ſol. Amplius mediæ ſtaturæ fuit, faciem tenuit oblongam, maieſtate plenam, oculos nigros, ac recti viſus, oculorum ſupercilia nigra, arcuata. Habuit naſum longum, venuſtiſſimaque proportione inſignitum, ac paruum; labia eleuata, ac mirè rubentia, dentes paruos, atque candidiſſimos, capillos aureos, prolixas manus, digitoſque, & reliquum corporis belliſſimè compactum, nec modò alia referam de pulchritudine, & ſpecioſitate Deiparæ Virginis, niſi, quod de Dioniſio Areopagita memoriæ proditum eſt, qui cum ſemel viſum duceretur honeſtiſſimam Dei Matrem, primo quo illam vidit intuitu, vociferatus eſt, & dicens proclamauit. Si vnus mihi Deus compertus non eſſet, hanc diuinitatem ipſam fore

Pontificum maiora teſtimonia.

Corporis Virginis deſcriptio.

Can. 1. B

Aſpect⁹ Virginis Marię à Dioniſio laudatur

testa-

testarer. Hinc deuoti, (quibus oratio habetur) facilè conijcere, & dilucidè cõspicere possunt, quàm sit hæc imago perpulchra, decora, illustris, & formosa, exemplari non absimilis, Sanctę Dei Matri conformis, ipsiquemet Mariæ eadem; extitit diutissimè hæc famosissima, ac Sanctissima Imago in Sacrario Sancti Ioannis Laterañ. idq; temporis consuetudine receptum apud Summos Pontifices erat, tempestate magnæ calamitatis, & angustiæ, belli, perniciei, pestilentiæ, aliorumque malorum præcelsam hanc & reuerendam effigiem honorificè in processionibus circumferre, & protinus (vt crebrò experimentum ostendit) voti ex animi sententia compotes erant. Grægorius fœl. record. nonus anno 1227. cum ineffabilem miraculorum multitudinem prospiceret, quæ Deus ob suam Sanctissimam Matrem operatus fuerat, & iugiter infinita omnium admiratione faciebat in sacro, & venerabili Templo Sanctæ Mariæ de Populo, & in semetipso præcipuas gratias, singularesque fauores perceperat, Dei honoris, diuæque Virginis purissimæ omni zelo plenus, & cupidus, quo illius sacri Templi deuotio (licet magna foret) augeretur, tempore maximæ contagionis spontè amouerat illam Sanctam Imaginem, & in processione, Illustrissimorũ Cardinalium Collegio, totoq; Populo Romano eam deuotè comitantibus, ad præfatam Ecclesiam de Populo detulerat. Quam posuit super Altari maiori, tùm omni spiritu, & pietate Missam celebrauit. Hincq; paucis diebus (beneficium sanè vnicum) curati, liberati omni morbo pestifero, & exitiali fuerunt, nec illinc deinceps mirabilissima Imago, mota est, vbi locata fuerat, sed vniuersi nimirũ Pont. eam in maxima veneratione habitã creberrimè inuiserũt. Quod quilibet cõiectare poterit ex amplissimis Indulgentiarũ thesauris, & aliarũ gratiarũ,

Pont. Max. Græg. IX. 1227.

D qui-

quibus numquam non colendum illum Sacrum locum, vt hæc ſequentia pauca legenti patebit, proſequuti ſunt.

Cum igitur hæc ſpecioſiſſima, ac pientiſſima Imago facta, & depicta à viro tam Sancto, tamque probo, multoque tempore diuino, & in excelſo loco magnificata, totq; Pontificibus Romanis venerata fuerit, cui mirum videri debebit, ſi adeò illuſtris, glorioſa, & in miraculis ædendis vberrima; De quibus (quo me capiant omnes) ipſe primùm miracula ſupra naturalia inſueta, & contra naturæ ordinem primarium eorum opificem eſſe Dominum Deum Omnipotententem ratum habeo, qui facit (teſte propheta) mirabilia ſolus, vt in his oſtendatur magnitudo, clementia; præ intelligens maioribus illis rebus, vt potè iuſtificationẽ multorum fidelium, aut infidelium conuerſionem, & alia id genus ſimilia, atque ab huiuſmodi operibus (quamuis ad ſuam virtutis magnitudinem, & excelſitatem pertineant) tamen non excludit miniſterium ſuarum creaturarum, vt paulo ante diximus, imo illis ad eas, & honeſtandas, & nobilitandas, quatenus honore, & nobilitate dignæ videntur, vtitur; quod & hoc veritatem habeat, ecce in maiori, & altiori miniſterio, fine, & cauſa omnium miraculorum, quæ Dei ineffabilis incarnatio exiſtit, conſenſu, & puriſſimis Mariæ Virginis vſus eſt clauſtris: necnon infirmis ſanitatem recuperantibus mirabiliter vmbra Sancti Petri præſto fuit; hac enim ratione cũ minimis cauſis admirandos producat effectus, clarius altitudo, & omnipotentia Illius, ſimulque parum in executione Diuinæ voluntatis egere creaturis, apparet; iuxta illud Iſaiæ, omnes gentes quaſi non ſint in conſpectu tuo, hocque affert, vt ſecundum ipſum omnis honor, & gloria creatori referatur, concedens tantummodo creaturis paritatem nomine tenus, non re

Deus miraculorũ primus opifex

Pſ. 71. D

Incarnatio filij Dei finis omniũ miraculorũ

Iſa. 40.

fa-

faciendi miracula, atque pro hac doctrina ingenuè fatemur Imaginem Dominę nostræ de Populo Vrbis ædere miracula, eamdemquemet Virginem inuiolatam Matrem Dei Mariam Serenissimam facere miracula, ac Saluatorem nostrum, qui ex ea natus est, mirabilia magna efficere, porrò imaginem veluti instrumentum, aut pene instrumentum, Virginem tamquam mitem, clementem, benignam deprecatricem, matremque misericordiæ; Dominum, vt proprium, primum, & principalem illorum factorem, qui se solo, nullo manum porrigente, efficere valet, docemus; si verò de miraculis accuratè, quæ passim eduntur, ratiocinemur, maiorem certè fieri partem Dei Matris amore dilectissimæ facilè erit videre, cuius potentissimus Deus magnam meritorum virtutem, fauorem, & gratiam, quam coram Deo ęterno illa sibi parauit, nos aspicere, & intueri cupit. Si quidem tanta est, beneficiorum vbertas, donorum affluentia, ac vt vno verbo singula complectar, tantus est limpidissimus meritorum fons, quę miselli homines suo vnius studio, ac intercessione in terris degentes suscipiunt, vt nihil amplius illis impossibile receptu relinquatur. Præterea Deus vult nos examinare puritatem, & eminentissimam vitæ, qua in hac terrestri vixit machina, Sanctitatem. & opidò desiderat nos suam charam matrem diligere, suoque perpetuo, purissimoq; candore nitescere; suam humilitatem incomparabilem sequi, conformitatem in omnibus suis præclarè actis, & dictis ad voluntatem diuinam, & suam ardentissimam charitatem cum infinito Dei amore coniunctam habere. Hinc iurè optimo meruit non solùm inexplicabilem gloriæ, & perennis coronæ triumphum, quem sinè fine iucundè, ac fœliciter eminentius omni creatura possidebit in cælo, sed etiam hic inferius in Ecclesia militanti multò

Imag. Virginis Marię de Pop miracula fiunt

Maior pars miraculorũ Virgine intercedente fit.

Gratiarum Mariæ exaltatio.

Quid à nobis De' circa Virginẽ requirat.

maiori dote meruit locupletari, exornari, atque apprimè decorari omnibus illis priuilegijs, gratijs, & prærogatiuis, quas solet Deus suis Sanctis concedere viuentibus, & morientibus, postque sui diei obitum, quorum vnum (quod primùm fortè putatur) est miraculorum coruscatio. Ex quibus colligitur numquam fore tot, ac tanta gloriosæ Virginis numerata miracula, quin multò plura credi valeant, propter quod si famulos suos Deus pientissimus fideles, quia sanctitate fulserunt, tantis fauoribus donat, vt non pauca illorum scripta, & tractata miracula fuerint, cur non firmiter, & syncere nos credemus Sanctorum sanctam, dominorum omnium Dominam, & aduocatam Matrem Domini nostri Iesu Christi his atque multò amplioribus gratijs, & concessionibus exaltasse? ita sanè. Nonne illi fauit? nonne illi omnia præbet sine dubio Deus? quinimo persuasum certò habeo tantam prodigiorum copiam, & multitudinem esse, vt ex his quamplurimi nedum infiniti compaginarentur libri; nec ideo quis vmquam sibi bona fide laudi vertere poterit, quod omnia fuerit signa complexus, imo non difficilè magis numerum arenæ maris haberi, arborum foliorum, guttarum aquarum, cælique stellarum, quàm mirabilem miraculorum manum Mariæ Sanctissimæ dijudico. Quamnam gratiam clarissima mundi Protectrix Domina Lauretana non præstitit? illa Montisserrati? illa Guadalupi? illa Sacrarij Toleti? illa pellarij? illa Epidauri, Montis Regalis, Sauonæ, Appuæ, Mantuæ, Stezzani, Carauaggij, fauentiæ, Raudæ, Regij, illa insignis Castri Mediolani, Nontiatæ Florentiæ, illa magnifica de Saxo in diui Augustini ædibus, ac illa Sancti Petri, ambæ lucæ, illa coronatæ Genuæ, illa Crucis in territorio Cremæ, & illa præ cæteris splendididissima Regina, ac Domina Sancta Maria de

Deip. Virg. miracula innumerabilia

Variæ Virg. Mariæ Imagines miraculis coruscantes.

Populo Vrbis? vt demum hic modum dicendi faciam, cum præsertim eius causa quot grates, quanta dona, quot fauores, quāta merita perinde Populo Romano fecerit ac toti terrarū orbi, cōmemorem: quandoquidem (vt meridiana luce clarius extat) ipsam suppliciter inuocantes, ac demisse præcantes, ægri penè innumerabiles, cæci, surdi, muti, ligati, veneficijs infecti, fascinati, immundo spiritu obsessi, omniq; malorum genere cruciati planè reualescebant, cumq; arte, aut natura liberari nequirent, depræcatione beatissimæ Virginis de Populo soluti, & penitus curati fuerunt, exinde non sunt numero compræhensi demonio vexati maligno, in pristinam sanitatem reuocati, captiui redempti, moerentes solatij nectare diuini confortati, Pauperes, & miseri adiuti, & eleuati, infirmi benè confirmati, omnes deniq; quotquot sunt fauore, & gratia altissimæ Virginis Deiparæ veneratæ, cultæ, & adoratæ in eius prætiosissima effigie de Populo malis exempti sunt. Clarum namq; sine controuersia testimoniū perhibent donaria hinc inde affixa, ditissima Sacerdotum vestimenta, nec non reliqua templi, & Altaris lucidissima ornamenta, votorum tam auri, quam argenti multitudo quæ Virginem in Paradiso triumphantem (ò magna laus Romæ) circunstant tanta spectrorum copia, quædā depicta, quædam anagliphica tàm hominum, quàm mulierū, & alia lignea, alia cerea, varijs signis, quibus alij torti, simulq; tormentis admoti, quidā carceribus addicti, alij grassatorū lacu irretiti, quidam venenati, alij vulnerati, alij opprobrio dati, quidā ab aquis & ignis incendio læsi, alij peste, bello, penuria, aut alia calamitate oppressi præferuntur, atq; nonnulla diuersis signis vulnerum, hastæ, lanceæ, sagittarum, & aliorum eiusdem generis mortalium; quæ intercessione illius dulcissimæ Sanctę Mariæ

Multæ gratiæ varijs à S. M. de populo cōcessæ.

Per multa donaria multas gratias arguūt.

de

de Populo ad vnguem cęlesti medicina curata sunt. Quamobrem omnes fere templi parietes iisdem Trophæis, votis, & signis pro attalicis tapetibus ex ordine decorati sũt, ita vt (ob deuotissimum quem faciunt orantibus aspectum) nemo virorum ac mulierum est (modo aliquo pietatis, & deuotionis spiritu splendescat) hanc celeberrimam, & famosissimam ingredientium Ecclesiam, ac suauiter contemplantium tot, ac tanta vndequaque posita signa, & euidentia miraculorum argumenta, quorum illico mens igne diuino non accendatur omnino ardentissimo, cor non conflagret amore, non prorsus intenerescant viscera, pectora palàm non pandantur, ad suspiria alta ducẽda non commoueantur vbere lachrimarum fluxu oculi ad plorandum, summè flendum, & crimina amare plangendum, & tandem eorum simul omnium linguæ non exoluã tur, & ora in laudem, magnificentiam, & in Dei laudabilis benedictionem, ac se magnopere Virgini Clementissimæ commendantes in hæc aut similia verba collachrimantes prorumpant, O Maria, O Maria Sanctissima ab omnibus generationibus semper benedicta Mater Dei castissima, vnica mundi Domina, Serenissima Regina cæli, spes nostra dulcis, fidelis nostra protectrix, tuo nos reconcilia filio, nosq; tuo dilecto (ò sola Virgo Deipara) commenda vnigenito, & nos illi sistentes affer, Concede nobis (quæsumus) per gratiam quam dignè impetrasti, ob magnas illas prærogatiuas, quas abundè meruisti, ac per misericordiam, quam mundo peccanti peperisti, vt is qui nostræ debilitatis, & miseriæ voluit esse particeps, ita tua ope, tuo ductu, tuoq; fauore nobis in ægestatibus sit præsto, peccatis ignoscat velim nostris, atq; in extremo vitæ communicet nobis beatam gloriam sempiterno tempore duraturam.

Oratio ad Virginem.

Au-

Auctoris ad Deiparam Virginem de Populo Exaltationis S.R.E. exorandæ causa.

Oratio.

NVNC mihi indigne oranti (Beatissima Virgo) reliquum videtur, vt tuum per quam optimum auxilium in Sanctę Matris Ecclesiæ euectionem obtinendam implorem, & id merito sanè exorandi gratia ad te vnicam deprecatricem cõfugio. Nam ea in primis es, qua omnibus mortalibus ex animi sententia dona gratiarum ceduntur innumera. Tu (inquam) ea es apud Deum gratiæ princeps, atq; Angelo Gabriele Nuntiante, inuentrix. Quo circa Diuus Bernardus te omni potestate in cælo, & in terra amplissimè adeo donatam fuisse asserebat, vt quæcumq; optaueris ea perfectè consequi valeas. Tu Regina, & Mater illa charissima prædicaris, quam filius dilectissimus benignè compellans ait, Mater mea speciosa pete à me quod vis, neq; enim fas est, vt meam auertam à te faciem. Tu Deniq; in conspectu Dei meritorum vndequaque plena, salutaris. Hinc Bernardus tribulationibus oppressos alloquẽs dicebat securũ habemus accessum ad patrem, vbi mater ante filium, filius ante Patrem, mater ostendit filio pectus, & vbera, filius ostendit patri latus, & vulnera, nulla ergo poterit esse repulsa vbi tot occurrunt claritatis insignia. Itaq; efficias velim Domina præpotens tuis saluificis Intercesionibns, quo vniuersi Christi fideles in decorem, & ornamentum corporis scilicet Matris Ecclesiæ, ad opera fidei cõuenientia bene sese accingãt.

At ſi aliquando deficere contingat, tu eos ſubleua labeſcē tes, molleq; peccatorum libera, veluti ægritudinibus cor porum plures curare, eximere penitus hic, & alibi conſue-uiſti: item & imitare filium tuum Saluatorem Noſtrum, qui dum in terris moratus eſt, ægros quam plures, & ſa-tis languentes tùm ſpiritù, tùm corpore curare dignatus eſt. Eia igitur virgo Sanctiſsima vigila, attende, & ad Sanctæ Eccleſiæ exaltationem incumbe, vt quatenus tuo fideles interuentu ob grauia facinora, vel rebellium per-inde ac Ethnici, & Publicani ab Eccleſia ſpirituali ex communicationis gladio ſecluſi, & eiecti, ac veluti mem bra ipſius putida à corpore abſciſſa reſipiſcant, & humi-liter abſolutionem, & priſtinam communionem efflagi-tantes, eidem Eccleſiæ citius vniri contendant. Adſis, & mihi alma Regina famulo tuo omni humilitate, ac in-timo cordis affectu patrocinia tua inuocanti pro hæreti-cis cuiuſcumq; nominis, qui vt ab erroribus vniuerſis emergant; ita ad Sanctam Romanam Eccleſiā celeri greſ-ſu venire percupiant, hancq; ſolam veram eſſe Eccleſiā apertis oculis videant, quæ à filio tuo Ieſu Chriſto Serua-tore noſtro, deinde ab Apoſtolis verbo, & doctrina plan tata, admirandisq; operibus, & miraculis penè infini-tis confirmata conſiſtit.

Conuerte Inſuper oculos tuos (Pientiſsima virgo) ſum ma miſericordia plenos ad corda Iudeorum diabolica fraude obcæcata, vt lumen fidei in Eccleſia ſplendens, & refulgens, tuis adiuti ſuffragijs, te duce, Illuſtrati lumine veritatis planè cognoſcant, ac ex imo pectore fateantur in Sancta Eccleſia Apoſtolica veram eſſe fidem, quam niſi quiſque integram Inuiolatamq; ſeruauerit, proculdu-bio in æternum peribit; utq; animo hanc eſſe fidem per cipiant, qua prophetæ Apoſtoli, & Euangeliſtæ quicquid de Chriſto docuerunt, ac ſcripſerunt, creditur, quo de-

mum

mum venerandæ non parua dulcissimum filium tuum humanæ salutis auctorem prosequantur hinc mirum in modum S. M. E. letitia magna gestiens, gaudio gaudens ingenti exaltabitur, & ad cœlos tollet vsq; ac super quã credi valeat summus Ecclesiæ Pastor, & Rector tuiq; dilectissimi filij Domini Nostri Iesu Christi, in terris partes agens Clemens octauus mira lætitia Sanctè perfundetur, ac lætabitur, At vero quo tanti Pastoris vota aspirant? quo tanti Rectoris? quo tanti Vicarij præclaræ actiones? quo tanti Pontificis tendunt suspiria? non alio equidem spectant, quam ad hanc vnam exaltationem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sibi comissæ, vt illa iugiter crescat, & noua semper fecundetur prole. Tu (virgo prudentissima) quę perfectè rem ita sese habere cognoscis negotij summam contẽplare; & quo pacto nobiscum fortuna agatur vide, age causam nostram cum Iam Idem summus Pontifex Clemens de suo maximo munere obeundo intra sacrarium tuæ pietatis crebras admittat præces quibus te intercedente, te deprecatrice apud dominum nostrum Iesum Christum filium tuum Sancta Ecclesia prætiosissimo eius sanguine fundata ac communita destructis erroribus aduersis omnibus repulsis a solis ortu ad occasum vsque lucescat, agnoscatur ac simul veneretur, itaq; tua vnius ope Regina cœli, & domina Angelorum Sanctissimus Pater, & Beatissimus Pastor Clemens cui Deus non sine præcipuo tuo vnius suffragio imo tuo merito concessit, vt suas pasceret, oues ligaret ac solueret, cœlum panderet, & os inferni occluderet, sentiat Ecclesiæ Sanctæ incrementum quo magno plane gaudio reficiatur, tuis tot meritis (Beatissima Virgo) Deus illum felicissimis seruet auspicijs, longam ætatem exigat atq; rite sui prorsus compos euadat. Te Duce demum (cæteris omissis) Deus

Omnipotens Clementem Patrem, & hominum Paſtorem Clementiſſimum vna cum grege ſibi credito ad portum fœlicitatis æternæ deducere dignetur.

Dies in quibus miraculoſa Imago ſacerrimæ Virginis Mariæ de Populo ab omnibus perſpici poteſt.

N Feſto Conceptionis eiuſdem Beatiſſimæ Virginis.

In feſto Natiuitatis Domini Noſtri, & per eius octauam.

In feſto Epiphaniæ.

In feſto Purificationis Beatæ Virginis.

In feſto Aſcenſionis Domini noſtri.

In feſto Pentecoſtes.

In feſto Viſitationis Beatæ Virginis.

In feſto Aſſumptionis eiuſdem Deiparæ Virginis.

In feſto Natiuitatis, & per eius octauam, quia eſt feſtum Principale illius deuotiſſimæ Eccleſię.

In feſto Sancti Lucæ, qui illam Sanctam pinxit Imaginem.

In feſto omnium Sanctorum.

In feſto Sancti Iacobi Apoſtoli.

Inſuper conſpicienda monſtratur hæc Sacra Imago cum magna deuotione, & fidelium populorum concurſu Feria quinta, poſt tertiã Dominicam quadrageſimę hoc ordine habita quippè maiori Miſſa; incipitur vna ſolemnis, & deuota proceſſio, qua quidem expleta, Altaris miniſtri, ac alij omnes genibus flexis ante ſacram Imaginem deuotè perſiſtentes patres, ac cantores cum organo

canere incipiunt Antiphonam Salue Regina, & dum canunt, ò clemens, aliquantulum Imaginis Virginis apparere incipit, dum verò dicunt, ò pia, illius dimidium videtur, dum tandem canunt, ò dulcis Virgo Maria, tota omnibus Beatissimæ Virginis, & vnigeniti sui panditur figura, & tandiù à singulis cernitur, donec venerit dies martis post octauam Resurrectionis dominicæ, hisque diebus omnes Chisti fideles per multas, ac magnas consequuntur indulgentias visitantes illam perillustrem, & deuotam Imaginem, ac Ecclesiam. Nec possem ego ob id vmquam verbis explicare multitudinem, ac frequentiam magnam virorum, ac mulierum per plateam proficiscentium per scalam ante sacram ædē collocatam genibus flexis ascendentium, atque illud sanctum templum Deiparæ Virginis reuerenter ingredientium, nec propterea vllis possem consequi verbis, quot orationes, quot Missas, quot sacrificia, quę (eo potissimum tempore) à Summis Pontificibus, Illustrissimis Cardinalibus, Reuerendissimis Prę latis, ac id genus alijs deuotissimis Religiosis ante ipsam sacram Imaginem peraguntur, ac tandem nil est magnificentius, gloriosius, nihilque magis excelsum tanto hominum congressu, quo nil ad deuotionem excitandam, Religionemque fidei peragendam requiri videatur.

GRATIARVM AMPLISSIMVS THESAVRVS A Varijs Summis Pontificibus Romanis deuotißimæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Populo elargitus.

ALTARE Maius, quod adhuc extat vbi nux erat consecrauit, multasque Sanctorum Reliquias in eo collocauit, ac plurimas Indulgentias, vt infra pa-

patet Augustissimæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Populo concessit, &c.

Ad honorem Omnipotentis Dei, & Beatissimæ Virginis Mariæ hæc Sanctissima Basilica de Populo, fuit à Populo Romano à fundamentis erecta, & ob id Sancta Maria de Populo venit nuncupata, in qua quidem Ecclesia infrascripta, multaque alia Sanctuaria constituit in primis summus ille Pontifex Paschalis, qui Altare maius cum decem Cardinalibus quatuor Archiepiscopis, Episcopis decem, alijsque quamplurimis prælatis consecrauit infrascriptas in dicto Altari condidit reliquias, videlicet de Domini nostri Iesu Christi vmbilico, de Virginis Mariæ lactæ, & vestimento, ac etiam de capitis eius velo, & prædicta in capsula eburnea reclusit, & de super posuit de ligno sanctæ crucis, & hæc omnia in cristalli phiala recondita sunt, modo in dicta capsula eburnea, de ossibus Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, intus consistunt de puluere ossium Beati Ioannis Baptistæ, de ossibus Sancti Andreæ Apostoli, de Sanctæ Mariæ Magdalenæ ossibus, & S. Sixti Papæ, & Martyris, S. Laurentij Martyris SS. Quadraginta Martyrum, S. Agnetis Virginis, & Martyris, SS. Ruffinæ, & Secundæ Virginum, & Martyrum, S. Stephani Papæ, & Martyris, S. Stephani Prothomartyris, SS. Hippoliti, & Sociorum eius, S. Ceciliæ Virginis, & Martyris, S. Tiburtij Martyris, S. Vrbani Papæ, & Martyris, S. Valeriani Papæ, & Martyris, & multorum aliorum Sanctorum quorum nomina scripta sunt in libro vitę.

1099. Roman⁹ Popul⁹ Eccles. S. Mariæ de Populo ędificauit.

In cuius consecratione omnibus ad prædictam Ecclesiam deuotè accedentibus prędictus Pontifex Paschalis à Feria quinta, post tertiam Dominicam, quadragesimæ vsque ad Octauam Paschæ in singulis diebus mille annos,

&to-

& totidem quadragenas ob reuerentiam Virginis Mariæ concessit, &c.

Item propter præsentiam sui ipsius Papæ præfati, & Dominorum Cardinalinm concessit ibidem alios mille annos, & totidem quadragenas iuxta numerum Domino rum Cardinalium pro quorum quolibet posuit annos cen tum, & totidem quadragenas, &c.

Item prædictus Papa posuit 32. Annos, & totidem quadragenas iuxta numerum aliorum prælatorum pro quorum quolibet posuit vnum Annum, & vnam quadragenam, &c.

SAnctissimam Deiparæ Virginis Imaginem è Sanctuario Lateranensis Ecclesiæ extraxit, eamq. processionaliter cum toto Clero ad Sanctam Mariam de Populo deportauit, ibi reliquit, Missam celebrauit, & indulgentias auxit.

Grego-

GRegorius nonus, ob reuerentiam ipsius Virg. Gloriosæ, propter miraculum Romano Pop. impensum, ne ingratus tanti muneris ipse Populus existeret, & cupiēs ipsum Populum ad ipsius Virginis deuotionem attentius Inducere, ad præfatam Ecclesiam cum multo Clero, & Populo accessit, & Imaginem B. Virginis manibus B. Lucæ in tabula depictam ibidem deportauit vbi solemniter celebrans, concessit omnibus ad dictam Ecclesiam venientibus, vere penitentibus, & confessis: in omnibus festiuitatibus Beatæ Mariæ Virginis, & per octauas eorum, in festo B. Augustini, & per eius octauam, in festiuitatibus Natiuitatis, Resurrectionis Ascensionis Pentecostes, & à die consecrationis ipsius Ecclesiæ vsque ad octauam Paschæ 700. Annos, & totidem quadragenas Indulgentię.

S. Lucas imaginē B. Virginis de Populo pixit.

Indulgentia in omnibus festiuitatibus B. Marię Vir.

CLemens quartus, P.M. Narbonensis Gallus in S. Maria de Populo consecraræ altaria fecit, & multis Indulgentijs, eandemmet Ecclesiam præmuniuit.

Prædictus Pontifex, mādauit Vicario suo, vt consecraret altare B. Mariæ Magdalenæ, Dominica secunda mensis Iunij 1266. die 15. vbi etiam annuatim posuit omnibus venientibus 7. Annos, & totidem quadragenas Indul.

Item, prædictus Vicarius Domini Clementis Papæ de mandato ipsius consecrauit altare Beati Augustini cum multis alijs Episcopis in festo ipsius venerabilis Doctoris mensis Augusti die 28. anno 1266. & concessit omnibus deuote venientibus ipso die, & per octauam septem Annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ.

Item, quilibet Episcoporum, qui fuerunt nouem posuit vnam quadragenam.

Item, idem Vicarius D. Clementis Papæ quarti, concessit à die consecrationis ipsius Ecclesiæ vsq. ad octauā Paschæ decem, & septē Annos, & totidem quadragenas.

ECCLE-

Ecclesiæ S.Mariæ de Populo multas, vt infra patet concessit Indulgentias.

IN Anno vltimo Pontificatus Bonifatij octaui, sua auctoritate Dominus Patriarcha Constantinopolitanus, & Dominus Archiepiscopus Bituricẽsis cum multis alijs Episcopis consecrauerunt altare B. Catherinę Virginis, & Martyris, & Sancti Egidij Abbatis in festo ipsius Virginis Catherinæ, qui Papa singularem gerebat deuotionem ad dictam Virginem, in qua consecratione supradicti Patriarcha, & Archiepiscopus concesserunt de mandato Domini Papæ omnibus deuote venientibus in diebus festiuitatum prędictorum Sanctorum: quadraginta Annos, & totidem quadragenas.

Quas indulgentias simul recollectas Bonifatius prædictus concessit omnibus accedentibus verè pœnitentibus, & confessis de verbo ad verbum, faciens mentionem de prędictis à die consecrationis ipsius Ecclesiæ, quæ est feria 5. post tertiam Dominicam Quadragesimæ vsque ad octauam Paschæ, propter dominam Matrem, & Genitricem Dei; vt ipsa videlicet sit semper aduocata totius Christianitatis, & præsertim Romani Populi.

Sunt autem dictę Indulgentię in toto duo millia 797. Annorum, & duo millia 757. quadragenarum.

Concedit Ecclesiæ S. Mariæ de Populo, in omnibus Festiuitatibus B. Mariæ Virginis, Plenariam in perpetuum omnium peccatorum remissionem, &c.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Ineffabilia Gloriosæ Virginis Dei Genitricis Mariæ meritorum insignia deuotæ considerationis indagine perscrutantes. & intra nostræ mentis archana reuoluentes, quod ipsa castissimo eius vtero prout nostræ status exigebat necessitas humanæ salutis authorem pertulit, & apud eum quem maternis lactauit vberibus sedulas pro nostræ fragilitatis expiatione præces effudit, dignum quin potius debitum reputamus, vt in honorem sui nominis dedicatas Ecclesias præsertim in locis vbi miraculorũ claritate corruscat gratiosis remissionum prosequamur impendijs, & Indulgentiarum muneribus decoremus. Cupientes igitur, vt Ecclesia domus Beatæ Mariæ de Populo iuxta portam Flaminiam de Vrbe ordinis fratrum Heremitarum sancti Augustini ad quam Romanus Populus, & etiam Curiales, ac alij Christi fideles diuersarum nationum, tũ propter diuersa miracula quæ omnipotens Deus meritis, & intercessionibus prælibatæ Virginis gloriosæ retroactis temporibus, & præcipue dum pestis mirum in modum Vrbem ipsam inuaderet, & varijs ægritudinibus fideles Christi obirent hactenus operata est, & operatur in dies, magnus Populi concursus habeatur. nosq. hodie considerantes quamplures Christi fideles in eadem Vrbe febribus, & alijs ægritudinibus præter consuetudinem magis grauari, & ex illis infra paucos dies decidere, ad præfatam Ecclesiam personaliter accessimus, & ibidem in nostra præsentia orando dominum, vt aerem salubrem, & infirmis sanitatem ex sua pietate, & misericordia elargiri dignaretur, Missam celebrari fecimus congruis oneribus frequẽtetur, ac Christi fideles eo libentius deuotionis causa ad illam confluant, quo tandem præcibus, & meritis præ-

Permulta miracula à Deipara de Populo acta.

Accedit ꝑsonaliter Sixtus IV. ad Ecclesiã S. Mariæ de Populo.

fatę

fatę Virginis adiuti, & per alia bona opera quæ fecerint animarum ſuarum ſalutem ſperauerint ad ipſius de omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus vtriuſque ſexus verè penitentibus, & confeſſis, qui prædictam Eccleſiam in Natiuitatis, Conceptionis, Purificationis, Annuntiationis, Viſitationis, & Aſſumptionis eiuſdem feſtiuitatibus à primis Veſperis vſque ad ſecundas. Veſperas deuotè viſitauerint annuatim ſingulis earumdem feſtiuitatum diebus plenariã omnium peccatorum ſuorum remiſſionem, & veniam auctoritate Apoſtolica tenore præſentium in Domino concedimus præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis M. CCCC. LII. Sexto Idus Septembris Pontificatus noſtri, Anno ſecundo.

Indulg. plenaria in omnibus feſtiuitatibꝰ deiparæ Virg. In dicta Eccleſia S. Mariæ de Pop.

Priuilegium Pœnitentiariorum Sanctæ Mariæ de Populo à SIXTO QVARTO conceſſum.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuã rei memoriam à Sede Apoſtolica ſunt illa benigno concedenda fauore per quæ animarum ſaluti benignius conſulatur, cum autem nos nuper vniuerſis Chriſti fidelibus vere pœnitentibus, & confeſſis, qui Eccleſiam B. Mariæ de Populo de Vrbe ordinis fratrum Heremitarum Sancti Auguſtini in ſingulis eiuſdem B. Mariæ Virginis feſtiuitatibus deuotè viſitauerint annuatim omnium peccatorum ſuorum plenariam remiſſionem conceſſerimus, prout in alijs noſtris inde confectis literis plenius continetur. Nos vt Chriſti fideles ipſam eandem Eccleſiam, (vt præfertur) viſitantes, conſcientiæ pacem, & animarum ſalutem Deo propitio conſequantur, ac vt Indul-

Ratificatio Indulg. plenariæ in feſtiuitatibus B.M. Virg.

gentia-

gentiarum huiusmodi commodius participes esse possint cum eis benignius agere volentes, quod Prior domus dictæ Ecclesiæ de Populo pro tempore existens, sex Sacerdotes ipsius ordinis S. Augustini Idoneos, & discretos in ipsa Ecclesia de Populo deputare ac vnum ex eis Priorem aliorũ constituere posit, qui confessiones quarumcumq. personarum eandem Ecclesiam causa huiusmodi Indulgentias consequendi Visitantium in festiuitatibus prædictis, necnon à media quadragesima vsq. ad octauam Paschæ Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, quando à Populo Romano, & à Curialibus tum propter deuotionem quam ferunt Beatæ Mariæ Virgini, tam etiam propter maximum numerum Indulgentiarum, eo tempore à diuersis prædecessoribus nostris Romanis Pōtificibus cōcessarum frequentissime visitatur audire, & earum confessionibus diligenter auditis eisdem personis à quibuscumque peccatis, quæ confitebuntur sicut Penitentiarij minores in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe deputati faciunt, & facere posunt iniunctis eis pro commissis Penitentia salutari, & alijs quæ de iure fuerint iniungēda debitam absolutionem impēdere ita tamen quod ijdem cōfessores de his de quibus fuerit alteri satisfactio impen denda eam dictis personis per eas si superuinxerint, vel per alios si forte tunc transierint faciendam iniungant quam ipsæ personæ, vel illi alij facere teneantur, vt præfertur auctoritatæ Apostolica tenore præsentium de vberiori gratia concedimus, & etiam Indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis cæterisq. contrarijs quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem

Ratificatio omniũ Indulgentiarum antiquarum S. M. de Pop. quę currũt singulo die a media quadragesima, vsq. ad oct. Pasche.

omnipo-

omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ. M. CCCC. LXII. Quarto, Idus Octobris Pontificatus nostri Anno secundo.

Priuilegium vnionis S. Mariæ de Populo Vrbis ad Congregationem obseruantiæ Lombardiæ Ordinis Heremitarum Sancti Augustini à Sixto IIII. Indultum.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Inter præcipuas nostri pectoris curas quibus ex susceptæ seruitutis officio vigilantius nos intendere conuenit, hanc libenter amplectimur, vt debemus per quam in singulis Monasterijs, & locis regularibus præcipue almæ vrbis nostro conspectui antepositis Religionis vigeat obseruantia, morum, & vitæ honestas, ac vigor disciplinæ Ecclesiasticæ nulla ratione lentescat, sicq; diuinus cultus instaurationem personarum, vtilium vel accomoda reformatorum vnione locorum in eis refloreat, & opitulante altissimo augeatur odore bonæ famæ substituendi professores in eis reliquos fideles imitatione sua ad deuotionem inducant, & animarum salutem non modo documentis insinuent verum operibus comprobent pariter, & exemplis attendentes itaq; quod licet priscis temporibus Sacræ Religiones inspiratione superna à sanctis patribus institutæ quibus tanquã magaritis ornata sacrosancta illustratur Ecclesia in magna populorum fidelium veneratione, & deuotione præstiterint, causantibus tamen postmodum sinistris euentibus, populorum eorumdem diminutione, & peccatis facientibus frigescente charitate, & fide multorum, exem-

plaris

plaris quoq; vitæ religiosis deficientibus, tùm etiam quia nonnulli eorum passim à veteri institutione defluxerunt, & quod inter alia cenobia, & loca Religiosa dictè Vrbis deuotissima Ecclesia Beatæ Mariæ de Populo in cuius domo ordinis fratrum Heremirarum Sancti Augustini professores sub obseruantia regulari degentes numero, & meritis non imparibus degere consueuerant ad diminutionẽ non modicam deuenisse. Nos qui Ecclesiæ, & domui ante dictis ipsius gloriosæ Virginis meritis præclaris afficimur, horum consideratione inducti, tùm pro reminiscentia miraculorum quæ ipsa Dei genitrix vniuerso Romano populo tàm patenter ostendit, ac etiam animarum salute credentium vniuersis, & singulis vtriusq; sexus fidelibus verè penitentibus, & confessis, qui Ecclesiam dictæ domus, in Conceptionis, Natiuitatis, Annuntiationis, Purificationis, Visitationis, & Assumptionis eiusdem gloriosissimæ Virginis festiuitatibus deuotè Visitarent annuatim plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam gratiosæ concessimus, & insuper Ecclesiam ipsam amplioribus honoribus decorare cupiẽtes, statuimus, & ordinamus quod dilecti filij nobiles viri dictæ Vrbis Senator, Conseruatores, & Capità Regionum qui erunt pro tempore cum omnibus alijs officialibus dictæ Vrbis singulis annis in festo Conceptionis eiusdem Virginis perpetuis futuris temporibus dictam Ecclesiam deuotè visitarent, & duos cereos magnos iuxta morem ipsorum in visitatione quarumdam aliarum Ecclesiarum dictæ Vrbis obseruari cõsuetum, ac etiam vnum Calicem argenteum valoris quindecim ducatornm auri de pecunijs Cam. dictæ Vrbis emendos eidem Dei genitrici puro corde offerri, & largiri teneantur, & debeant cum debita reuerentia, & honore. Cupientes itaq; vt quem-

In Eccl. S. Mariæ de Populo singulo anno in oĩbus festiuitatibus B.V. est Indulgentia plenaria pꝑpetuis temporibus durans.

Populus Romanus i singulo anno obligatꝰ est offerre procesionaliter vnũ Calicẽ valẽtẽ quindecim ducat. Auri. & duos cereos magnos Eccl. S. M. de Populo in die Cõceptionis. B. Virg.

admo-

madmodum Ecclesia dictę domus de Populo ipsius Sacratissimæ Virginis diuino illustratur splendore nostroq; præsidio, ob singularem deuotionem, & reuerentiā quas ad ipsam cœlorum Reginam semper gessimus, & habemus pro eius veneratione, gloria, & honore animarumq; salute, peccatorum Indulgentia, & remissione plenaria in singulis eius festiuitatibus antedictis non immerito sublimata, & decorata est, ita quoque diuino cultu assiduis laudibus, & veneratione præcipua, atq; spiritualibus suffragijs decoretur, et in ea Deo ipsiq; eius genitrici prædictæ Accepta plantaria quę sibi gratum exhibeant famulatum, ac die noctuq; debita cum puritate mentium laudum exsoluant præconia, & ipsius ordinis institutis regularibus se conforment prouisionis nostræ auspitijs surrugentur diuinorum cultus, & obseruātia regularis prout tota mente appetimus instaurentur in ea, & annuente altissimo vigeant infuturum Motu proprio, non ad cuiusquam nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, ordinatione, & voluntate Ecclesiam, & domum Beatæ Mariæ de Populo antedictas sub Beati Petri, & nostra ac Apostolicæ Sedis protectione suscipimus, nec non congregationē dilectorum filiorum fratrum regularis obseruantiæ dicti ordinis prouinciæ Lōbardiæ omnesq; & singulas ipsorum domos, & loca secūdum instituta regularia dicti ordinis reformata, & sub huiusmodi obseruantia regulari degentia eidem domui Beatæ Mariæ de Populo auctoritate Apostolica, tenore præsentium ex certa scientia incorporamus annectimus, & vnimus statuentes, ac etiam decernentes quod de cætero perpetuis futuris temporibus, Ecclesia, & domus de Populo memoratę, cum congregatione prædicta vnū cor pus existant, & sicut cætera ipsius Congregationis loca

Conuentus S. M. de Populo, & tota Congregatio obser uantiæ Lōbardię sunt sub protectione Sedis Apost.

quæ per Vicarium, & fratres congregationis eiusdem reguntur, & gubernantur, sic, & ipsa domus de populo per eos iuxta ipsorum ritus, mores, & instituta prædicta regi, & gubernari debeat perpetuo in futurũ. Quodq; fratres. qui absq; Vicarij vel capituli congregationis eiusdẽ speciali licentia, super hoc petita, & obtenta ab ipsa congregatione recesserint sententiam excommunicationis, tam ipsi quam eos recipientes incurrant, etiam si licenitiam huiusmodi obtinerent, à Priore Generali dicti ordinis cui ne aliquem ex fratribus Congregrationis prædictæ tam in ipsa de Populo, quam alijs domibus, & locis dictę Cõgregationis per illius Vicariũ, & capitulum deputatos remouere, vel alium seu alios qui de fratribus ipsius Congregationis non sint in eadem domo de Populo collocare præsumat, scientia motu, & auctoritate similibus districtius inhibemus, decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his per ipsum contigerit attentari, & nihilominus congregationi prædictæ, eiusq; professoribus domibus, & locis vniuersis auctoritate præsentium concedimus, & pariter indulgemus quod litteris fe. re. Pauli secundi prædecessorris nostri dictæ congregationi concessis quarum tenorem, ac si in præsentibus de verbo ad verbum insertus esset haberi volumus pro expresso, aliàs in sua firmitate manentibus ipsis omnibus, & singulis priuilegijs exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indultis, indulgentijs, & gratijs Ecclesiæ, & domui de Populo prædictis, earumq; personis per sedem Apostolicam hactenus concessis (plenaria tamen Indulgẽtia per nos ipsi Ecclesiæ de populo in festiuitatibus prædictis vt præfertur concessa duntaxat excepta) in omnibus, & per omnia vti valeãt, & gaudere, nõ obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non sta-

Extẽsio omniũ priuilegiorũ, & Indulgẽtiarũ S. M De populo ad totã cong. obseruãtię Lõbardiæ exceptis plenarijs.

tu-

tutis, & consuetudinibus domus de Populo congregationis, & ordinis prædictorum, etiã confirmatione Apostolica roboratis quibus in quantum præmissis in toto, vel in parte obsisterent, etiam si de eis eorum tenoribus habenda esset mentio specialis, motu, scientia, & auctoritate, similibus derogamus expræssè ipsis aliàs in suo robore permansuris, cæterisq; contrarijs quibuscumq; Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ susceptionis, incorporationis, annexionis, vnionis, statutì constitutionis, inhibitionis, decretì, concessionis, indulti voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datũ Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ M. CD. LXXII. Decimo Kalendas Ianuarij Pontificatus nostri Anno secundo.

Sixtus iv. concedit Sanctæ Mariæ de Populo plenariam omnium peccatorum remissionem, & Indulgentiam in singulis Sabbatis Quadragesimæ.

SIxtus Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriã. Cum ineffabilia gloriosæ Dei genitricis Mariæ merita deuote, & piè consideramus, & intra nostræ mentis penetralia recolimus quod ipsa castissimo eius vtero prout nostri status exigebat necessitas, humanæ salutis gestauit auctorem, & apud eum quem maternis lactauit vberibus sedulas. pro nostrorum peccatorum, & delictorum remissione præces effundit dignum quim potius debitum reputamus vt in honorem sui nominis dedicatas Ecclesias præsertim in alma Vrbe gratiosis remissionum prosequamur impendijs, & indulgentiarum mune

ribus decoremus, cupientes igitur. Vt Ecclesia domus Beatæ Mariæ de Populo Iuxta portam Flaminiam dicte Vrbis ordinis fratrum Heremitarum Sācti Augustini sub regulari obseruantia, & congregatione Lombardiæ degentium quam nuper solo prius æquatam, & in præsentē structurarum formam redactam regularis obseruātia professorum, & Virgini laudes, ac præces assiduè pro vniuerso populo decantantium copioso numero pro gēmis præciosissimis alijsq;. Pro obseruantia necessarijs ornatibus decorauimus, & ad quam Ecclesiam, ac quam plurimū venerandam dulcissime Virginis Dei Genitricis imaginē inibi mirificè reconditam, sicut à dilectis filijs Guidone de Arpagionio, Antonio de Sancto Vensano, Ioanne de voriscis vicecomite de Ambris, & alijs eorum Collegijs carissimi in Christo filij nostri Ludouici Francorum Regis Illustris oratoribus, nos cum pro consuetudine, & deuotione nostra iremus comitantibus, accepimus dictus Ludouicus Rex, eiusq; natus Dalphinus, & dilecta in Christo filia Anna eius coniux, ob celebrem in Curia maximè, & vbiq; terrarum huius deuotissime imaginis à Sancto Luca depictæ fama, ac frequentium signorum gratiarum, & miraculorum corruscationem singularem gerunt, deuotionis affectum, congruis honoribus frequentetur, proq;. Illorum felici statu conseruando, ac vniuersali Christi fidelium pace impetranda, à dilectis filijs priore, & fratribus ibidem existentibus, Deo, & Beatæ Virgini frequentius exoluantur debitæ gratiarum actiones, ac Romanus Populus, nec non curiales, & alij Christi fideles eo libentius deuotionis caussa ad illam cōfluāt, quo ex hoc ibidem dono celestis gratiæ conspexerint se refectos, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac mera deuotione quam ad imaginem ipsam etiam gerimus

S. Lucas pinxit Imaginē Deiparæ Virg. de popalo.

de

de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi omnibus, & singulis Christi fidelibus vtriusq; sexus verè penitẽtibus, & cõfessis qui præfatã Eccl. qualibet die Sabbati singularum hebdomadarum Quadragesimæ deuotè visitauerint annuatim omnium peccatorum suorum remissionem, & veniam auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus. Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, & ordinationibus contrarijs, præsentibus perpetuis temporibus futuris valituris, per hæc autem indulgentijs, etiam plenarijs concessis Visitantibus Ecclesiam præfatã, tam à prædecessoribus nostris quàm à nobis, & præsertim in nonnullis eiusdem Virginis Mariæ festiuitatum diebus nullatenus intendimus derogare, imo volumus quod si contingat festum Annuntiationis eiusdem Virginis Mariæ in aliquo ex prædictis Sabbati diebus celebrari, tunc visitantem Ecclesiam prædictam illo, & etiam sequenti Dominico die indulgentiam huiusmodi consequãtur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire, Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationẽ omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio, decimo Kalendas Iulij Pontificatus nostri anno octauo.

Priuilegiũ Indulg. plenariæ in oĩbus Sabbatis Quadragesimæ ĩ S. M de Pop Rom.

Ratificatio. ciuum Indulgentiarũ S. M. de Pop.

Suppli-

Supplicatio signata à fel. re. Sixto iv. pro stationibus totius quadragesimæ Sanctæ Mariæ de Populo ac locis omnibus congregationis obseruantiæ Lombardiæ ordinis Heræmitarum Sancti Augustini.

SVpplicat humiliter Sanctitati vestræ Beatissime Pater humilis, & deuotus orator vester frater Paulus de Bergomo Sanctæ Mariæ de Populo Prior licet immeritus, quod cum quadragesimali tempore stationes quotidie in Vrbe apud nõnullas Ecclesias deuotè celebrentur, & singulis indulgentiæ de thesauris Ecclesiæ dictas Ecclesias visitantibus præstari consueuerint attenta clementia S. V. & admirabilibus benefitijs Congregationi fratrum Heremitarum Sancti Augustini de Lombardia nuncupatæ per S. V. collatis, & attento quod viri Religiosi in cõuentibus proprijs, & locis residentes, amplius in deuotione proficiunt legendo, meditando, orando, & contemplando, quam exterius hinc inde discurrendo Dignetur S. V. de miserationis suæ solita Clementia participationem dictarum indulgentiarum quæ in singulis stationibus Vrbis habentur fratribus dictæ Congregationis tam in Vrbe quam extra, tàm professis, quàm nouitijs comissis, & Sanctimonialibus, contritis, & confessis tàm præsentibus, quàm futuris concedere quemadmodum nonnullis Religiosis est ab Apostolica Sede concessum. vt videlicet fratres singuli in suis Ecclesijs, & Monasterijs tria altaria à Prioribus nostris deputanda singulis diebus visitantes, & quinq; Pater noster, & totidem Aue Maria ob reuerentiam Dominicæ passionis, & gloriosæ Dei genitricis Mariæ genibus flexis cum oratione quæ pro summo Pontifice fieri consueuit, videlicet, Deus omnium fide-

lium

lium Paſtor, &c. dicentes eam, &c. indulgentiam conſequantur, quam habituri eſſent ſi Romanis ſtationibus intereſſent, Qui vero dictam orationem dicere neſciuerint loco illius dicant Salue Regina, &c. pro felici conſeruatione ſtatus S. V. & Eccleſiæ Romanæ aliorum Pontificum qui pro tempore fuerint. Vbi vero tot altaria non eſſent puta in Sanctimonialium locis, ter dictas orationes, & Pater noſter, cum Aue Maria replicent ante maius Altare oratorij earum, & hoc de gratia ſpeciali S. V. fiat vt petitur. fiat &c. & quod ſola ſignatura ſufficiat. Fiat, &c.

Præfatus Pontifex Sixtus iv. Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Populo à fundamentis reſtaurauit in hanc formã quã nunc videmus redegit, ac fratribus obſeruantiæ Lombardiæ ordinis Heremitarum Sancti Auguſtini in poſſeſsionem, & dominium gratioſè tradidit.

Con-

Confirmat Indulgentias omnes S. Mariæ de Populo, & addit indulgentiam plenariam perpetuis futuris temporibus in die Præſentationis eiuſdem Beatæ Virginis, & per totam eius octauam confirmatq; priuilegia vt infra, &c.

MOtu proprio &c. dudum fel. rei Sixtus Papa iv. prę decessor noster motu proprio. Vniuersis & singulis vtriusq; sexus Christi fidelibus verè penitentibus, & confessis qui Ecclesiam domus Beatæ Mariæ de Populo de Vrbe ordinis fratrum Heremitarum Sancti Augustini Congregationis obseruantiæ Lombardiæ in Conceptionis, Natiuitatis, Assumptionis, Annuntiationis, Purificationis, & Visitationis eiusdem deuotè visitarent plenariā omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam concesſit, ac statuit quod nobiles viri dictæ Vrbis, Senator, Conseruatores, & capita Regionum, qui pro tempore essent singulis annis in festo Conceptionis eiusdem Beatæ Virginis perpetuis futuris temporibus præfatam Ecclesiam visitare, & in Visitatione duos magnos cereos, & vnum Calicem argenteum valoris quindecim ducatorum auri offerre deberent, Nec non domum prædictam, ac Congregationem Lombardiæ huiusmodi, ac omnes, & singulas domos, & loca dictæ Congregationis, sub Beati Petri; & Sedis Apostolicæ protectione suscepit, ac statuit quod ex tunc de cætero perpetuis futuris temporibus Ecclesia, & domus de Populo prædicta cum cōgregatione huiusmodi vnum corpus existerent, ac omnibus, & singulis Christi fidelibus huiusmodi qui præfatam Ecclesiam domus de Populo qualibet die Sabbati singularum Hebdomadarum quadragesimæ deuotè Visitarent annuatim omnium peccatorum suorum remisſionem, & veniam consequerentur, & vt fideles ipsi ad dictam Ecclesiam confluentes pro indulgentijs consequendis illarum capaces efficerentur illius priori pro tempore existēti sex presbyteros dicti ordinis idoneos ad audientiā cōfesſionum deputandi facultatem tribuit qui confesſionibus diligenter auditis, eisdem personis, à quibùscumq;

peccatis ſicut pænitentiarij Minores in Baſilica Principis Apoſtolorum de Vrbe deputati faciunt, & facere poſſunt iniunctis, & debitam abſolutionem impendere valerent, & tam præfatus Sixtus iv. quam nonnulli alij Romani Pō tifices prædeceſſores noſtri eiſdem Eccleſiæ, & domui de Populo, & Congregationi præfatæ Lombardiæ nonnulla alia priuilegia indulta, indulgentias, & litteras Apoſtolicas conceſſerunt (prout in eorumdem Sixti iv. & aliorum prædeceſſorum,) diuerſis, tam ſub plumbo quam in forma breuis litteris, & ſupplicationibus, quas ſola ſignatura valere voluerunt, plenius continetur. Quodq; poſſent vti potiri, & gaudere omnibus, & ſingulis priuilegijs, indultis, gratijs immunitatibus, conceſsionibus, exemptionibus, indulgentijs, & libertatibus in genere conceſsis, quacumq;. Apoſtolica auctoritate quorūcumq;. Religioſorum, etiam cuiuſcumq; obſeruantiæ forent, domorū, locorū, & perſonarū quibus eſſet conceſsū quod vti poſſent priuilegijs fratres ordinis fratrum Heremitarum huiuſmodi. Nos attendentes, quod decet Romanum Pontificem, ea quæ, & prædeceſſores ſuos in fauorem Christi fidelium, & Religioſarum perſonarum conceſſa ſunt, approbare, & innouare, vt eo firmius maneant quo maiori fuerint munimine roborata, indulgentias, facultates, incorporationes, ac omnia, & ſingula alia in litteris, & ſupplicationibus prædictis contenta approbamus, & innouamus, ac noſtri ſcripti patrocinio cōmunimus, illaq. perpetuæ firmitatis robur obtinere decernimus, ac propotiori cautela eiſdem modo, & forma denuo concedimus, ac etiam plenariam Indulgentiam huiuſmodi ad feſtum præſentationis eiuſdem Beatæ, Virginis, & diem conſecrationis Eccleſiæ domus de Populo extendimus, & ampliamus ac eidem Priori vt dictos con-

fessores quos cum dicta facultate, ac eisdem Confessoribus, qui à media Quadragesima vsq. ad octauam Pasche deputare potest in omnibus alijs festiuitatum diebus quibus Indulgentiæ huiusmodi concessa existit deputare, ita quod confessores ipsi sic deputati quorumcumque Christi fidelium Confessiones audire, & illis diligenter auditis, eos ab omnibus, & singulis sententijs, censuris, & pænis à iure tantum promulgatis, ac excessibus, & delictis, ac alijs quibuscumq. casibus, etiam sedi Apostostolicæ reseruatis absoluere valeant. Quodq. congregatio domus, & loca, Vicarius, ac Diffinitores, Visitatores, Priores, Fratres, Sorores, Oblati, Conuersi, ac Mantellati, vtriusque sexus tertij ordinis de pœnitentia nuncupati gaudeant omnibus priuilegijs concessis fratribus quorumcumq. etiam Mendicantium ordinum quibus est concessum, quod gaudeant Priuilegijs congregationi seu ordini fratrum Heremitarum huiusmodi concessis perinde ac si illa eidem congregationi, nominatim, & expresse ac specifice concessa fuissent. Quodq. congregatio præfata omnes, & singulas domos per congregationem huiusmodi, nunc & pro tempore reformatas, seu etiam de nouo constructas, & erectas, ac qualitercumq. illis concessas, & per eos habitas, & possessas pro tempore, & concedendas, quorum nomina, & cognomina, inuocationem, & qualitatem pro expressis haberi, seu exprimi posse volumus, pacifice possidere, & retinere posśint, & super illis à quoque molestari, vel perturbari non posse, nec debere decernimus, & quatenus opus sit, illas sub dictæ Sedis protectione ponimus, & eidem domui de Populo incorporamus, & applicamus, necnon Vicarij Generalis præsidentis, & diffinitorum capituli auctoritate alias per dictam Sedem sibi concessam, ac statuta, & or-

dinationes, sacris Canonibus non contraria circa statum regularem obseruantiæ. Præsertim circa clausuram, & modum viuendi, & deputationem illorum, qui ad curam animarum tam fratrum, quam monialium huiusmodi deputatus tam circa fratres quam sorores huiusmodi statuẽdi, condendi, & ordinandi edere, & edita mutare quoties expedire cognouerint ampliamus, & confirmamus, & volumus, quod transumptis, & non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ præfati prædecessores in dictis literis voluerunt non obstare cæterisq. contrarijs quibuscumq.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 20. Mensis Februarij 1490. Pontificatus nostri Anno sexto.

Diploma pro Stationibus totius Anni, non tantum huic Ecclesiæ verum etiam omnibus locis Congregationis Fratrum S. Mariæ de Pop. à Fel. Re. Innocentio octauo concessis.

INNOCENTIVS Episcopus seruus seruorum Dei dilectis filijs Vicario Generali, & Fratribus professis Nouitijs, Commissis, & Monialibus S. Mariæ de Populo seu Obseruantiæ Lombardiæ Ord. Heremitarum S. Augustini præsentibus, & futuris salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum alias accepissemus fel. rec. Sixtum Papam IV. prædecessorem nostrum, Indulgentias stationũ almæ Vrbis visitantibus tempore Quadragesimali Ecclesias Stationũ concessas vobis concessisse. Nos vt spirituali consolationi vestræ per amplius consuleretur illas confirmamus. In præsentiarum vero volentes vos vberiori gratia prosequi Indulgentias prædictas vobis tempore Quadragesimali duntaxat concessas, ad stationes totius

Anni, tenore præſentium extendimus, & nihilominus ſi contingat aliquem veſtrum occaſione prædicationis audientiæ, confeſſionis, quæſtuationis, aut alia quacumq. legitima cauſa de mandato ſuperiorum à proprijs ſiue deputatis domibus, & Monaſterijs ab eſſe in quacumq. Eccleſia, & loco etiam vnum tantum altare habente, ſi ante dictum altare eas orationes, quæ ex conceſſione Apoſtolica ante tria Altaria fieri iubentur, ter dixerit, præfatas totius Anni Indulgentias perinde conſequatur, ac ſi eas coram tribus Altaribus in dictis domibus, & Monaſterijs deputatis dixerit harum ſerie indulgemus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis cæterisq. contrarijs quibuſcumque; Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, Die 7. Decembris Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Concedit quod Fratres S. Mariæ de Populo, poſſint Celebrare in diebus Sabbati Ferialibus ſub Officio duplici Officium Sanctiſsimæ ac Genitricis Dei Mariæ.

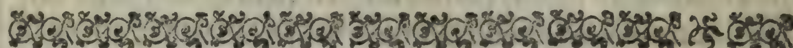
BEatissime Pater. Cum ad Ecclesiam domus siue conuentus S. Mariæ de Populo Almæ vrbis vestræ ordinis Heremitarum Sancti Augustini de Obseruantia Lombardiæ, quamplurimi Christi fideles deuotionis causa iugiter præsertim in Sabbatis diebus huiusmodi Officium Beatæ Mariæ Virginis Matutinum saltem, & horas canonicas in Choro eiusdem Ecclesiæ tam per Prioris, & Fratrum earumdem quam Christi Fidelium illuc confluentium deuotione recitare, & canere summoopere desiderent supplicant humiliter Sanct. Vest. omnes præfati quatenus eisdem Officium huiusmodi Beatæ Mariæ Virginis, Matutinum scilicet cum nouem lectionibus horasque Canonicas sub duplici Festiuitate nisi festum duplex seu semiduplex aut solemne generale, vel dies Octauarum solemnium occurrant, quæ tamen sub semiduplici celebrari possint celebrandi licentiam, & facultatem concedere, & indulgere dignemini de gratia speciali constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis statutisque & consuetudinibus Ecclesiæ domus, & Conuentus prædicti Iuramento Confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque, cum clausulis opportunis, & necessarijs. Fiat vt petitur.

Et quod præsentis supplicationis sola signatura sufficiat, ita tamen quod liceat Oratoribus, si eisdem magis videbitur literas in forma breuis desuper expedire. Fiat, &c.

Datum Romæ, Apud Sanctum Petrum, decimoseptimo Cal. Februarij, Anno quarto.

Sumptus ex registro supplicationum Apostolicarum collationat. per me Alphonsum Auila eiusdem registri Magistrum. Collatus G. Gaillars, &c.

LEO-

LEONIS X. Fel. Mem. Oraculum in confirmationem quarumcumq. Indulgentiarum nedum temporalium verum etiam plenarum dictæ Congregationis Fratribus temporalium vero cæteris omnibus eius Congregationis Ecclesias visitantibus concessarum atq. in earumdem ab omni suspensione, exceptione ad instantiam Iulij Medices Card. viua voce æditum eodem Iulio Teste.

IVLIVS miseratione diuina sanctæ Mariæ in Dominica Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconus Cardinalis de Medicis, &c. Vniuersis, & singulis præsentes nostras literas inspecturis salutem in Domino. Hodie Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus LEO Papa Decimus ad supplicationem nostram volens Venerabiles Fratres Cong. Lombardiæ Ordinis fratrum heremitarum S. Augustini speciali prosequi fauore viuæ vocis oraculo nobis facto omnes, & singulas Indulgentias, etiam Plenarias eisdem Fratribus, & Monialibus, sub cura Vicarij Generalis dictæ Congregati nis existentibus quo ad eorum personas tantum cæteras vero temporales Indulgentias pro omnibus Christi fidelibus vtriusq. sexus Ecclesias eiusdem Congregationis Visitantibus per Sanctitatem suam, & Apostolicam Sedem in hunc vsque diem concessas quacumque suspensione etiam ob Fabricam Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe minime comprehendi, sed illas

iuxta tenorem, & continentiam, ac conceſſionem factas in ſuo robore permanere decreuit, declarauit, & conceſſit conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac ſuſpenſione præmiſſa cæteriſq. contrarijs non obſtantibus quibuſcumque in cuius rei fidem, & veritatis Teſtimonium has patentes noſtras literas fieri fecimus noſtra propria manu ſubſcriptas, paruique ſigilli noſtri quo in talibus vtimur impreſſione munitas. Datum in Palatio Apoſtolico Die xxviij. Martij M. D. XIIII. Pontificatus præfati Domini Noſtri Papæ Anno ſecundo. Ita eſt Iulius Card. de Medicis: manu propria.

T. Cimarius, &c.

Profelici Santi Concilij Tridentini progressu atque malorum, & heresum extirpatione, hoc vniuersis Christi Fidelibus indulto concesso è Basilica Sancti Petri ad Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Populo, vbi rem Sacram facit, hac potissimum de causa Gloriosam Virginem Pie deprecaturus accedit.

PIVS

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Cupientes ex nostri Pastoralis Officij nobis diuinitus iniuncti munere, vt sacrum œcumenicum Generale Concilium Tridentinum prosperum, & felicem (Deo bonorum omnium auctore) successum obtineat, ac Saluatoris Domini nostri Iesu Christi, cuius vices, meritis licet imparibus, in terris gerimus, præcepta sequentes, qui nobis per suum Sanctissimum os veritatis dicit, petite, & accipietis pulsate, & aperietur vobis, & rursus Perprophetam, Clama ne cesses, & quasi tuba exalta vocem tuam: quod superiori Anno fecimus, ita & nunc auctoritate Apostolica ex parte omnipotētis Dei, & per viscera illius misericordiæ, omnes & singulos vtriusq. sexus Christi Fideles seculares, & cuiusuis ordinis Regulares, etiam sub clausura viuentes, tam in alma Vrbe nostra, quam in quibuscumq. Regnis, Dominijs, Prouincijs, Ciuitatibus, Oppidis, Terris, & locis per vniuersum terrarum orbem existentes etiam atque etiam hortamur in Domino, paterne monemus, atque intimo sincerissimæ mētis nostræ affectu enixe requirimus in Vrbe videlicet degentes, vt in quarta, & sexta ferijs, ac die Sabbati proxime futuræ, vel alterius immediate sequentis hebdomadæ, alij vero extra dictam Vrbem quomodolibet constituti, postquam præsentes ad eorum notitiam peruenerint, in similibus quarta, & sexta ferijs ac die Sabbati alterius duarum hebdomadarum tunc, vt præfertur sequentium, Ieiunijs, atque Orationibus, & Elemosinarum erogationibus, seu aliis piis operibus iuxta eorum conscientiam, seu Sacerdotum quibus peccata sua confitebuntur, salutare Consilium, vacent, & die Dominico dictum diem Sabbati tunc proxime subsequēte, Sacratissimam eiusdem Domini nostri Iesu Christi Eu-

charistiam reuerenter, & deuotè suscipiant, ipsumq; Redemptorem Nostrum pro felici successu eiusdem Concilij piè ac suppliciter orent, rogareq; non cessent. Quod vt facilius Deo ipso propitio, consequi valeamus, Nos ipsi solemnes indicere supplicationes, & vnà cum venerabilibus fratribus nostris S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus omnibusq; prælatis, & Ro. Curiæ Magistratibus, die Dominico qui erit vigesimus tertius præsentis mensis Nouembris, e Basilica S. Petri vsq; ad Ecclesiam Beatæ Mariæ Virginis de Populo, concedente domino, incedere decreuimus, ibiq; solemni Missa celebrata, omnes ad Dominum pias, & deuotas præces pro tam salutari opere foeliciter dirigendo effundemus, Vt autē præmissa purius, & commodius fieri possint Ecclesiæ Thesauros copiose, atq; benignè aperientes, Christi fidelibus supradictis, vt hac uice tantum confessores eligere valeāt presbyteros seculares, vel cuiusuis ordinis regulares, qui eorum confessionibus diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet à quibusuis peccatis, criminibus, & delictis quantumcumq; grauibus, & enormibus, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, & in Bulla, quæ in die Cenæ Domini legi consueuit, contentis, nec non à censuris quas propterea incurrissent, iniuncta inde eis pro modo culpæ pænitentia salutari absoluere, ac vota quæcumque per eos emissa (Castitatis, & Religionis votis dūtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare possint, dicta auctoritate Apostolica concedimus, & indulgemus. Præterea Nos Christi fidelibus eisdem, qui prædicta omnia adimpleuerint, Aut si qui morbo, vel alio quopiam iusto impedimento detenti, ea facere nequiuerint, piam eleemosinam alicui pauperi Christi, iuxta eorum conscientiam, vel confessorum suorum arbitrium erogauerint, vel si ipsi

pau-

pauperes fuerint, quinquies orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam deuotè recitauerint, de eiuſdem omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius authoritate confiſi pleniſſimã, & eam, quæ Chriſti fidelibus Eccleſias dictæ Vrbis, & extra eam ad id ſtatutas viſitantibus Anno Iubilei conceſſa eſt, Indulgentiam, & omnium peccatorum ſuorum remiſſionem miſericorditer in Domino cõcedimus, & elargimur: Præcipientes in ſuper omnibus venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs Eccleſiarum Prælatis in virtute Sanctæ obedientiæ, vt cũ primum præſentes litteras, ſeu earum tranſumptum manu Notarij publici ſubſcriptum, & ſigillo alicuius Prælati, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica, conſtitutæ munitum ad eos deferri contigerit, die congrua iuxta præmiſſa ab ipſis ſtatuenda, ſolemnes ſupplicationes ad effectum præmiſſorum indicant, & celebrẽt, ipſaſq; præſentes, ſiuè earum tranſumptum huiuſmodi ſtatim per ſuas prouincias, Eccleſias, & diœceſes ſine aliqua fraude aut lucro gratis publicent, aut publicari faciant. Non obſtantibus quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis cęteriſq; cõtrarijs quibuſcumq; Volumus autem quod tranſumptis præfatis, vt præfertur ſubſcriptis, & munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ eiſdem originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo primo, decimo ſeptimo Kal. Decembris Pontificatus noſtri anno ſecundo.

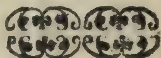
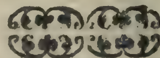
Cæ. Glorierius.

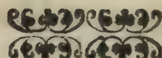
F. Delyon.

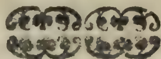
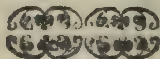
Anno

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo primo, indictione quarta, die vero decima septima mensis Nouembris Pontificatus Sanctissimi in Christo patris D. N. Pij diuina prouidentia Papæ quarti anno secondo, retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apost. & in acie cãpi Floræ, per Nos Antonium Clerici, & Ioannem Guerardi Cursores Apostolicos.

Bartholomæus sottocasa magister Cursorum.

GREGORIVS·XIII·PAPA·BONONIEN·

Priuilegiauit, Altare Sanctissimi Crucifixi in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Populo pro liberatione animarum à purgatorio.

AD perpetuam rei mem. Saluatoris Noſtri Domini Ieſu Chriſti æterno patri conſubſtantialis, & coeterni qui pro redemptione generis humani de ſummo cęlorum ſolio ad huius mundi infima deſcēdere, & carnem noſtram ex vtero Virgineo aſſumere dignatus eſt, uices licet immeriti gerentes in terris, & eius exempla ſectantes animabus Chriſti fidelium Defunctorum in purgatorio exiſtentibus, quæ per charitatem Deo vnitę ab hac luce deceſſerunt, & piorum ſuffragijs iuuari meruerunt opportuna de Theſauris Eccleſiæ ſubſidia ſubminiſtrare ſtudemus, vt ille quantum diuinæ bonitati placuerit adiutæ, ad cæleſtem patriam facilius peruenire valeant, De diuina igitur miſericordia confiſi tenore pręſentium concedimus, vt quoties quicumq; Sacerdos, ſiuè ſæcularis, ſiuè regularis Miſſam in Altari Crucifixi ſito in Eccleſia Monaſterij Beatæ Mariæ de Populo ordinis S. Auguſtini de Vrbe, pro liberatione vnius animæ in Purgatorio exiſtentis celebrauerit ipſa anima per huiuſmodi celebrationem eaſdem Indulgentias, & peccatorum remiſſiones cōſequatur, & ad ipſius liberationem pro qua celebrabitur dicta Miſſa operetur quas conſequeretur, & operaretur ſi prædicti Sacerdotes hac de cauſa Miſſam ad Altare ſitum in Eccleſia Beati Gregorij etiam de Vrbe ad id deputatum celebrarent. Non obſtantibus noſtra de non concedendis Indulgentijs ad inſtar, ac alijs conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, Die xxij. Septembris M. D. LXXVI. Pontificatus noſtri anno quinto.

Cæ. Glorierius.

Gre-

Greg. Papa xiij. singulari supplicatione decreta pro auersione pestis, & malorum quæ Reipublicæ Christianæ, & Almæ Vrbi imminebant pedibus incedens Ecclesiam S. Mariæ de Populo visitauit, & ei Indulgentiam plenariam, & remißionem omnium peccatorum singulo quoq; die Sabbati in perpetuum conceßit.

AD Perpetuam re. me. Ineffabilia gloriosæ Virginis Dei Genitricis Mariæ meritorum insignia deuotæ considerationis indagine perscrutantes, & intra mentis nostræ arcana reuoluentes, quod ipsa castissimo eius vtero, prout status nostri necessitas exigebat Saluatorem Nostrum de Spiritu sancto concepit, & apud eum quem maternis lactauit vberibus sedulas pro nostræ fragilitatis expiatione præces effundere non cessat, dignum quin potius debitum reputamus, vt in honorem sui nominis dedicatas Ecclesias spiritualium gratiarum muneribus decoremus, ac Christi fideles quolibet ad earum venerationem Indulgentijs, & peccatorum remissionibus frequenter inuitemus. De omnipotentis igitur Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi omnibus vtriusq; sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, confessis, ac Sanctissima Communione refectis qui Ecclęsiam Sanctæ Mariæ de Populo nuncupatam de Vrbe singulis diebus Sabbati totius anni deuotè visitauerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia heresum extirpationes Sanctæq; Matris Ecclesiæ tranquillitate pias ad Deum præces effuderint, quo die prædictorum id fecerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericor-

diter in domino concedimus, & elargimur Præſentibus perpetuò valituris. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub annullo Piſcatoris, die xxv. Ianuarij M.D.LXXXII. Pontificatus noſtri anno decimo.

Cæ. Glorierius.

Greg. xiij. Pont. Max. loco Eccl. S. Pauli tempore peſtis vnius ex ſeptem Eccleſiis deuotiſſimam Sanctæ Mariæ de Populo Eccl. ſubſtituit eiq; Indulgentias iure optimo communicauit.

CVm inter cæteras grauiſſimas paſtoralis offitij noſtri curas ea nobis maxime cordi ſit, vt ſpirituali Chriſti fidelium conſolationi, eorumq; animarum ſaluti opportunè cõſulamus, idcirco animaduertẽtes hoc periculoſiſſimo, & ſuſpitioſiſſimo peſtis in diuerſis Italiæ Ciuitatibus, & locis nunc ſæiuiẽtis tempore multa ac varia impedimenta, & difficultates vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus ſeptem Eccleſias Vrbis, & extra eã deuotionis cauſſa viſitare cupientibus, circa eas, quæ extra muros ipſius Vrbis poſitæ ſunt inijci, atq; inferri, adeo vt pio eorum deſiderio in hac parte plerumq; ſatisfacere cõmodo nequeant, ſtatuimus pro aſſidua noſtra ſuper gregem Dominicum vigilantia, ac ſolicitudine difficultatibus, & impedimentis huiuſmodi quantum cum Deo poſſumus, paterne occurrere, & prouidere. Itaq;. Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia durante huius contagioſi morbi periculo, & ſuſpictione, Eccleſiam Sancti Petri ad Vincula, loco Eccleſiæ Sancti Sebaſtiani, & Eccleſiam San- Laurentij in Lucina, loco Eccleſiæ Sancti Laurentij extra muros, & Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Populo, loco Eccl. S. Paulo, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium conſtituimus, & deputamus, ſuq; ab omnibus haberi, &

cen-

censeri debere decernimus. Næcnon quod Ecclesiæ huiusmodi intra Vrbem existentes omnibus, & singulis gratijs, priuilegijs, indulgentijs, stationibus, & peccatorum remissionibus etiam plenarijs, & plenissimis, tam circa Altarium quorumcumq; Visitationem quam in illis Missarum celebrationem, & aliis quibuscumq; spiritualibus muneribus, & indultis quibus Ecclesiæ supra nominatæ extra Vrbem vtuntur, & gaudent, seu quomodolibet vti, & gaudere possunt, & solitæ sunt, donec suspitio temporis huiusmodi durauerit, vti, & gaudere libere, & licite valeant. Quodque Christi fideles dictas intra Vrbem Ecclesias pro tempore stante pestis periculo visitantes, & orantes, seu Missas celebrantes, vel celebrari facientes omnes, & singulas gratias spirituales, & Indulgentias huiusmodi etiam pro Defunctorum animabus eisdem prorsus modo, & forma quibus dictis Ecclesiis extra Vrbem concessę sunt, cõsequantur, & consequi possint, in omnibus, & per omnia perinde, ac si illi easdem Ecclesias extra Vrbem visitarent, ibiq. orarent, seu celebrarent, aut celebrari facerent, & alia ibidem fieri solita ad implerent, auctoritate, & tenore prædictis concedimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis statutisq; & consuetudinibus, nec non priuilegijs, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, & confirmatis, cæterisq; contrarijs quibuscumq;. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die xvi. Octob. M. D. LXXVI. Pont. nostri anno quinto.

Cæ. Glorierius.

Loco Ecclesiæ Sancti Sebastiani vnius ex septem Ecclesijs deuotissimam Sanctæ Mariæ de Populo Ecclesiam substituit eique, Indulgentias iure merito communicauit.

Hiero-

Hieronymus Miſeratione diuina tituli Sanctæ Suſannæ Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyter Cardinalis Ruſticucius, nuncupatus S. D. N. Papæ Clementis viij. in alma Vrbe eiuſq; diſtrictu in ſpiritualibus Vicarius Generalis, ac omnium Eccleſiarum, Monaſteriorum, hoſpitalium, & aliorum quorumcumq; Locorum piorum Iudex ordinarius. vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus præſentes litteras, ſiuè hoc præſens publicum tranſumpti Inſtrumentum inſpecturis lecturis pariter, & audituris notum facimus, & atteſtamur, quod nos habuimus vidimus, & diligenter inſpeximus quædam priuilegia, & quaſdam litteras Apoſtolicas deſcriptas, & manibus diuerſarum publicarum perſonarum ſubſcriptas indulgentiarum, conceſſionum, ſeu illarum confirmationum Venerabilis Eccleſiæ, & Monaſterij Sanctæ Mariæ de Populo almæ Vrbis, per ſummos in Chriſto Patres, & Dominos S. R. E. Summos Pontifices in eiſdem nominatos gratioſè conceſſas, quarum quidem litterarum tenor eſt vt infra videlicet.

SIXTVS PAPA V. Vniuerſis Chriſti fidelibus præſentes litteras inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem Vniuerſi Dominici Gregis cuius curam nobis licet inſufficientibus viribus diuina diſpoſitione cōmiſſam ſolicite gerere tenemur, ſalutem paterno deſideramus, & procuramus affectu, eiuſq; ouium Chriſti fidelium ſcilicet excitandæ, & augendæ deuotionis, & ſalutis cauſſa inſignes, quandoq. Eccleſias ſpiritualibus muneribus, cæleſtiſq; Theſauri donis decorare, & ditare ſtudemus, Cum itaq; nos certis ſuadentibus cauſis per conſtitutionem noſtram renouationis Pontificalium capellarum in Baſilicis cæteriſq. Vrbis Eccl. celebranda-

rum

rum, Ecclesiam Sanctę Mariæ de Populo, iuxta Portam Flaminiam dictæ Vrbis, ordinis fratrum Heremitarum Sancti Augustini Congregationis Lombardiæ, copioso eiusdem ordinis professorum Virgini laudes assiduè decantantium numero ac frequentissimo Christi fidelium in eam concursu maxime celebrem, & insignem in locum Ecclesię Sancti Sebastiani Martyris ad Catecumbas Cisterciеñ. ordinis substituerimus, eam propterea indulgẽtiarum muneribus ac specialibus priuilegijs augere, & decorare volentes Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deq; Apostolicæ potestatis plenitudine Sanctę Catherinæ, Sancti Augustini, Sancti Laurentij, Sancti Hieronymi, Sancti Nicolai de Tolentino, Sanctæ Mariæ da Laureto, Natiuitatis Beatæ Mariæ, & Sancti Ioannis Baptistæ, Altaria in dicta Ecclesia Sanctæ Mariæ de Populo, consistentia perpetuo priuilegiata ad instar aliorũ septem Altarium priuilegiatorum indictis Basilicis consistentium auctoritate Apostolica tenore præsentium facimus constituimus, & deputamus, vtq; populi deuotio inde aliquot suscipiat incrementum omnibus, & singulis vtriusq; sexus Christi fidelibus qui ipsam Sanctæ Mariæ de populo Ecclesiam, & in ea existentia septem Altaria prædicta pro tempore Visitauerint, & ibi aliquas præces prout cuiusq; suggeret deuotio effunderint, easdem indulgentias quæ ipsi Christi fideles dictam Ecclesiam Sancti Sebastiani, & in ea consistentia Altaria priuilegiata visitantes consequi solent, misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Per præsentes tamen eidem Ecclesiæ Sancti Sebastiani, & illius Altaribus priuilegiatis indulgentias non adimimus, quinimo illa visitantibus semper suffregari volumus, Non obstañ. regula nostra de indulgentijs ad instar non concedendis, ac alijs constitutio-

Altaria priuilegiata in Eccl. S. M. de populo.

nibus

nibus, & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die xv. Martij M. D. LXXXVI. Pontificatus noſtri anno quinto. M. Veſtrius Barbianus. loco ✠ annuli Piſcatoris.

Ludouicus Beccatellus Epiſcopus Rauellenſis Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Iulij diuina prouidentia Papæ tertij, In alma Vrbe eiuſq; diſtrictu in ſpiritualibus Vicarius Generalis, ac omnium Eccleſiarum, Monaſteriorũ, Hoſpitaliũ, aliorumq; locorum piorũ Iudex ordinarius vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus præſentes litteras ſiue hoc præſẽs publicũ trãſumpti inſtr. inſpecturis, uiſſuris, Lecturis, pariter, & audituris notum facimus, & atteſtamur quod Nos habuimus, vidimus, palpauimus, & diligenter inſpeximus quędam priuilegia, & quaſdam litteras Apoſtolicas in quodam libro eiuſdẽ Monaſterij Sancti Sebaſtiani deſcriptas, & manibus diuerſorum Notariorum publicorum ſubſcriptas indulgentiarũ, & conceſſionum ſeu illarum confirmationum R. P. D. Abbati, & Monaſterio Sancti Sebaſtiani ad Cathecũbas extra muros Vrbis Ciſtercieñ. ordinis per ſummos in Chriſto patres, & D. Dominos Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Summos Pontifices in eiſdem nominatos gratioſè conceſſas ſanas ſiquidem, & integras non vitiatas, non cancellatas, ſed omni prorſus vitio, & ſuſpitione carentes, vt ex illarum prima facie apparebat, nobis pro parte Reuer. in Chriſto patris, & DD. Ioannis Lunellij, Dei & Apoſtolicæ Sedis gratia Epiſcopi Sebaſtiañ. & præfati monaſterij S. Sebaſtiani, Abbatis principalis in eiſdem litteris principaliter nominati coram nobis præſentatas, quarum quidem litterarum, & priuilegiorum tenores, de verbo ad verbum ſequuntur, & ſunt tales.

Cum sæpissime contingat, vt multa quæ vera sunt pro dubijs aut falsis habeantur, nisi fide dignorum quorum incumbit offitio testimonijs approbarentur, idcirco ad elucidandum, testandumq; veritatem sacrorum locorum in Ecclesia Monasterij ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertiñ. Sancti Sebastiani ad Cathecumbas prope, & extra muros Vrbis Cirstercieñ. ordinis existeñ. quæ Patriarchalis, & vna ex septem principalibus Ecclesijs dictæ Vrbis existit. Nec non indulgentiarum, & peccatorum remissionum per diuersos etiam Sanctos Romanos Pontifices tam per eorum litteras, quam viuæ vocis oraculo omnibus, & singulis Christi fidelibus dictam Ecclesiam Sancti Sebastiani Visitantibus, etiam de bonis suis proreparatione, & manutentione dictæ Ecclesiæ transmittentibus concessarum, præfati Reuer. Patres Domini Ioannis Lunellij Episcopi, & dicti Monasterij Abbatis, eius porrectis nobis humilibus supplicationibus inclinati ad omnem ambiguitatem tollēdum harum serie plenissimam fidem facimus, & attestamur quod in dicta Ecclesia Sancti Sebastiani existunt omnia, & singula infrascripta videlicet. In primis si quidem in loco in infimo in initio Griptæ, duo Altaria contigua eadem fere structura compacta sub quibus iacet ipsius gloriosissimi martyris Sancti Sebastiani, corpus Altare videlicet, parum situm versus portam magnam Ecclesiæ præfatæ à Sancto Cornelio Papa duodecima Nouembris dedicatum, super quo Sanctus Gregorius Papa Missam celebrans Angelū Dei vidit qui in Missarum solemnijs sibi deseruiens dixit, Hic est locus sacratissimus in quo est vera promissio, & peccatorum omnium remissio, splendor, & lux perpetua, & sine fine lætitia, quas Christi martyr Sebastianus promeruit, ità quod quilibet Christi fidelis caussa deuotionis Ec-

clesiam

clesiam eandem quocumque Anni tempore Visitauerit, vel pro manutentione ipsius Ecclesiæ manus porrexserit adiutrices, Indulgent. veraciter consequetur, quæ ab Angelo prolata,& à sancto Gregorio confirmata fuerunt, similiter Sanctus Clemens Papa sextus, cui in Visione apparuit Sanctus Petrus Apostolus in manu sua duas Claues habens in Bulla Iubilei appellat locum istum Sanctissimum, narrat etiam in Cronica Romana legisse, quod in eodem loco est diuina promissio, & vera peccatorum remissio, ac claritas perpetua eiusdem Martyris Sancti Sebastiani meritis quoque quicumque super dicto Altari Missam Celebrauerit, aut Celebrari fecerit à pœnis Purgatorij vnam Animam liberabit, & in ea intentione singulis diebus Celebratur: Idemque Cornelius Papa in die Consecrationis seu Dedicationis eiusdem Altaris pridiæ N. Nouembris Celebrari solite Remissionem septem millium Annorum, & quadraginta dierum, necnon prima die post festum S. Gregorij, quæ est tertia decima Martij trium Annorum dictam Ecclesiam Visitantibus concessit. Altare autem maius respiciens versus scalam qua descenditur de Ecclesia ad dictũ Altare fuit à Papa Honorio Anno Domini, Millesimo du centesimo decimo octauo, indictione sexta asistentibus sibi Archiepis. Narbonen.& Albanen. ac Ostien. Episc. ac alijs quamplurimis in honorem eiusdem Martyiris S. Sebastiani dedicatum. Iuxta etiam dictum Altare in loco vbi est Crux ferrea requiescit corpus S. Lucinæ Nobilissimæ Romanæ filię Adriani Imperatoris eiusdem Monasterij fundatricis, quæ eiusdem sancti Sebastiani corpus ibidem sepeliuit, prope vero Cibrium dicto Altari superpositum in muro Ecclesiæ est Sepulchrum in quo iacet Corpus S. Euticij Martyris, & in magno eiusdem Sepulchri lapide

Indul. septẽ millia annorum, & quadrag. dierũ.

Indul. triũ annorum.

multa ſunt inſculpta carmina eiuſdem S. Euticij Martyrium continentia, & à S. Damaſo Papa edita; Item iuxta dictam Eccleſiam eſt Cimiterium S. Calixti Papæ, terræ ſuppoſitum, in quo centum ſeptuaginta quatuor millia Martyrum corpora cum quadraginta ſex Summis Pontificibus ſexdecim videlicet Martyribus, & triginta Confeſſoribus ſunt ſepulta quorum Pontificum decem, & octo nomina ſunt hæc, videlicet S. Anicetus Syrus, S. Soter, campanus, S. Zepherinus Romanus, S. Vrbanus nobilis Romanus, ſepultus cum S. Tiburtio, Cæcilia, & Valeriano, & Maximo, S. Pontianus, S. Antherus Græcus, S. Fabianus Romanus, S. Lucius Lucanus, S. Cornelius Romanus S. Stephanus Romanus, qui cum duodecim Præsbiteris, & ſeptem Diaconibus; & ſexdecim Clericis Miſſam Celebrans Martyrio coronatus fuit. S. Sixtus ſecundus, S. Dionyſius, S. Euticianus de Luna, qui ducentos ſexaginta duos Martyres ſepeliuit S. Caius Dalmaticus, S. Euſebius Græcus, & Melechiades natione Apher, qui, & eorum quilibet ibidem ſuam ampliſſimâm præſentatis benedictionem, & remiſſionem impendit, ibidemq. vt in dictis Cronicis habetur eſt remiſſio à pœna, & culpa, poſt cancellum eiuſdem Eccleſiæ eſt locus Cathecumba nuncupatus in infimo poſitus in quo ſeptem dormientes, vt fertur quieuerunt, in cuius medio eſt puteus in quo Sanctorum Petri, & Pauli Apoſtolorum capita per ducentos quinquaginta duos Annos abſcondita, & per Beatum Cornelium Papam ad inſtantiam ipſius Beatæ Lucinæ Virginis extracta extiterunt, ob quorum reuerentiam omni die eſt in dicta Eccleſia tanta Indulgentia à Sancto Siluestro Papa conceſſa quanta in Eccleſia Baſilicæ eiuſdem S. Petri Principis Apoſtolorum de Vrbe, item in eiuſdem Eccleſię Cãcello eſt Altare magnum

in hóno-

in honorem S. Stephani Papæ, & Martyris dicatum, cuius corpus eſt poſt ipſum altare ſub graticula ferrea poſitum iacet cum maxima Indulgentia. Itêm in Eccleſia eadem eſt columna marmorea maxima arte polita cui ligatus S. Sebaſtianus à tirannis ſub Diocletiano Imperatore ſagittatus fuit. Item in eadem fere media Eccleſia eſt Altare Maius, ſub quo iacet corpus S. Fabiani Papæ, & Martyris, & multæ aliæ Sanctorum, & Sanctarum Martyrum atque Virginum venerandæ reliquiæ, quæ in dicto Altari fuerunt repoſitæ in Sanctuario etiam vltimo dicto Altari honorifice ſuperpoſito infraſcriptæ oſtenduntur Reliquiæ, partim Argenteis, & alijs vaſis, & partim alijs ornatibus decoratæ in primis, vna Spina de Corona Domini Noſtri Ieſu Chriſti, duo Brachia S. Sebaſtiani, duo tela ſiue ſagittæ eiuſdem, vnus digitus, vna Coſta, & vnus dens S. Petri Apoſtoli, vnus S. Andreæ; & alius S. Chriſtophori, Brachiorum Fuſta ſimiliter eorundem Sanctorum Fabiani, & Sebaſtiani, Stephani, Calixti Acorriſti, Nerei, & Archilei, ac eiuſdem Lucinæ, & Valentianæ Sanctorum Martyrum capita cum eorumdem ſeptẽ dormientium corporum reliquijs tempore Calixti Papæ tertij repertis, in oppoſito cuius altaris eſt aliud Altare verſus magnam portam Eccleſiæ ſuper quo repoſitus eſt lapis Marmoreus in cuius duriciei ſcamma Dominus noſter Ieſus Chriſtus Sancto Petro Apoſtolo, Neronis Imperatoris furorem ab eadem Vrbe fugienti in triuio Dominæ quo vadis ex tunc nuncupato, & notabili Capella ſignato obuians in Eccleſia Beatæ Mariæ in Palmis eiuſdem Monaſterij, & Eccleſiæ Sancti Sebaſtiani Hoſpitalis pedum ſuorum veſtigia miraculoſe impreſſit; Item à dextra eiuſdem maioris Altaris, parte verſus dictum Cimiterium S. Calixti, eſt Sepulchrum eiuſdem S. Petri Apo-

tri, & ex conſequenti, in Eccl S. Mariæ de Populo.

ſtoli, in quo ſub Nerone in Monte aureo Crucifixus, & depoſitus, à condiſcipulis ſuis à ſiniſtra autem maioris Altaris parte verſus Altare S. Sebaſtiani, eſt Sepulchrum S. Pauli Apoſtoli in muro, & tabula marmorea ſignatum, qui etiam ſub eodem Nerone ad tres fontes decollatus, & à ſuis etiam condiſcipulis primo ſepulti fuerunt quam quidem Eccleſiam Viſitantibus, ac manus porrigentibus adiutrices cauſantibus diuinis miraculis, & Sanctorum Martyrum interceſsionibus omni die in numere à quamplurimis etiam ſanctis Romanis Pontificibus conceſſæ fuerunt, ita quod omnes, & ſinguli Chriſti fideles, qui Eccleſiam ipſam deuotionis, aut Peregrinationis cauſa viſitauerint, & manus porrexerint adiutrices etiam, vt in Sanctuario legitur Peregrini ad eandem Eccleſiam confluentes, & decedentes eiuſdem S. Sebaſtiani meritis Indulgen. huiuſmodi conſequantur, & quilibet eorum eligere poſſit Confeſſorem, qui à quibuſcumq. caſibus in Bulla Cenæ Domini contentis duntaxat exceptis abſoluere, & Plenariam remiſſionem etiam impendere poſſit. Demum S. Sixtus Papa ſecundus, qui pro Fide Catholica, in loco dicto Quo vadis, tunc decollatus trium millium annorum, & quadraginta dierum in die Sancti Sebaſtiani, & in feſto Sanctorum quatuor Coronatorum octaua Nouembris vnus anni, & Quadraginta dierum Pelagius Papa omni die Quadraginta octo annorum, & totidem Quadragenarum S. Gregorius, S. Silueſter Alexander Nicolaus, Pelagius, Honorius, & Ioannes Romani Pontifices quilibet eorum omni die ſeptem millia Annorum Viſitantibus, & manus porrigentibus adiutrices perſonis, Indulgentias, & remiſſiones conceſſerunt, & in Domino relaxarent poſtremo vero in dicta Eccleſia ſancti Sebaſtiani ſingulis cuiuslibet Menſis Maij Dominicis

Indulgẽtiæ ſine numero.

Indulg. per multæ.

diebus est Plenaria Indulgentia, & omnium peccatorum remissio, necnon ab ascensione Domini Nostri Iesu Christi vsq. ad N. Augusti, omni die quatuor Millium Annorum consequentur Indulgent. prout prædicta omnia auctoritatæ dictæ nostræ Curiæ ex quibusdam antiquissimis litteris scripturis, & tabulis in eadem Ecclesia S. Sebastiani, & illius Monasterio existentibus necnon Cronicis Romanis ad futuram rei memoriam extracta, & in actis dictæ nostræ Curiæ authentice annotata; & registratata fuerunt, nouissime vero fel.rec. Leo decimus, qui antea Abbati, dicti Monasterij pro tempore existenti Christi fidelium Largitiones exigendi, & commissarios ad id deputandi, ac confraternitates instituendi, & confratres in illis recipiendi licentiam, & facultatem concesserat primo, & deinde omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones Ecclesiæ, & personis huiusmodi per illius prædecessores, & Sãctos Romanos Pontifices quomodolibet concessas Confirmauerat easdem Indulgentias, & literas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis confirmauit, & de nouo moderno, & pro tempore existenti eiusdem Monasterii Abbati Capellas, & Ecclesias ac altaria S. Sebastiani nomine erigendi, truncos in Ecclesiis ponendi, & Confessionalia, in forma quinterni Cancellariæ Apostolicæ descripta concedendi, & indulgendi, easdem publicandi necnon illas, & Stationes vrbis, ac remissionem tertiæ partis omnium peccatorum quas etiam porrigen. manus adiutrices personis quibusuis concessit quibuscumque Capellis, & Confraternitatibas erectis, & erigendis, quas Monasterio prædicto, & illius Abbati pro tempore existenti pleno iure subesse voluit concedendi, & præsbreros, qui ab omnibus casibus contentis in Bulla Cœnæ Domini duntaxat

exceptis

exceptis absoluant, & Plenariam remissionem impendant, & vota quæcumq. vltra marino Visitationis liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Vrbe, ac S. Iacobi in compostella, necnon Religionis, & castitatis votis duntaxat exceptis commutare possint deputandi cum certis inhibitionibus, & voluntatibus, ac mandatis licentiam, & facultatem etiam concessit, postremo vero Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Clemens Papa septimus prædecessorum suorum vestigiis in herens priuilegia, indulta, & Indulgentias Ioanni Abbati ac dicto Monasterio, & illius Confratribus concessas auctoritatæ Apostolica confirmauit, prout in diuersis literis Apostolicis desuper confectis ac supplicationibus exinde manu propria ipsius Leonis Papæ signatis plenius continetur: CLEMENS Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam Rationi congruit, & honestati cōuenit, vt ea quæ de Romani Pontificis gratia processerunt, licet eius superueniente obitu literæ Apostolicæ super illis confectæ non fuerunt, suum debitum sortiantur effectum. Dudum siquidem perferre Leonem Papam decimum prædecessorem nostrum accepto, qui licet S. Siluester, S. Sixtus, S. Gregorius, & piæ memoriæ Clemens sextus, ac diuersi alij Romani Pontifices Prædecessores nostri Christi fidelibus Ecclesiam Monasterij ad Romanam Ecclesiam, nullo medio pertinen. Sancti Sebastiani ad Cathecumbas extra muros vrbis Cistercien. Ordinis cui dilectus filius Ioannes Lunellus ipsius Monasterij Abbas etiam tunc præesse dignoscebatur, certis tunc expressis temporibus, & diebus deuotè Visitantibus, & ad illius ædificiorum restaurationem, reparationem, & m anutentionem etiā ex longius partibus manus adiutrices porrigentibus, & de bonis suis transmittentibus quamplures

etiam

etiam plenarias Indulgentias, & peccatorum remissiones concessissent, ad huiusmodi Indulg. & remissionem per piæ memoriæ Iulium Papam secundum etiam prædecessorem nostrum, ac etiam per eundem Leonem cum certis decretis, declarationibus, & mandatis inhibition. etiam sub sententijs, censuris, & pœnis, ac certis modo, & forma tunc expressis, ita quod prædictus Ioannes, & pro tẽpore existens dicti Monasterij Abbas Christi Fidelium Largitiones exigen. & confraternitates instituere, ac cõfratres in illis prout eatenus consueuerat admittere, & commissarios seu Vicarios, ac negotiorum gestores pro eiusdem largitionibus exquirendis, tam per Religiosos quam per sæculares quos idoneos reperiret deputare possit, approbare possit, & confirmare, ac si de nouo concessæ fuissent, cum autem postmodum dictus Leo prædecessor noster nonnullas alias Indulgentias pro Fabrica Basilicæ Principis Apostolorum de dicta Vrbe seu sancta Cruciata forsan concessisset, & illis durantibus quascumq. alias Indulgentias quibusuis aliis Ecclesiis Monasteriis, & piis locis concessas per diuersas suas etiam in forma breuis literas suspendisset, propter suspensionem huiusmodi Christi fideles prædicti à deuotionæ Ecclesiæ Monasterii Sancti Sebastiani huiusmodi, & largitionibus illi erogandis retrahebantur, seu retrahi poterant præfatus Leo prædecessor qui de Gregis dominici suæ curæ diuina dispensatione commissi sedula meditatione singulos fideles Gregis eiusdem ad deuotionis sinceritatem piaque, meritoria opera præsertim erga Religiosa loca exercenda inducere totis conatibus, exquirebat, & propterea fidelibus eisdem concessas remissiones, & Indulgentias approbabat, & eos ad id aliis remissionibus, & indulgen. inuitabat, vt per temporalia, quo erogarent præmia fe-

licitatis

licitatis æterna consequi mererentur, eorumq. prædecessorum vestigijs inhærens, ac Ecclesiam Monasterij Sancti Sebastiani huiusmodi quæ Patriarchalis, & vna ex septem principalibus dictæ Vrbis Ecclesijs existebat in eius decentia conseruari, ac eosdem Christi Fideles ad animarum suarum profictum excitari capien. necnon indulgen. & peccatorum remissiones Ecclesiæ Monasterij S. Sebastiani huiusmodi, & Christi Fidelibus illam visitantibus ac manus porrigentibus adiutrices quomodolibet concessas nullatenus in præfatis aut quibusuis aliis suspēsionis, & literis Apostolicis pro Fabrica, & Cruciata huiusmodi factis, & concessis ac in posterum sub quibuscumq. tenoribus, & formis faciendis, & concedendis comprehensas esse nec comprehendi debere, sed eisdem suspensionibus in eo in quo antequam suspensiones, & literæ huiusmodi pro tempore emanarent quomodolibet erant roboris permansisse, & permanere in omnibus, & per omnia perinde ac si nullatenus emanassent, nec in posterum emanarent toties eo ipso declarans, & decernens, ac quoties illæ emanarent toties eo ipso in præstinum statum restituens eiusdem Ioannis. Abbatis, qui dilecti filii Laurentij tituli sanctorum Quatuor Coronatorum Præsbiteri Cardinalis Maioris Penitentiarii nostri obsequiis insisten. ipsius Leonis prædecessoris Prælatus domesticus tunc existebat, in ea parte supplicationibus inclinati sub data videlicet N. Decembris Pontificatus sui Anno nono omnes, & singulas Indulgentias, ac peccatorum remissiones, ac concessiones, & gratias, necnon facultates, literas Priuilegia, & indulta præfato Monasterio, & illius Abbati pro tempore existenti, necnon Ecclesiæ eiusdem ac Christi fidelibus, illam visitantibus, & ad illius manutentionem manus porrigentibus adiutrices, ac de

bonis vndecumq; transmitentibus per quoscumq; Romanos Pontifices prædecessores, ac etiam per ipsum Leonem prædecessorem sub quibusuis tenoribus, & formis quomodolibet concessas, & concessa cum omnibus, singulis declarationibus, inhibitionibus, decretis, & clausulis in eis contentæ auctoritate Apostolica approbauit, & confirmauit, & innouauit, & perpetuæ firmitatis robur obtinere decreuit, eaq́; omnia de nouo concessit, & nihilominus, vt Christi fidelium eorum de animarum salute fructuosius consuleretur de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisus omnibus, & confessis seu propositũ confitendi habentibus qui Ecclesiam Sancti Sebastiani huiusmodi singulis quadragesimalibus, & alijs anni temporibus, & diebus quibus stationes Ecclesiarum Vrbis, & extra eius muros huiusmodi celebrari solebant deuotè visitarent, & ad præmissa manus adiutrices porrigerent, ac confratribus cõfraternitatis eiusdem Sancti Sebastiani nec non senibus, valetudinarijs, mulieribus prægnantibus, & alijs legitimo impedimẽto detentis personis quę de bonis suis ad Abbatis illius pro tempore existentis, seu ab eo pro tempore deputati Vicarij arbitrium erogarent, & transmitterent vt omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones consequerentur, quas consequi possent si eisdem temporibus, & diebus Basilicas, & Ecclesias huiusmodì ad id deputatas personaliter visitarent dicta auctoritate indulsit, & in super eisdem Christi fidelibus qui in festo eiusdem Sancti Sebastiani, & singulis cuiuslibet anni diebus Dominicis dictam Ecclesiam deuote visitarent, & vt præfertur manus porrigerent adiutrices confratribus senibus, valetudinarijs mulieribus, & personis huiusmodi transmittentibus pro festo, & singu-

lis Dominicis diebus prædictis quibus id facerent, remiſſionem tertiæ partis omnium peccatorum ſuorum eadem auctoritate conceſſit, & elargitus fuit,& vt ad pręmiſſa fideles ipſi aptiores redderentur prædictis Ioanni, & pro tempore exiſtenti eiuſdem monaſterij Abbati, ac Vicarijs ab eo, & pro tempore deputatis in feſto diebus, & temporibus etiam ſtationũ huiuſmodi tot ſæculares, aut quorumuis ordinum etiam mendicantium regulares quod neceſſarijs forent confeſſores idoneos qui in feſto diebus, & temporibus prædictis eorumdem fidelium confeſſionibus diligenter auditis ipſos, & eorum ſingulos, ab omnibus, & ſingulos eorum peccatis, criminibus exceſſibus, & delictis, quantuncumq. grauibus, & enormibus, etiam ſi talia forent, propter quæ Sedes Apoſtolica merito foret conſulenda contentis in literis in die Cænæ Domini legi conſuetis duntaxat exceptis, etiam in alia pietatis opera commutare, ac iuramenta quæcumq; relaxare. Nec non ſemel in vita, & in mortis articulo plenariam etiam in exceptis caſibus prædictis remiſſionem impendere valerent, Nec non omnes, & ſingulas remiſſiones Eccleſiæ Monaſterij huiuſmodi, & fidelibus illam viſitantibus, ac manus porrigentibus adiutrices, ac tranſmittentibus vt præfertur quomodolibet conceſſas quibuſuis Eccleſijs, capellis, & confraternitatibus ſub nomine, & inuocatione Sancti Sebaſtiani huiuſmodi tunc, & pro tempore dicatis quos Monaſterio, & Ioanni, ac pro tempore exiſtenti illius Abbati præfatis immediatè ſubiecit, & pleno iure ſubeſſe voluit concedendi, & elargiendi, ac ingeñ. eaſdem in quibuſuis partibus illis, in quibuſuis durantibus indulgentijs pro dicta fabrica conceſſis ſimiles elargitiones pro eadem fabrica exquirebantur, & exigebantur exceptis publicandi, & confeſſionalia in forma quinterni Can-

cella-

cellariæ Apoſt. deſcripta eiſdē fidelibus cōcedendi, & trū cos ſeu areas in locis congruis ordinādi, ac capellas ſub eiuſdem S. Sebaſtiani nomine erigēdi licētiā, & facultatē conceſſit, ac indulgñ. huiuſmodi ſi illas per eum, aut ſuc ceſſores ſuos Romanos Pontifices ratione cruciatæ, aut anni Iubilei, vel ei reuocari ſeu ſuſpendi contigerint, anno Iubilei, vel cruciatæ huiuſmodi elapſo de ſuper conficiendas ac omnia, & ſingula in eis contenta in ſuo robore, & ſtatu priſtino, ac ſi illæ reuocatæ, vel ſuſpenſæ non fuiſſent abſq; aliarum literarum de ſuper expeditione eo ipſo reſtitutas eſſe decreuit, nec non quibuſuis Archiepiſcopis, & Epiſcopis ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & alijs locorum ordinarijs, eorumq; officialibus, & Vicarijs in ſpiritualibus Generalibus, & Commeſſarijs etiam pro dicta fabrica, ac miniſtris, prioribus, Prouincialibus, Guardianis Capitulis, Conuentibus, & eorum Canonicis, & perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis ſub excommunicationis ſententia, ne Vicarios, ſeu Commiſſarios, & Procuratores ab ipſo Ioanne, & pro tempore exiſtente Abbate tunc, & pro tempore deputatos ſuper huiuſmodi indulgeñ. publicationum, & elargitionum Chriſti fidelium perceptione, & exactione, ac trunchorum deputatione, ac Capellaniarum erectione, & confeſſionalium, ac præmiſſorum omnium conceſſione impedire, ſeu ab eis pro licentijs aut litteris de ſuper obtinendis vltra vnum ducatum exigere, aut conceſſis contrauenire, ſeu aliàs contra præmiſſa facere quoquomodo preſumerent inhibuit, ac eis ſub eiſdem ſententijs vt indulgeñ. publicare, & truchos deputare, capellas erigere, & confeſſionalia concedere modo præmiſſo permitterent, ipſiq; ordinariis, & officialibus, ac Vicariis, vt literas de ſuper opportunas Vicarijs ſeu commiſſarijs, ac pro

viatoribus Abbatis huiuſmodi concederent,& traderent, nec non confratribus prædictis hactenus receptis, & in poſterum recipiendis, vt ſe Vicarijs Abbatibus huiuſmodi ſingulis annis confratres reuelarent, & de nouo inſcriberent, ac eiſdem Commiſſarijs deputatis, & deputandis pro tempore, vt ſingulis annis litteras, libros, Codices,cartas,& alia inſtrumenta quæcumq; ratione indulgeñ. & exactionum elargitionum prædictarum ipſis Vicarijs ſeu Commiſſarijs per dictum Abbatem pro tempore exiſtentem conceſſa, & tradita Abbati, aut perſone per eum deputandæ conſignarent, & de omnibus rationem redderent diſtrictius præcipit, & nihilominus voluit certis iudicibus dari in mandatis, quatenus ipſi vel duo aut vnus eorum per ſe vel alium, ſeu alios præmiſſa omnia, & ſingula vbi, & quando opus foret, ac quoties pro parte Ioannis, & pro tempore exiſtentis Abbatis, & Commiſſariorum, Vicariorum, & procuratorum pro tempore deputatorum de ſuper requiſit, forent ſolemniter publicañ. ac in eis præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſſiſteñ præmiſſa omnia, & ſingula per excommunicationis latæ ſententiæ eo ipſo incurrendæ, & alias Eccleſiaſticas ſententias cenſuras,etiam pecuniarias,& temporales nec non beneficiorum, & officiorum Eccleſiaſticorum, & ſæcularium priuationis pęnas ab omnibus inuiolabiliter obſeruari, nec non ipſos Vicarios Abbatem, & Commiſſarios, ſeu procuratores deſuper per quoſcumq; quomodolibet impediri ſeu moleſtari permitterent nec non indulgentias ptās in quibuſuis diœceſibus, & locis in quibus pro dicta fabrica largitiones huiuſmodi non exigebā tur vel exquirebantur excuſationibus quibuſuis ceſſantibus publicari auctoritate Apoſtolica facerent, contradictores quoslibet, & rebelles per eaſdē cenſuras,& pœnas

appel-

appellatione poſtpoſita compeſcendo non obſtañ.conſtitutionibus, ordinationibus Apoſtolicis cæteriſq. contrarijs quibuſcumq;. Quo circa Venerabili fratri noſtro Archiepiſcopo Toletann, & dilectis filijs S. Gregorij de Vrbe, ac Sanctę Genouefæ Pariſiñ. Monaſteriorum Abbatibus per Apoſtolica ſcripta mandamus quatenus ipſi vel duo,aut vnus eorum per ſe vel alium ſeu alios præſentes litteras, & in eis contenta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ioannis, & Abbatis, & pro tempore exiſtentis Abbatis Comiſſariorum,Vicariorum, & pro tempore deputatorum prædictorum de ſuper fuerint requiſiti ſolemniter publicañ. eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſteñ. præmiſſa omnia, & ſingula per excommunicationis latæ ſententiæ, vt præfertur incurreñ, & alias Eccleſiaſticas ſententias, & cenſuras,ac etiam pecuniarias, & temporales nec non beneficiorum, & officiorum Eccleſiaſticorum, & ſæcularium priuationispœnas ab omnibus inuiolabiliter obſeruari, ac dictas indulgentias in quibuſuis locis in quibus prædicta fabrica largitiones non exiguntur, vel requiruntur, quibuſuis ceſſantibus excuſationibus auctoritate noſtra publicent,& publicari faueant,contradictores quoſlibet, & rebelles, per eaſdem cenſuras, & pœnas appellatione poſtpoſita compeſcendo iuxta voluntatem Leonis prędeceſſoris huiuſmodi nõ obſtañ. omnibus ſupradictis. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ voluntatis, decreti, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ M.D.XXIII. vj. Kal. Decemb. Ponti-

ficatus noſtri anno primo. Tenor vero litterarum felicis rec. Pauli Papæ iij. confirmationis, & reualiditionis Indulgentiæ prædictæ ſequitur, & eſt talis à tergo videlicet, Dilecto filio Ioanni Lunellio Abbati Monaſterij Sancti Sebaſtiani ad Cathecumbas extra muros Vrbis Cisterciēn ordinis. Paulus Papa tertius. Dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicam Benedictiouem. Et ſi Eccleſijs Monaſterijs quibuslibet, ex debito Paſtoralis offitij nos propitios, & fauorabiles exhiberi deceat ad Monaſterium tamen Sancti Sebaſtiani ad Cathecumbas extra muros Vrbis Ciſtercienſis ordinis, quod ad Romanam Eccleſiam nullo medio, & cuius Eccleſia vna ex ſeptem principalibus Vrbis Eccleſijs exiſtit, & à ſingulis Chriſti fidelibus in maxima veneratione habetur eo libentius ſolertiæ noſtræ curas dirigentes. ijs quæ illi per Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros conceſſa, vt perpetuam firmitatem roboris abtineant Apoſtolici muniminis præſidium propenſius impartimur, exponi ſi quidem nobis nuper feciſti, quod aliàs Sanctus Gregorius, Sanctus Sylueſter, & fel. re. Alexander, & Nicolaus, & Pelagius, nec non Honorius tertius, & Ioannes vigeſimus ſecundus, ac Leo Decimus, nec non Adrianus ſextus, & Clemēs ſeptimus, ac alij Romani Pontifices prædeceſſores noſtri diuerſas conceſſas exceptiones conſeruatorias, immunitates gratias, & indulta Monaſterio, & Eccleſiæ Sancti Sebaſtiani huiuſmodi, & illorum perſonis conceſſerunt, & per eorum aliquos conceſſa approbarunt, & innouarunt. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſti, vt conceſſionibus exemptionibus conſeruatorijs, immunitatibus, prærogatiuis priuilegijs, & indultis huiuſmodi pro illorum ſubſiſtentia firmiori robore Apoſtolicæ confirmationis adijcere dignaremur. Nos igitur Monaſterio, & Eccleſiæ Mo

nasterij Sancti Sebastiani huiusmodi felici successui consulere volentes huiusmodi supplicationibus inclinati excẽptiones, concessiones conseruatorias, immunitates, prærogatiuas, priuilegia, indulgentias gratias, & indulta huiusmodi, ac desuper confectas litteras, & inde sequuta quæcumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte, Tua auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & confirmamus mandante Venerabilibus fratribus Casetañ. Gagetañ. & Feltieñ. Episcopis, quatenus ipsi vel duo, aut vnus etiam per se vel alium seu alios præsentes litteras, & in eis contenta quæcumq; vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte tua fuerint requisiti solemniter publicantes, tibiq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciat auctoritate nostra concessiones facultates gratias, immunitatis, conseruatorias huiusmodi inuiolabiliter obseruari, non permittentes, eos quos litteræ ipse concernunt desuper quomodolibet indebitè molestari, contradictores, & molestatores per cẽsuras, & pœnas Ecclesiasticas, & alia opportuna iuris remedia appellatione postposita compescendo non obstañ. constitutionibus, ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscumq. aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras Appostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annullo Piscatoris, die vigesima sexta Ianuarij anni Milesimi quingẽtesimi trigesimi septimi, Pontificatus nostri anno tertio. Paulus Episcopus seruus seruorum Dei, Dilectis filijs Abbati, & Conuentui Monasterij S. Sebastiani ad Cathecumbas prope, & extra muros Vrbis Cistercieñ. ordinis salutem, & Aposto-

licam benedictionem, Cum à nobis petitur quod iustum est, & honestum tàm vigor æquitatis quàm ordo exigit rationis, vt id per sollicitudinem officij nostri ad debitum perducatur effectum ea propter dilecti in Domino filij vestri iustis postulationibus grato concurrentes assensu omnes libertates, & immunitates à nobis, & fe. record. Iulio ij. Leone x. Clemente vij. ac alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, siuè per priuilegia, & indulta vobis, & Monasterio vestro, ac in illo auctoritate Apostolica instrutæ Confraternitatis illiusque confratribus, & benefatoribus præsentibus, & futuris concessas, nec non libertates, & exemptiones secularium exactionum ab Imperatoribus Regibus, & principibus, ac alijs Christi fidelibus vobis, & Monasterio vestro, ac confraternitati nec non confratribus, & benefactoribus prædictis rationabiliter indultas sicuti eas iuste, & pacifice possidetis vobis, & Monasterio vestro, ac Confraternitati nec non confratribus, & benefactoribus præfatis auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum líceat hanc paginam nostræ confirmationis, & communicationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctũ Petrum anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingẽtisimo quadragesimo octauo quarto N. Martij Pontificatus nostri anno quintodecimo.

Iulius Episcopus seruus seruorum Dei dilectis filijs Abbati, & Conuentui Monasterij Sancti Sebastiani ad Cathecumbas prope, & extra muros Vrbis Cistercieñ. ordinis salutem, & Apostolicam benedictionem, Cum à no-

bis

bis petitur quod iustum est, & honestum tam vigor æqui tatis, quam ordo exigit rationis, vt id per sollicitudinē officij nostri addebitum perducatur effectum ea propter dilecti in Domino filij vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu omnes libertates, immunitates, gratias, & concessiones, à Fel. rec. Iulio ij. Leone x. Clemēte vij. Paulo iij. & alijs prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus in priuilegijs, & alijs indultis seu litteris eorumdem Vrbis, & Monasterio vestro, ac in illo auctoritate Apostolica institutæ confraternitatis illiusq; Confratribus, & benefactoribus præsentibus, & futuris communiter concessa, necnon libertates, gratias, & exceptiones sæcularium exactionum ab Imperatoribus Regibus & Principibus, ac alijs Christi fidelibus, & personis quibuscunq; vobis, & Monasterio vestro, ac confraternitati, nec non confratribus, & benefactoribus prædictis auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contrarie, Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ M.D. LIV. pridie Non. Aprilis Pontific. nostri Anno quinto. Quibus quidem litteris Apostolicis sic in dicto libro Monasterij Sancti Sebastiani descriptis, & manibus diuersorū Notariorum publicorum subscriptis, & collationatis diligenter inspectis ad requisitionem R. P. D. Ioannis Lunelli Episcopi, & Abbatis dicti Monasterij S. Sebastiani, per Notarium publicum scribamq; nostrum infrascriptū ipsas transumi, & exemplari, & in hanc publicam tran-

ſumpti formam redigi mandauimus, decernentes, & volentes, vt huic præſenti noſtro tranſumpto, ſiuè exemplo plena, & indubitata fides vbilibet, & aliàs vbi opportunum fuerit adhibeatur, ipſumq; tranſumptum fidem faciat, & illi ſtetur, ac ſi ipſæ litteræ originales exhiberētur, quibus omnibus, & ſingulis præmiſſis auctoritatem noſtram, & dictæ Curiæ noſtræ ordinariam pariter, & decretum interponendum duximus interpoſuimus præſentium per tenorem Michael Bonellus Miſeratione diuina tituli Sanctæ Mariæ ſupra Mineruam, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyter Cardinalis Alexandrinus nuncupatus Vniuerſis, & ſingulis præſentes litteras inſpecturis pariter, & audituris fidem facimus, & atteſtamur qualiter Sanctiſſimus in Chriſto Pater, & Dominus noſter Dominus Pius diuina prouidentia Papa quintus, dum die Martis vndecima præſentis menſis Feb. eſſet in Eccleſia Monaſterij Sancti Sebaſtiani, ad Cathecumbas extra, & prope Vrbis muros ad quam viſitandam deuotionis cauſſa perſonaliter acceſſerat, ſupplicationibus dilecti nobis in Chriſto Alexandri Raſtelli moderni dicti Monaſterij Abbatis ſibi deſuper humiliter porrectis inclinatus cupiēſq; vt Chriſti fidelium deuotio, ac eamdem Eccleſiam (quæ una ex ſeptem principalibus huius almæ Vrbis exiſtit) eo magis in dies creſcat quanto maioribus indultis, & ſpiritualibus gratijs decorata reperiatur. Omnibus, & ſingulis vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus ad eandem Eccleſiam pro tempore accedētibus quiquinq; illius Altaria, videlicet, Sancti Sacramenti, & Sancti Sebaſtiani, ac Sancti Fabiani, necnon reliquiarum, ſeu fragmentorum diuerſorum Sanctorum Martyrum, atq; Domini Noſtri Ieſu Chriſti Crucifixi intra dictam Eccleſiam conſiſtentia deuotè viſitauerint, & in eis, & eorum quolibet pro

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ felici statu, & illius, ac orthodoxæ fidei augmento, & propagatione præces ad Deum effunderint quoties id fecerint omnes, & singulas indulgentias,& peccatorum remissiones cõsequantur quas septem Altaria priuilegiata nuncupata in Basilicis Sancti Petri in vaticano, & Sancti Ioannis Latheranensis, ac Sancti Pauli, ac alijs Ecclesijs extra, & intra muros Vrbis prædictæ pro stationibus consequendis deputata visitando consequerentur viuæ vocis oraculo publicè perpetuo concessit, & indulsit, ac eodem oraculo desuper nobis facto huiusmodi concessionem, & indultum per nos publicari mandauit. In quorum fidem præsentes literas fieri,sigilliq; nostri appensione communiri iussimus. Datum Romæ in Palatio Apostolico, die vndecima mensis Februarij, anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, Millesimo quingentesimo sexagesimo primo, Pontificatus eiusdem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti anno secundo, F. Michael Bonellus Card. Alexandrinus Octauianus Brigidus secretarius loco ✠ sigilli. Quibus quidem literis Apostolicis sic vt supra registratis descriptis, & collationatis, ac diligenter inspectis ad requisitionem prædicti Monasterij, & fratrum Beatæ Mariæ de Populo per Notarium publicum scribamq. nostrum ipsas transumi, & exemplari, ac in hanc publicam transumpti formam redigi mandauimus, decernentes, & volentes vt huic præsenti nostro transumpto siue exemplo plena,& indubitata fides vbilibet, & aliàs vbi opportunum fuerit adhibeatur, ipsumq. transumptum fidem faciat, & illi stetur, ac si ipsæ literæ originales exhiberentur. Quibus omnibus, & singulis præmissis auctoritatem nostram, & dictæ Curiæ nostræ ordinationem pariter, & decretum

interponeñ. duximus, & interposuimus præsentium per tenorem. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum has præsentes nostras literas siuè præsens publicum transumpti instrumentum exinde fieri, & per dictum Notarium, & dictæ Curiæ scribam infrascriptum subscribi, & publicari mandamus, sigilliq; nostri iussimus, & fecimus appensione communiri. Datum Romæ in ædibus nostris, sub anno à Natiuitate Domini M.D.LXXXXVI. indictione nona die vere vigsima septima mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Clementis diuina prouidentia Papæ octaui anno quarto. Et ego Simon Gugnetus Clericus Tulleñ. dioec. publicus Apostolica auctoritate, nec non Curiæ causarum Reuerendiss. D. Almæ Vrbis Vicarij, Notarius quia præmissis interfui, Ideo huiusmodi transumptum subscripsi, & publicaui rogatus loco ✠ Sigili Approbo, Idem Ioannes Augustinus Tull.

Et quia præmissis omnibus, & singulis interfuit R. Ioãnes Gugnettus Clericus Tulleñ. Dioeeesis Illustrissimi, & Reuerendiss. Domini suæ Sanctitatis Vicarij Notarius Ideo ego Ioannes Augustinus Tullius Laicus Sabineñ. publicus Dei gratia, & Apostolica auctoritate notarius, & in eiusdem Domini in officio Actuarius, hoc præsens transumpti instrumentum subscripsi signumq; meum apposui consuetum rogatus, & requisitus.

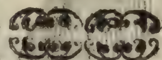
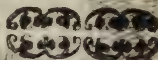
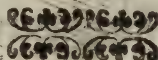
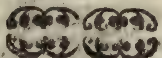
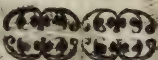
Sixtus v. P. M. Eccl. S. M. de Pop. titul. fecit.

Idem Sixtus v. Pont. Max. Sanciuit, vt successores sui saltem ter in anno. in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Populo Capellam sollemnem celebrarent, oblisctum etiam omnium pulcherrimum ante ipsam ædem in signum suæ deuotionis. erga illam præsurgere iussit, tandem eam titularem fecit, & primus titularis ab eo institutus fuit.

Illu-

Illuſtriſſimus, ac Reuerendiſſimus DD. Ptholomeus Comenſis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presby. Card. at quia factus fuit Epiſcopus Tuſculanus titulum dimiſit, & ab eodem. Summo Pontific. Sixto v. fuit inſtitutus Illuſtriſſimus DD. Scipio Gonzaga, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presby. Card. qui erat etiam totius Religionis Auguſtinianæ Protector. Illuſtriſ. tit. Eccl. S. M. de Pop.

A Sanctiſſimo autem Clemente octauo, inſtituitus fuit Illuſtriſſimus Octauius Aqua Viua, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presb. Card.

Car-

GREGORIVS XIIII·PONT·MAX·

Card. Gonzag. annuens benigne votis à quibuſlibet pijs Sacerdotibus ad Altare maius Capellę S. M. de Pop. inter ſeptem Capellas Pontificales loco S. Sebaſt. ab eius prædeceſſore connumeratæ, in qua ſolis Pontific. celebrare licebat ob peculiarem omnium in Virginem pietatem ſacram rem fieri permiſit.

DIlecte fili noster salutem, & Apostolicam Benedictionem, Cum ex decreto fel. rec. Sixti Papæ v. prædecessoris nostri Ecclesia Sanctæ Mariæ de Populo, Almæ Vrbis ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini, loco Ecclesiæ Sancti Sebastiani, ad Cathecumbas extra muros Vrbis quæ vna ex septem maioribus Ecclesijs ipsius Vrbis existit substituta, & Capella ad maius Altare, ipsius Ecclesiæ Sanctæ Mariæ, inter septem Põtificales Capellas eiusdem Sancti Sebastiani Capellæ maioris loco connumerata existat, & in ea Pontificales Missæ hactenus celebratæ fuerint, & propterea tibi qui tituli ipsius Ecclesiæ Sanctæ Mariæ, Presbyter Cardinalis existis, & ad eam magnum deuotionis affectum geris, & in ipsa maiori Capella aliquando Missam celebrare cupis, ac pijs Religiosis Sacerdotibus propter quãdam eorum peculiarem deuotionẽ ad ipsius maioris Capellæ Altare sacrificare cupientibus, & Missam celebrare non liceat, absq; Sedis Apostolicæ licentia speciali, Nos tuam personam in huiusmodi pio desiderio confouere, & etiam aliorum Religiosorum Sæcularium, & Regularium pium desiderium ad Dei Laudem, & animarum salutem amplecti volentes, tuis nobis super hoc supplicationibus porrectis moti, quod de cætero perpetuis futuris temporibus, tu & pro tempore existens tituli dictæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis, & fratres dictæ Domus, & quiuis alij sacerdotes, tàm sæculares, quàm quorumuis ordinum regulares Missas, & alia diuina officia ad Altare maius Pontificalis Capellæ dictæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ libere, & licite, & absq; vllo censurarũ Ecclesiasticarum incursu celebrare valeas, & ipsi valeant tibi, ac pro tempore existentibus tituli ipsius Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Præsbyteris Cardinalibus, ac secularibus, Scipio Gõzaga Card.

& re-

& regularibus perſonis prædictis, & eorum ſingulis Apoſtolica auctoritate tenore præſentium de ſpeciali gratia perpetuo concedimus, & Indulgemus, ac plenam, & liberam licentiam impartimur. Non obſtañ. præmiſſis, ac quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & dicti Sixti prædeceſſoris literis Apoſtolicis ſuper dicto decreto confectis cæteriſque contraris quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, Die quinta Septembris, Milleſimo quingenteſimo nonageſimo primo, Pontificatus Noſtri Anno primo.

M. Veſtrius Barbianus.

CLEMENS VIII·PAPA FLOREN·

Anno Incarnationis D. 1597. iij.nonas Iulij Pont. ſui Anno vj. conceſſit vnũ ampliſſ. Iubileum ad diuinã opẽ pro pace inter Reges, ac Principes Chriſtianos, & Eccl. neceſſitatibus implorandam, & ad hoc rite ſuſcipiendum vnam ex duabus Eccl. S.M. de Pop. viſitandã inſtituit.

PRæfatus Pontifex Clemens ob multa Reipub. Christianæ emolumenta futura, diuino propè consilio, Ferraria Sedis Apostolicæ restituta, per illustrem Ciuitatem proficiscendi Sanctissima Eucharistia reuertenter mula euecta, certum consilium pro tempore cepit, vbi cumaliquot commoratus esset menses per actis, quæ secum sapienter corde gestabat maximi momenti negotijs Almam Vrbem reuerti cogitauit; sed sicuti eunti Pontifici Sacramentum magna vbique locorum præibat solemnitate ita eidem faustæ redeunti, non minori immo clariori vbique gentium præuium incedebat apparatu, quod quippè Venerabile Sacramentum, Sanctissimus Pater summa qua Virginem Gloriosissimam de Populo, prosequitur pietate, per Portam Flaminiam ingredi, ac in Templo intemeratæ Virginis Mariæ publice adorari, & reponi voluit. Isto sequenti ordine, vt cætera magnifica huc spectatia silentio inuoluam, Quatuor stabãt Patres illius Conuentus maiores insignibus vestimentis albis induti, qui illud e mulis depositum, quam honorifice in Altare maius quod omnium clarissimum extabat simulq; foris, & intus festiuitatem insolitam tota præseferente Ecclesia, deportarunt. Quo facto nil quicquam aliud quam buccinarum, organi, tubarum rumor audiebatur, bomborum emissiones, tot tamq; fuere magnorũ, vt terra tremeret, corda palpitarent hominum,atque ad agendas Deo gratias, aut vi, aut mouerentur amore, Tandem Eccellens cępit audiri musica cantores dulciter hymnos cantantes melos dabant Deo gloriæ, & proindè Musica completa, ac oratione dicta ab Illustrissimo Cardinal Rusticuccio remansit in Altari maiori ad horam, vsq; diei sequentis decimam octauam. Alta voce declarata decem Annorum Indulgentiarum concessione

his,

his, qui, & tunc die ſequenti proximo aſſociaturi eſſent Sanctiſſimam Euchariſtiam. Quarè hora xviij. Clero, & Populo ibi congregatis ſolemni proceſſione illinc admotum Sacramentum, à quatuor campr æ diolis, quomodo & ordine venerat Ferraria in D. Petri Eccleſiam Baſilicam ijſdem mulis euectum fuit, & maior foret exhibitus honos niſi magna temporis iniuria impedimento fuiſſet; Nec vix collocatum fuit in Altari maiori S. Petri, Summus Pontifex ad Portam de Populo peruenerit, qui longam, & ardentem orationem ingreſſus Templum S. M. quam non vnico ſed alijs per auxerat benefitijs fecerat, qua abſoluta mulam viriliter aſcendit prędictæ proceſſionis veſtigium proſecuuturus ad vnguem, atq; omnibus Suæ Sanctitatis videndæ copiam facturus.

EX ILLVSTRIORIBVS

tumulorum Epitaphijs, quæ eo Ecclesiam S. M. de Populo præclarius decorant quo tum virorum tum mulierum præstantiorum existunt huc aliqua in hunc ordinem redacta sunt.

Et in maiorem Lectoris commoditatem collecta.

A.

Lphonso Salares Hispano I.V. ac sacrarum literarum Doc. eximio Ap. Sedis Prothonotar. tam secundæ fortunæ moderatori, quam aduersæ contemptori corporis animiq; muneribus egregie ornato, & vt in omni vitæ actione, ita in acerbissima morte inuicto.

Damianus Zurilla consobrino benemerito posuit ob fragilitatis exemplum, tot noctium vigilias, tot dierum labores, teterrima mors repente inuoluit vixit ann. 42. men. 6.

Alphonso Nere Prothonot. secretario, & scriptori Apostolico Archidiacono de Alcaraz in Ecclesia Toletana 44. annorum Curiali continuo Reuerendiss. D.R.Cardinalis S. Georgij clienti fidelissimo, ac officiosissimo, fide intacta probitate singulari moribusq; facillimis.

Franciscus Nere scriptor Apostolicus patruo dulcissimo

amantissimo, beneficioq; ex testamento, ac sibi posterisq; suis posuit vixit ann. 64. men. 6. dies 14. obijt die 3. Martij 1516.

Aluisio Capræ patria Mediolanensi Decretor. Doct. & Episcopo Pisaurien. S.D.N. Referendario, ac Cancellariæ Apost. Regenti, iuris peritia, integritate, nobilitate, ac magnis meritis præclaro, Heredes pos. vixit 61. men. 7. dies 20. obijt 14. Augusti 1499.

Pro lactis dono pro totq. laboribus vrnam
Alphonsina tibi filia grata dedit.
Filia quæ tecum hoc sub marmore claudier
Et lathe sinduram fataq. sæua negat.
Tu elysios cum nato, & coniuge campos
Ipsa ego in humanis sola relicta malis.
Sed non longa mihi debitur monumen per redotho
Sirenu & rumpet tristitia filia dolor.

Alphonsinæ Ruberti Vrsini filiæ quæ sub diuo Leonele viro obijt anno post coniugem Petrum Diceñ. quinto, & decimo post Laurentium filium Vrbini Ducem, primo clarissimi Philippi Strozzi vxor matri carissimæ sui sexus exemplo ab diuo Clemente magni patri filio posuit vixit ann. 48. men. 10. die 7.

Alexandro Ambeç Celario Patritio Bononieñ. diuini humani I. V. consultissimo, & scriptori Ap. qui in Vrbe Roma à causis agendis primarius spem clientis. magnum à suo nostro exemplum integritatis, vix an. 52. obijt anno 1511.

Augustino à Prato Aimoni &c. eo qui vixit an. 40. obijt xij. Oct. 1593. Alexandra Bonella vxor, & hęres ex testamento posuit.

Andreæ Nacchcri noci Seneñ. fido mercatori Baptista Schiegia vx. non sine Lacr. pos. vix. ann. 52. men. 10.

die 22. obijt die 22. Decemb. 1581.

Andreæ Pintaſſi mercatori Florentino, & fide, & integritate incomparabili ad immortalem vitam apto, Iulia filia patri optimo benemerenti poſ. obijt 27. Maij 1547. vix. ann. 75. men. 1. dies 3.

Aluardus Roderici Decanus Bracharenſis R. D. Bracharenſe Archiepiſcopo gratus F.I. 1477. ij. Ianuarij.

Angelicæ Leonoræ de Montefranco pudicitia, & charitatis omnibus exemplum, quæ ob coniugalis dilectionis viciſſitudinem continuis lachrymis deſideratur obijt die 3. Oct. 1593. ætatis ſuæ 47. Antonius Taſſa coniugi amantiſſimæ poſuit.

Antonio Nigrono de Puteis viro intigerrimo qui dum vixit, multis multa conſtruxit, moriens monumentum iſtud ſibi poſteriſq. ſuis conſtruendum reliquit Baptiſta de Liuis ex ſorore nepos, & ex teſtamento heres auunculo benemeren. poſuit ann. Domini 1569. 14. Kal. Decemb. ætatis ſuæ 53.

Antonio de Vanicellis Eretino literar. Apoſt. ſcript. & Comitti Palatinus Sancta con. B. M. P. obijt annum ſæculari an. agens 50. amicis benefacere ſemper ſtudioſus fuit.

Aloyſio Prouanæ domi Carignano natione Subalpino, Ciui Romano Cubiculario Pij iv. Pont. M. viro pio, nobili, probo induſtriæ Chriſtophorus M. Antonius, & Eran. patri Hieronyma coniugi Georgius fratri, &c. vixit an. 49. obijt die 28. Octob. 1574.

Alphonſo Gutierrenſi V. I. Doctori ex oppido de Medina del Campo Salamantiñ. diœceſis orion. omni genere virtutum ornatiſſimo, & in amicos liberaliſſimo Philippus de Villa verde licentiatus Archidiac de Ailloneñ. & Canonicæ Eccleſiæ Seguntineñ. amico be-

neme-

nemerenti posuit vixit an. 35. obijt die 12. Decembris 1586.

Archileo Albano Bergom. Hieronymi Card. Albani consanguineo, & intimo familiari; qui cum in vita ei accuratè inseruiens semper assisteret, propeq; staret, sic quasi post mortem, si fas est dicere, famulareter, etiã apud eius pedes poni mandauit, obijt ann. ætatis suæ 57. Octob. 1598. Cæsar Palazolius amico optimo mærens posuit.

Ascanio Mariæ Sfortiæ Vicecomiti Francisci Sfortiæ, insub. Ducis F. Diaconi Card. S.R.E. Vicecancellar. in secundis rebus moderatori, in aduersis summo viro vixit ann. 50. men. 2. die 25. Iulius ij. Pontifex Max. virtutum memor honestissimarum contentionum oblitus Sacello à fundamentis erecto posuit M.D. V.

Antoniotto Pallauicino Genuensi Episcopo Prænestiñ. S.R.E.Card.S.Praxedis sub Innocentio viij. Alexandro vj. Iulio ij.

Amplissimis legationibus maximisq; reipublicæ muneribus summa cum laude probitatis, atq; prudentiæ perfuncto, Io. Bapt. Abb. S. Ant. Gen. V.S. refert, & Babilanus Pallauicini fratres, ob disturbatam veteris sepulchri Sedem in vaticanæ apsidis demolitione, vt eodem tumuli loco cum Io. Bapt. fratris filio Card. Considereretur translatis ossibus pro perpetuo pos. 1596.

Ambrosius motta Sauoianus adhuc vita fungens nouissimum Resurrectionis diem expectans, pro se eiusque vxore, ac successoribus suis hoc monumentum fieri curauit anno salut. Domini 1579, xv. Febr.

Alphonso Naldeoburdesio nobili Gallo flaminia oriundo vixit ann. 40. men. xj. die 12. obijt xj. Kal. Aprilis 1585. Philibertus, & Fabritius filij Patri opt. PP.

D. Immortalis Antonio Ribeiro Lusitano V. C. Archidiacono Bracharensi Thesauri Visensis Ecclesiæ præf. spectata domi forisq; virtute, & fide Paulus Emilius, Riberio patri optimè de se merito f. c. vix. ann. 62. men. 9. obijt an. salutis 1562. Kal. Ianuarij.

Alexandro Cancellario V. I. Doct. Archidiacono Alexādrino, & Prothonotario Apost. singulari in omnes beneficentia imcomparabili in suos charitate, atq; omni genere laudis ornatissimo Pio v. Pont. Max. alijsque principibus gratissimo, Federicus Cancellarius eiusdem Pio v. Pont. Cubicularius patruo benemerito posuit vixit an. 48. obijt nonis Mai 1567.

Virg. Abbatonio Sabino integritate, & fidei præstanti, qui annum agens 44. subita morte extinctus est Robertus Abbatonius fratri dulcissimo bene merenti fe. anno à Christo nato 1551.

Sepulchrum Andreæ Nicchi de Nouaria, qui obijt 21. Septemb. 1548.

B.

BArtol. Belencin. nobilis Mutin. vtriusq. iuris cōsul. Apost. Sedis Cappel. Auditor Rotæ insignis vere bonis, & iustus ob. anno salutis 1478. 7. Iunij vixit ann. 50.

Beltrando Constabili Rainaldi fi. Episcopo Hadrieñ. viro summæ grauitatis, literaturæ existimationis cui propter morum Sanctitatem Estenses Principes Arcana regni consilia credidere quiq; multos annos legatione industriæ functus sub Leone x. Pont. Max. annos natus prope tres, & 60. orator in Vrbe obijt Antonius frater cum & ipse orator ad Clementem vij.

venisset, incomparabili pietate tumulum ex humili lo co in hanc speciem restaurauit.

Baptista de Grassis de Carauaggio vltimi iuditij memor sibi, & Helisabet eius vxori, suisq; posteris sepulchrũ hoc viuens P. Anno Domini 1593.

Bernardino Heluino Ep. Anglon. Pauli iij. Pont. Max. Thesau. General. Dionora soror, & Camillus carissimus Dionoræ vir optimè merito, f. vix. an. 44. die 41. decessit 1548. Quin. idus Iulij.

Bernardino Lonati Sancti Ciriaci in Thermis, Diacono Car. Fortuna generosos Natales natura corporis dignitatem, animiq; solertiam, virtus vero vt in patrum Honoratissimorum collegium cooptaretur indulserat, qui cum in dies, & foris, & domi egregiam pro S. R. E. nauando operam, prudentia, constantia fide maior insurgeret, ætatis suæ 45. Sacerdotij vero quarto anno è tanta rerũ expectatione immatura morte surripitur.

Blondo Albergutio Mutineñ. præposito Ecclesiæ fauentin. viro Religione morum probitate, atq; in rebus agẽdis industria præstanti Produl. Pij Car. Carp. famil. intimo, & carissimo Ioannes Albergutius fratri suauissimo, & de se benemerito moer. pos. vixit ann. 36. men. 2. obijt ann. 1551. men. Iunij.

Bernardo Paci Maioricẽsi vetere pacum familia equestri nobilitate ornato Philosophicę, Theologicæq; disciplinæ peritissimo qui dum Romæ degit annum agens 25. castissime moritur. Dominicus Ruuereus Card. tituli S. Clementis clienti B. M. posuit anno à Christianis Natalibus 1490.

Sepulchrum Bartholomæi de Andreis Parmensis, & suorum hęredum anno 1578.

Sepulchrum Baptistæ Vegæ Hiporedieñ. & Dominicæ

Romanæ eius coniugis, ſuorumq; ſucceſſorum, in quo Angelus eorum filius Romanus ciuis extat vixit ann. 31. men. 1. dies 21. obijt prima die Nouemb. 1575. an. Iubilei quod Baptiſta, & Dñcas viuẽtes fecerunt.

Bonifacio Grangiæ Rupenſi Cameræ auditor. Notario in primis fide, vitæ, ac famę inculpatæ viro Laura Copſia coniux. 1500.

Baldaſario Iacobono c. R. viro integerrimo benemerito prudenti, ac in ſuos omnes, paupereſq; inſigni pietate Illuſtriſſimo, & Reuerendiſſimo Cardinali Vercellẽ. ſatis iucundo, & grato qui obijt iv. Kal. Septẽb. 1579. 27. agens annum; Gaſpari eius fratri pari qualitate ornato, qui etiam è vita migrauit 8. idus Ianuarij ætatis ſuæ anno 29. Horatius mæſtiſſimus pater tam ipſis, quã ſibi, & poſteris multis cum lachrimis poni curauit.

Vis tibi poſt mortem firmas promittere ſedes,
Ante oculos ſemper fulmina mortis habe.

Ioanni Conſtantino prothonotario Apoſt. Canonico Gebens. Iulii ſecundi Pont. Max. familiari P. Conſtantinus meſtiſſimo fratri optatiſſimo benemerenti poſuit. vixit anno 48. men. 6. dies 10. obijt 4. Nonas Ianuarij anno ſalutis Chriſti 1008.

Blandus vt hos ſimili fratres comitante nepote
Arſq; duos eadem. in corpore iunxit amor.
Hegia ſic poſtquam ſuperũ ad phoegetonta coegit.
Ire ſub hoc voluit marmore quiſq; tegi.
Clauditur hac igitur bonus, & Antonius Vrna
Inſignis, quorum fama perennis erit.

C.

CHriſtophoro Ioannis Aſtenſi proth. Apoſt. qui cum vitæ probitate, fide, morumq; ſuauitate oẽs in ſui amorem accendiſſet, tum apud Max. Pont. longa ſerie à Paulo iij. vſq; ad Pium iv. familiariter, & honorifice verſatus, Sabaudienſium montesq; ferrati tegulos continuis obſequijs proſequtus fuerit, vt vbique ſumma ſemper omnium beneuolentia vixit, ita eorũdem pari deſiderio Romæ ſenex ſupra octuageſimum 2. obijt Aloyſius Prouana de Carignano heres ex teſtamento moeſtiſſ. poſuit 1565.

Carolo Trauerſario Epiſcopo Signino ob conſtitutã dotem trium locorum montis fid. Almæ Vrbis Sacro cænobio Deipare Virg. de populo, vt ſemel in ebdomada pro eius anima celebretur.

Chriſtophoro Ruuereo tt. S. Vitalis Presbyt. Card. doctrina, moribus, ac Pietate inſigni, Dominicus Sixti iv. Pont. Max. beneficio mox tituli ſucceſſor, ac muneris fratri B. M. & ſibi poſ. vix. ann. 43 men. 7. dies 19. ob. ann. viij. Pont. Sixtis. Kal. Februarij.

Cui Ferraria patria, & fides, & virtus omnis amica, qui Britannos Germanoſq; adijt, ſimul ferocem, & viſit pannona barbaraſq; gẽtes ergo Religionis; hoc ſepulchrũ Montini tenet oſſa Floriani.

Floriano Montino Ferrarienſi viro integerrimo, qui vixit ann. 53. men. 4. dies 12. Michael, & Flauius fratres filij patruo benemerenti poſuere 1534. die 12. Maij.

Chriſtophoro Manaræ Bergomenſi frugi, ac probo viro confraternitas SS. Bartholomei, & Alexandri nationis Bergomenſis heres ex teſtamento poſuit. obiit 5. Idus Auguſti 1590. annos natus circiter 70.

Camillo Castro Mediano nobili viro I. V. D. ad superos reuertenti huius cænobij fratres plurimis ab ipso beneficijs acceptis gratitudinis pietatis ergo monumētū posuere Desijt viuere anno ætatis suæ 32. vt viueret in perpetuum obijt xiv. Kal. Octob. 1574.

Catherinæ Lucianæ de Macharanis, pudicitia prudentia pietateq; singulari ornatæ vixit ann. 29. obiit 5. Ianuarij 1591. Ioannes Baptista Maccharanus vxori charissimæ, & B. M. posuit.

Catherina Parda Lusitana viuens sepulchrum hoc sibi parauit, memorq́; salutis animarum suæ, Dionoræ, Matris, ac Isabellæ sororis. donauit fratribus huius cœnobij loca viginti montifidei cum onere maritandi perpetuo tres puellas annis singulis, necnon celebrandi Missas quatuor qualibet hebdomada an. salutis 1571.

Caroli Trauersari signinorum Pont. ossa sub hoc lapide ad diem vsq; nouissimum molliter cubant, & anima interim ab huius ædis sacerdotibus in ara max. semel in ebdomada re diuina expiatur, pro eoq; heredes ære ex asse dempto super montem fidei Almæ Vrbis tricent. aureis prouentus, quod ipse viuens instituerat, eisdem ad eum vsq; diem piè assignat, vixit ann. 60. obijt die 15. Ianuarij 1552. eadem dies, & ortum prębuit, & occasum.

Camillæ Bonuisiæ Lucensi nobilitate generis fama corporis morum amabilitate, pudicitia, prudentia religione admirabili Vicentius Parentius ad vocatus consistorialis coniux coniugi vnanimi, qua cum triginta sex annos nullis vnquā euētis, ne leuiter quidē tentata cōcordia vixit mestiss. pos. vixit an. 53. obijt an. sal. 1579.

Christophoris Gulielmi Repataroli de Refracoris Montisferrati adhuc vita fungēs Antonię Lorę Sergianeñ.

vxori

vxori carissimæ iam defunctæ sibiq. & suis successoribus hoc monumentum fieri curauit ann. salutis 1567. xiv. Kal. Iunij.

Claudia de Stripigin mulier nobilis Cathalaunen̄. Diœcesis in Ciuitate Metenl à teneris annis educata, quę antequam correpta morte fuisset ob deuotionē quam gerebat erga Beatam Virginem Dei genitricem corpus suum in hoc templo inhumari instituit vix an. 45. obiit die 27. Iunij 1579.

Cæsari Seriustio F. Patritio Lucen. I. C. Antonij Car. Saulij secretario, qui tum ob egregium anni ferè 18. Nauatam operam, illi semper chariss. fuerat, Nicolaus & Pompeius fratres mæstiss. poss. obijt ann. sal. 1500. vix e cōclaui egressus mense Octob. ætatis suæ 43.

D.

DOminicæ Patauinæ fœminæ probæ, & officiosæ, quę cum digna fuisset amazi, & honorari vixit ann. 71. men. 5. obijt die 23. Maij 1591. Ioannes Maria de Capellis Ferrariensis vir eius hoc sepulchrùm morienti posuit.

Hic Iacet Venerabilis vir Dominicus Mailetti Pręsbyter Meteni Litterarum Sacræ penit. procurator qui obijt die 2. men. sept. 1472.

Discite mortales miserum contemnere mundum
Vestraque Sydereo corda leuate polo. Puluis & vmbra sumus amici patria Galetia genusq. nobile de ficulneis minusculusq. trans antros Archidiaconus in Midonensis, & Hauriensis Ecclesijs Canonicus nec virtutis inops tegor hic quæso viator, die augæ Ioannes secula cuncta vale anno 1460. mensis Maij die 8.

Eduardo

E.

EDuardo Cicadæ Patrio Genuenſi Epiſcopo Sagoneñ. ob Religionem, Pietatem, innocentiam, & vitæ integritatem vniuerſæ Ro. Cu. cariſſ. qui quod diu cum laurentio Cardinale Conſanguineo è regione ſepulto cõiunctiſſ. vixerat. aſſiſtētib. eius heredibus in eodē ſacello aucto illius cēſu humari iuſſit, Io. Baptiſta Cicadæ Epiſc. Albinganeñ. Pontificijs, & Fiſcalibus cauſis audieñ. præfectus patruo bene merenti poſuit vixit ann. 72. dies 8. obijt anno ſal. 1545. v. Kalend. Decembris.

F.

FRanciſco Mariæ Bãbotio, & Hippolitæ Spadæ coniugibus Mutineñ. & Rom. Ciui. ac Iulio, & federico de Bambocijs Rom. eorumq. filijs moribus, & uris nobiliſſiimis probitate, & integritate præſtanti, genitoribus, & fratribus ſuis optimis, & benemerentibus mæſtiſs. Alex. Bambocius Rom. vtriuſq. Iuris Doctor ex fide, pietate, & charitate, quam viuens ſibi, & pro Camilla de dominicis eius vxore, poſteris, familiæq. ex incerto huius migrationis euentu, pro certiſſimi futuri Iuditij expectatione poni curauit Ann. Domini 1558. die 10. Maij.

Hoſpes diſce nouum mortis genus, improba felis
Dum trahitur, digitum mordet, & intereo.

Franciſco Tauaruallis Soletano V.I. Doctor Archipræſbiter Paredes de Ouadio æceſios Painijnæ, qui vix. ann. quinquaginta men. 3. dies 8. Obijt prid. Id. Aprilis 1458. Franciſcus Sancij de Palenzuella Archidiaconus de Alua, & Canonicus in Eccleſia Salamayna

amico vnico dilecto, P.C.

Domum hanc ſibi, & heredibus ſuis. Philippus Lucatellus Bergomenſis dum vixit, elegit vixit 62. obijt Oct. Kalen. Ianuarij Bernardinus eius dilectus filius votum patris perfecit ann. 1585.

Flammettæ Strotiæ Alphõſi fi. deſideratiſſimę vxori Pau, Ant. Soderinus poſ. men. ſep. anno 1047.

Franciſco Abundio Caſtellion Medioleñ. Hieron. Senator. Mediol. præſidis filio S. R. E. Præsb. Card. Celeſtini 4. Pont. Max. Octauiani Gottifredi brandæ, & & Ioannis Card. D. Gentili, Pio iv. Pont. Max. valdè caro, atque ab eodem, ob fidē & pietatem quā Epiſc. Robieñ. in Trident. Concilio præſtitit, in ampliſſimum Collegium cooptato vixit ann. 45. obijt 18. Kal. Decemb. Ioſef. Caſtellion. I. C. heres patruelli, & Ioanni Iacobo Archiepiſc. Barenſi patruo commune M. P.

Franciſco Marentio Bergomi, & Brixia ciui. æquiti ſancti Petri Romæ per multos annos laudabiliter commorato mortem cogitanti hoc loco ad ſepulturam ſibi delecto die 25. Iunij an. 1595. Aetatis vero ſuę 77. defuncto Camillus Marentius nobilis Bergomeñ. ex Teſtamento hæres affini de ſe optime merito Ponen. curauit.

Franciſco Gauden Gallo, natione Cenomano Patria lauali literarum Apoſtolicarum ſcriptori, abbreuiatori, & ſollecitatori uiro integerrimo, qui vixit Annos 74. men 3. dies 28. obijt die 28. Aprilis 1535.

G.

GAſpari Lælio de Terano diuini Humaniq; I. V. Cõſultiſſ. cauſar. Sacri Palatij Auditori, in eo magi-

ſtra-

ſtratu multos per annos ſumma cum integritatis, & iuſtitiæ apud omnes nationes fama verſato.

Lelius de Therano ſcriptor, & abbre. Apoſtol. hęres quoq; ſuprema eius voluntate ob pietatem relictus pa truo B. M. P. vix. 77. anno Natalis Chriſti 1382. 5. non. Octob.

Gente Trottus patria Ferrarieñ. bullarum magiſter ſecre tarius, & prothonotarius A.P.P. Leonellus contegor hoc tumulo.

Gundiſaluo de Herdia Archidiacono de Valderas Eccl. Legioneñ. Michael de Raides ſcript. Archidiaconus B. M. poſuit.

Gaſpari Caualier Mercatori Antuerpieñ. probæ indolis, & optimæ ſpe adoleſcenti, ſed primo ætatis flore ſuis haud parum dolentibus immature extincto, vixit ann. 16. obijt 5. idus Iulij anno à Chriſto nato 1540.

Romoldos Cauallierus mercator fratri dulciſſimo opti meq; merito poſuit, & ſibi ſuiſq; poſteriſq; eorum.

Gundiſaluus Zamorēſis ex quo deſijt eſſe, hic tegitur rerum opificem qui poteſt hoc præcatur maxime, vt ad quod genitus eſt puro candore redeat vix. an. 53. men. 4. die 12. uil. 1493.

Glorioſæ Mariæ ſemper Virgini Guglielmus de Perrerijs auditor obſidie anno 1497.

Georgius Cardinalis Portugal. hanc capellam diuæ Catherinæ dicauit, dotemq. dedit, alia etiam bona ob ſuã in Virginem ſingularem deuotionem huic monaſterio Religioſe contulit an. D. 1479.

Georgius Archiepiſ. Bracharen. qui dum Romæ ob pietatem fratris ſeruitijs inhæreret, immature eripitur. Geörg. Epiſc. Tuſculanus Card. Portugal. munus quod ab eo optabat contulit.

Georg. Lusitan. Episc. Portuen. S. R. E. Card. Vlixponen. virtutis, doctrinæq; ergo in Regiam adscitus, ac multis domi, forisq. preclaris facinoribus editis, ad Regni procurationem prouectus à Sixto iv. in senatũ adlectus, Romamq; adiectus magnam ingenij, pietatis prudentiæq. laudem adeptus sub Iulio ij. Pont. Max. quem vnice dilexit, & obseruauit ann. agens secundum supra centesimum, obijt 1508.

Georgio Catullo Ciui Sauonen. Canonico Basilicæ Principis Apostolorum erga omnes officiosissimo, qui cum per annum 25. quibus sacerdotio functus est pro Ecclesia sua, opera, summa fide, prudẽtia, & vigilantia nauasset, diem clausit extremum oct. Kal. Septemb. an. agẽs 53. executores Testam. poss. anno salutis 1571.

H.

Hieronymo Basso Sauonensi Sixti iv. Pontif. Max. sororis filio Episcopo Sabinensi Cardinali ricinnat. in omni vita constanti, integro Religioso, Iulius ij. Pontif. Max. amitino suo B.M. posuit 1507.

Hieronymo Foscaro Marci f. Episc. Torcellano Petrus frater po. vixit ann. 57. obijt 4. nonas Ianuarij 1563.

Hieronymus de Borgne Clericus Camaracen. Diœcesis, cubicularius, & scutifer Apostolicus, registriq; supplicationum Apostolicarum scriptor, vt terram erogans, cœlum emeret, bona sua Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Populo, vbi corpus eius conditum est: testamento legauit hac conditione, vt in ea quotidie duæ Missæ pro animæ suæ salute in perpetuum celebrentur. vixit ann. 65. obijt die 17. men. Martij an. Domini 1589.

Hester Maluitius Bononiensis eques Hyerosolimitanus Theseo, Bessarioni, ac Marco Antonio de Maluitijs fratribus bene merentibus sibiq; ex testamẽto facien-

dum reliquit anno Christianæ salutis 1438. vixit ann. 41. men. 5. dies 4.

Hippolitus Botius Baldi I.V. D.I.D. Nicolao de Tolentino protegente: hic quiescit ann. 1583.

Quem nullum latuit studium uis nulla loquendi.
Vrna fecit celebrem quantula Nicolaum.
Hic meruit post te certas Hierony me laudes.
Alter honos, & spes illius ora tibi.
Occidit ann. viuit Præsul Parca improba viuit.
Non timet vt rapias parua modrusa decus.

Francisca consobrino B.M. tertij ord. S. Frācisci regul. f.

I.

IO. Baptistæ Rotæ Pedemont.ob eius animi candorem, & eximiam iuris Prudentiam à Pio iv. Pont. Max inter sacræ Rotæ patres ad numerato, Petrus, & Ioannes fratri amantiss. posuerunt.vix.ann. 53. obijt 3.Kalend. Octo. 1564.

Io. Bapt. Mellino vtriusq; iuris consult. quem ob eius Religionem, prudentiam, iustitiam, meritaq; erga sedem Apostolicam Sixtus iv. Pont. Max. congratulautibus omnibus in numerum Cardinalium retulit, Petrus Mellinus fratri B. M. Posuit.

Is vbi Legatus post mortem Galeacij Ducis insubrium, ligurumq; res turbatas composuisset, 73. ætatis anno moritur incredibili de se apud omnes desiderio relicto, vale qui legis, & opta, vt multi huic viro per similes humano dentur generi, obijt anno Domini 1478. nono Kal. Augusti.

Inicus Picolomineus Arragon. Amalfitanorū Dux Marchio Capistrani, Celani Comes, ac in Regno Neapolitano magnus iustitiarius, vir eximia pietate, ac Religione hic testamento condi se iussit, vixit ann. 43. obijt

ann.

ann. salut. 1566.

Io. de Castro Illustri citerioris Hispaniæ familia San. Priscæ Præsb. Card. Agrigentino ab Alexandro vj. Pont. ob consilium, humanitatem Innocentiamq; in Senatū ascito, & in eo annos decem integerrime versato qui vixit an. 75. men. 6. die 7.

Io Bapt. Pallauicino Genuensi S.R.E. ad titulum S. Apollinaris Card. Cauallicensis Antoniotti Card. S. Praxedis ex fratre nepoti eximia iuris scientia, & bonarum literarum cognitione præstanti per omnes forensium dignitatum gradus ad Cardinalatum euecto, à Leone x. Adriano vj. Clemente vij. ad summas res adhibito in honorum cursu immatura morte prærepto. Io. Bapt. vtr. sign. refer. & Babilanus Pallauicini fratres Patruo magno bene de familia merito memoriæ caussa Poss. 1596. vixit annos 44. obijt an. sal. 1524. Idibus Aug.

Io. Baptistæ Cicadæ Genuen. Episcopo Sabinen. S.R.E. Card. S. Clementis viro ingenij acumine, & vbertate consilij admirabili omnium officiosiss. Iur. rerumq. Vrbanarum, & forensium vsu, ac intelligentia peritiss. libertatis Ecclesiasticæ defensori studioss. Carolus Cicada Episcopus Albinganen. hæres ex testamento patruo B. M. Pos. vixit ann. 60. obijt die 8. Aprilis 1570.

Ioanni de Ruere Sixti iv. Pont. Max. sororio Ciui Sauonen. ordinis equestris, qui vixit ann. 80. men. 8. die 10. Hier. Card. recanen. Franciscus Prior Pizanus Bartholomæus filij superstites patri benemer. posuerunt, obijt 1583. die 17. Augusti.

Io. Hieronymo Albano Bergomati Cardinali Iurisconsulto, generis nobilitate, morum elegantia, vitæ splendore Monumentis ingenij, doctrinæq; carissimo, Reip. Venetæ Collaterali generali, Matrimonio, ac cælibatu aspe-

ris, ac ſecundis rebus ęquè probato, Catholicæ Religionis ægregio dictis, factiſq; aſſertori, ac vindici ob eas res à Pio v. ſummo Pontifice difficillimis populi Chriſtiani temporibus in collegium Cardinalium adſcito, in ſentētijs dicēdis facundia, grauitate, ſapientia ſingulari extrema iam ætate pios inter amplexus carorũ, & oſcula ſenſim extincto. Io. Dominicus Cæſ. Comes parenti optimè meritò p. vixit ann. 83. obijt 7. Kal. Maias ann. ſal. 1591.

Io. Ortegæ Comieli Burgen. Epiſc. potent. ab Alexand. vj. ob fidei integritatem, ac iuris peritiam ſupplicib. libel. ſubnotandis (Datarium vocant) præfecto, necnō literis Ap. maioris præſ. diſtand. 12. viro ſecretario, ac ſubdiacono Ap. & ſummarum Magiſtro, alijſq. honeſtis munerib. egregiè functo, cuius mors immatura totius Hiſpaniæ ſpem maximam fefellit.

Fran. Gomiel pietatis memor fratri op. poſſ. vixit ann. 41. men. 2. dies 24. nunc viator, & humanis rebus tranſillum fide.

Ioannes Sebaſtiani Liſij Florentini expectans nouiſſimum diē ſibi, poſteriſq; poſuit. an. ætatis ſuæ 52. obijt die 9.

Io. Bapt. Arcatorio Taurinenſi Equiti D. Pauli, ſcutifero, cubicularioq; Apoſtolico, Rotę Notario, fide, probitate, ſolerria, officioq; præſtanti, qui vixit an. 50. obijt pridie Kal. Octob. 1560. Victoria Valletta R. coniugi cariſſima multis cum lachrymis poſ.

Io. Mileti decretorum profeſſori, natione lothoringo prepoſito Halalacen. Argentinen. dioc. & Canonico Tullen. ac audientiæ literarum Apoſtolicarum contradictarum procuratori.

Ioannes Rale nepos decretor. doctor, & literarum Apoſtolicarum ſcriptor auunculo B. M. poſ. vixit an. 72. Sedi

Apoſtolicæ an.42. inſeruiens,obiit 8. Auguſti 1485.

Ioanni Moniſtardi Philippi, & Caroli Ducum Burgundiæ conſiliario, Epiſcopo Tornacen. Sixti iv. & Innocentij octaui Ro. Pontif. magiſtro domus, fide, & magnis meritis inſigni deſignato etiam in Hiſpanias pro cauſſa fidei legato ex teſtamẽto, obijt an. ſal. 1491. die 17. Aug.

Ioſeph Bonipetrus Nouarien. Nic. Maſſutius Recatanen. Iulius Altobellus Mutinen. teſtamen. executores PP. vixit an. 81. men. 1. dies 16. Deceſſit idibus Oct. 1580.

Ioanni Fontanæ è Pago Calmerij Comenſis ſpectatæ indolis adoleſcentulo, immatura morte perempto vixit an. 17. men. 7. obiit 6. Kal. Feb. 1591.

Franciſcus Pater filio dulciſſimo mæſtiſſimus poſuit, monumentumq. ſibi ac poſteris ſuis elegit.

Ioanni Petro Gritto regiſtratori ſupplicationum, iuueni omni virtutum genere ornatiſſimo, & Siluerio Gritto optimæ expectationis adoleſcenti, Bart. Grittus filijs dulciſſimis poſuit. Siluerius vixit an. 17. men. 6. dies 22. obijt 3. Idus Ianuarij an. ſal 1523. Ioannes Petrus vixit an. 34. men. 9. dies 5. deceſſit v. Kal. Aprilis eiuſdem anni.

Hic iacet in tumulo nobilis, ac memoriæ laudabilis iuuenis Ioannes de Hahouſorie qui Domini Card. Morinenſis ſcutifer, atq; cõfiditiſſimus familiaris extitit, debitum carnis perſoluit anno Domini 1450. die tertiadecima menſis Maij.

Hic requieſcit corpus venerabilis Domini Ioannis Sinon Biſuntinæ, & Camaracenſi Eccleſiarum Canonici, literarum Apoſt. ſcriptoris, ac Reueren. Patris Domini Ioannis Card. Morinenſis familiaris, qui obijt an. Domini 1446. Die vigeſima quinta menſis Nouembris cuius anima requieſcat in pace.

Sepulchrum venerabilis viri magiſtri Ioannis Machere decretor. Doctoris Plebani,& Canonici Eccleſiæ Beatæ Mariæ Antuerpien. camaracen. diœc. & in regiſtro ſupplicationum Domini noſtri Papæ ſcriptoris, qui obiit die 8. menſis Iulii anno Domini 1478. cuius anima requieſcat in pace.

R. Decret. Doct. D. Ymberto de Laye familia Galliæ nobiliſſ. Biterren. Canonico, Apoſtolicoq; Prothonot, ac Epiſcop. Sancti Pauli de Francia perpetuo miniſtratori frugi, pio, caſto, & prudenti, integraque probitate Chriſtianiſſ. Regi Franc. dilecto. Dominicus Canis Venetus Doctor Patauinen. ſtudiorum conſuetudine deuinctus ſocio, atq; amico B.M. poſ. vixit an. 50. obiit anno Domini 1479.

Virginis Mariæ cultor nobilis genere, ac virtutum, & honeſtatis amator D. Ioannes Plure Archidiaconus Brixiæ, Cabilonen. & eiuſdem, ac Biſuntanenſi, necnon Eduenſis Eccleſiarum canonicus ſub hoc ſaxo requieuit, anima vero vitam petijt æternam prima Iulij 1478. orate pro eo.

Hic iacet Innocentius de Creſi ſcientia, moribus, & genere nobiliſſimus, & præclarus Chriſtianiſſ. Francorum Regis Eleemoſinarius, Eccleſiarum Camaracen. & Biſuntanen. Canonicus, qui obijt 22. Iunii 1478. anima eius requieſcat in pace.

Iacobũ de Bellis Taurinen. Pontific. piſtrinæ per annos 40. à Paulo iij. vſq; ad Gregorium xiij. Pontifi. Max. omnium applauſu præfectum ſolertiſſime an. 60. agentem Lucia vxor mœſtiſim. ex aſſe hęres hoc marmore contexit.

Iacobo Grotta Romano mercatori Ripali fide, ac integritate ſingulari ornatiſſimo qui vixit ann. 33. menſ. 5.

dies

dies 9. Siluerius Prata amico cariſſimo executor teſtam poſ. die 15. Nouemb. 1573.

Ioanni Chriſtophoro medico ob excellentem ſcientiam vitæ integritatẽ, morum ſuauitatem omnibus cariſſ. Antonius Pater, & Petrus frater mæſtiſſimi poſ. vixit ann. quadrageſimoprimo men. 4. dies 13. obijt 8. Iulii 1575.

Iaodamiæ Caniſianæ Florentinæ tam pudicitia, quam genere graui, Sebaſtianus Montecutus coniugi cariſſ. Mœrens bene merenti poſſ. vixit ann. 35. menſ. decem dies 16. obiit 4. Kalendas Nouembis milleſimo quingenteſimo quadrageſimo quarto.

Iacobo Zannuſchæ Brixiano à Burgo nouo viro frugi, ſolerti, ac pio, qui cũ res ſuas piis locis, pauperibusq; largiretur, eius anima, ſubinde prodeũtibus annis, relicto humi corpore, celeſtem euolauit in patriam. vixit ann. 60. obiit Non. Kalend. Febr. ann. D. 1596. pietatis ergo memoriæ cuſtodes, ac ſodales venerabilis Archioſpitalis incurabilium Sãcti Iacobi ex teſtat. hæredes ſibi ipſis benemer. Hoc ſarcophago pietate pari conſtrauerunt.

Hic iacet vir genere Illuſtris, vitæq; integritate conſpicuus Reuerendiſſ. Dominus Ignatius de Villalobos Epiſcopus Souillacenſis.

Ioanni Ant. Caluio ſummæ, atq; notiſſimæ pietatis, integriratiſq; viro, qui obiit vi. Idus Septemb. 1590. ann. agens 49. firmus frater, & Lucretia Iacobonia vxor mœſtiſſ. poſ. ſibiq; & poſteris.

Ioãna Roſarii, & Ant. eius Paſchuali filius Barrh. de Preſbyteris, Matthæus Magnanus, Marcus ant de Angelis & Cinthia puella omnes adhuc viuentes, ſed mortis tamen non immemores hunc pro corporibus ſuis locũ

ſuorum

ſuorum hęredum, vſq; ad expremam iuditii diem vnanimes elegere anno humanæ ſalut. 1576. prid. Idus Aprilis.

Io. cognomento Certadellis Epiſc. Agrigentino Reuer. R. Borgiæ Vicecanc. Vice functo plurimorum Pont. refer. Beata virgo hæres teſt. merito poſuit ob eius deuotionẽ, & gratiã erga famæ deuotionem vix. ann. 70. men. 8. dies 5. obiit 8. Febr. 1479. Sixto iv. P. M. 1.

F. Io. Bapt. Piſcator Nouarienſis eques Hyeroſolimitanus eo genere, & rebus geſtis clarus Romæ ſeptuagenarius opera Hieronymi Piſcatoris nepotis in hoc ſepulchrum infertur A.D. 1575. 18. Februarii.

Iuſto Piſcatori Aldananenſis Fland. eius ſumma fuit in mercatura probitas, & induſtria, & in amicitia obſequium, & fides, in cõuictu venuſtas, & hilaritas: Petrus Piſcator Patruo bene de ſe merito amoris, & obſeruantiæ cauſſa de ſuo f. c. vixit ann. 51. men. 8. dies 10. obiit ann. Domini 1572. poſ. Kal. Auguſti.

Qui leget hunc titulum mœſtus ſuo lector abibit.
Dicet & Vrbanos hic periiſſe iocos.

Hic requieſcit nobilis adoleſcens Iacobus de Nouauilla conſanguineus, & familiaris Reuer. in Chriſto Patris Domini Ioannis Card. Morinen. vulgari nuncupati, qui obiit ann. Domini 1446. die 10. Decemb. cuius anima requieſcat in pace.

Iacobo della Cerqua ex Audenardo natione Flandreſi, mercatori fido, & multa probitatis fama in vrbe verſato, cuius in obitu quoq; non eſt oblitus, & Hoſpitalis incurabilium, & omnibus propè vrbis plurimiſq; intra extraq; Italiam piis locis magnis muneribus teſtam. legatis: ſocietas Beati Iacobi beneficiorum memor fratri optimo poſ. vix. ann. 69. men. 5. dies 11.

desiit inter nos esse die 8. mensis Iunii 1542.

Iulio Merisco Romano viro optimo,& integer. architectura peritissimo, vixit ann. 72. men. 2. obijt 12. Kal. Maij 1587. Paulinæ Maggiæ Romanæ vxori cariss. & amantiss. vixit ann. 59. obijt 12. Kal. Ianuarij 1573. Bartholomeus,& Bernardinus filij mœren. parentibus optimis, & sibi ipsi posterisq; suis poss.

L.

LAurentius Cibo Genuensis Episcopus Prænestinus Sancti Marci Cardinalis Beneuen. Innocentij. viij. Pontif. Max. Nepos, religionis cultor, ita se inter viuos constantiss. gessit, vt amplissimæ dignitatis memor à iustitia, fide, & pietate nunquam discesserit, qui tertium & quinquagessimum agens annum Sãctissimè, vt vixit, moritur. Reuerẽdissimi exequutores G. Portuen. A prænestin. Episcopi, & N. de Flisco Presbyter Cardin. præmiss. poss. anno salutis Christi 1503.

Lucæ Stancolino, ac Ioannæ filiæ singularis virtutis puellæ Margarita de Trensij. coniux mœstiss. sibiq; viuens, & posteris suis posuit 1582.

Lucretiæ Virgini vix agenti mensem septimum, & diem 4. supra annum 14. ab inopinata morte arreptæ Iacobus Chiribadus Mutinen. genitor mærore fieri confecit sibiq; posuit die 9. Septembris 1511. die 13.

Laurentius Marti Valentinus Canonicus Segobiecen. anno ætatis suæ vigesimo apud Monast. Alban. decedens spiritu diuæ Virgini, deuotissime commendato, ossa huic templo quietura mandauit.

Lud. Podocataro Ciprio Presbyter. tit. Sanctæ Agathæ Card. Caputaquen. N. Philosophor. illius tempestatis doctiss. & eloquentiss. in re Ecclesiastica gubernanda multos annos difficillimis temporibus summa pru-

dentia iuditij, integritatis laude versato, eiusq; ergo ampliss. dignitatis præmia optimis pa. quibusq; expostulantibus adepto dignoq; omnium sententia maiora accipere qui maxima esset consequutus. vixit ann. lxxv.

M.

MEmoriæ Ioannis Lupi olim Decani Segobiensis vtriusq; Iuris consultiss. ac Apostolici Prothonotarij moribus, doctrinęq; singularis, qui vixit ann. 55. B. M. sacr.

Mariæ Maheu vxori cariss. quæ 18. suæ ætatis annum ferè adimplens 3. Idus Nouembris post partam salutem 1562. immatura morte prærepta fuit Georgius Petri Mercator mechliniensis mœrens posuit, ac Elizabettæ Petri proauiæ, qui obijt 10. Kal. Nouemb. an. 1490. piam memoriam renouauit.

Mario Guiduccio, Marij filio ciui Florentino, Simon Guiduccius fratri amantiss. & Alexander Donius auunculo B. M. ex testam. ponen. curauit vixit ann. 49. men. 2. diem 1. Idibus Augusti 1572.

Martiæ Iulianæ Cremonen. maximo in Deum, & Deiparam Virginem cultu, pietate, & claritate in proximos admirabili, frugalitate, pudicitia morum suauitate, cæterisq; animi, & corporis dotib. insigni Lazarus Bealdi Columbi Cremonensis chirurgi celeberrimi filius Chirurgus, & ipse coniugi ben. me. fecit, vixit ann. 40. obijt Kal. Iulij anno salut. 1577.

Mariano Tutonio Ciui Romano viro probo, custodes Sãcti Iacobi incurabilium, & Sanctiss. Trinitate conuales. hęredes ex testam. posuerunt vixit ann. 74. obijt st1. Iunij 1575.

Martino Millerio Archidiacono Gerunden. ac eiusdem

Vrgenlen. Elnen. & Toſcen. Eccleſiarum Canonico heredes ſuo amico dulciſſ. B. Meren. ex teſtam. poſuere in Rom. Curia anno 20. integre verſatus, obijt die 20. Septemb. 1474. vixit ann. 56.

Marci planerij Brix. artium Iur. V. I. Pontificij doc. op. Sacræ Pænitentiariæ procuratoris, ac bullarum ſollicitatoris ſolertiſſ. hic oſſa quieſcunt vix. ann. 43. dies 6. obijt anno Chriſti 1498. Idibus Auguſti.

N.

NIcolao Caprolo de Caſtro nouo Portuen. Rom. ciui Religione, induſtria, ac integritate inſigni, qui ætatis ſuæ annum agens 66. obijt 9. Kal. Iulij 1580. Vincentius I. V. Doctor, Muſius, & Marcus Aurelius filij mæſtiſſimi patr. op. ac ben. meren. Io. poſteriſque ſuis maximo cum dolore poſuere.

Nicolaus in Alpibus Cœcijs Epiſcopus Senecis, nobili gente Villanoua ortus 65. ætatis anno Romæ obiens ob fidem in diuam Virginem conteſtat. hic condi voluit ex teſtamento 6. Kal. Nouemb. 1507.

Nicodemo Todino Piſtorienſi, qui Italicis, Galliciſq; bellis fere omnibus operam ſuam fortiter pręſtitit in Vrſiniorum fide ſemper fuit Franciſcus, & Flaminia filij ac Laura vxor Patri, & coniugi cariſſ. meſtiſſ. poſ. vixit an. 64. ob. 7. Kal. Septemb. 1589.

Nicolao Romanino de Sauez nob. familiæ Cremortet, & Romano viro probo, ſolerti, ac frugi, ac multis honoribus functo patri opt. vixit anno 70. men. 10. dies 5. Artemiſiæ de Sanctis filiæ dulciſſ. vix. ann. xj. men. 3. Hieronymus de Sanctis ſcutifer Apoſtolicus mœrens ſibi poſteriſq. ſuis poſuit anno ſalutis 1572. men. Februarij die 19.

Nicolao Calcaneo Ruberti filio ciui Florentino pro-

batissimæ fidei viro.

Nicolettæ Cattaneæ Genuensi, Petri Franc. filiæ spectatiss. virtutis, & pudicitiæ Antonius Pallauicinus coniugi vnanimi, ac dulciss. multis cum lachrymis pos. vixit ann. 27. obiit 12. Febr. 1543.

O.

ORpheo Salarchio Bonon, qui ob laudatissimas animi dotes ab ampliss. vestro Philippo Boncompagno Cardinali Sancti Sixti in clientelam receptus cũ Antonio Vgolino eius Epistolarum magistro in his conscribendis operam daret immatura morte præreptus est, idem Antonius alumno cariss. merens posuit vixit an. 24. ob annum salutis Hum. 1576.

Nobili ortus genere Oliuarius de Cardilhago infula sacerdotali insignitus quem Sãcta Sedes prothonotariũ delegerat hic iacet ex florida ætate ad astra vocatus patria Catacensi Galliæ R. P. Episc. Castren. familiaris præcipuus anno gratiæ 1483. Nouemb. 10. cuius anima cum Angelis Dei quiescat.

P.

PEtro Millino Iur. Consult. Comiti Palatino omnibus honoribus Vrbis ex ordine, ac pluribus legationibus summa felicitate, & sapientia, functo Cellus, & Marius pie parenti B. M. P. Hic patriæ amicis naturæ, ac superis quæ debuit ad extremum vsq. persoluit vix. ann. 77. men. xi. dies 21. ann. Dom. 1493. 12. Kal. Aprilis moritur.

Petrus de Medina Referendarius Papæ sub anno Domini 1549. dotauit celebrationem trium Missarum singulis ebdomadis in perpetuum pro eius anima per fratres huius monasterij diebus Lunę Mercurii, & Veneris pro defuncto ad propinquius Altare, huic suo se-

pulchro celebrandarum.

Hoc in tumulo Placida quiescit Paula Remedij Biretti Mediolanensis, vxor venusta, Hieronymi Bononiensis filia, claraq; vita peracta pudicè trigesimo quinto anno ad superos, obijt iv. Nonas Decembris 1544.

F. Petro Nicolao Mutio Bergomati Augustinianæ Congregationis obseruantiæ Lombardiæ, Philosopho, Theologo, Concionatori insigni, disciplinæ regularis instauratori, ter huius Cœnobij moderatori, ter Vicario General, in quo honore obijt, Romæ, 10. Kal. Septemb. 1596. annum agens 74. F. Parenti oprimo posuerunt.

Petro Persio ciui Romano, ac mercatori fide, & diligentia raro, ex fleurbais Flandrię oriundo, qui cum Romæ mercaturam exercens ann. ætatis suæ ageret 47. 6. Idus Decembr. 54. inter viuos esse desijt. Antonius frater, & Maria soror hæredes, ac Siluia Mazzinga Romana vxor non sine lachrymis posuerunt.

Petro Burghesio Balfarico, forteza cognomento, genere moribus, & vita claro Deiparæ Virginis Assumptæ Archidiacono in Miorengen. Ecclesia, & Canon. Alexandri vj. Pontific. Max. honestissimo familiarium Consortio ascripto: vixit an. 40 obijt Non. Augusti 1503. Nicolaus Pret. & Antonius, à bello quos testam. suo moriens præfecit B. M. pos.

Petro Guglielmo Rocca Valentino Salerni Archiepiscopo Vtr. I. Consultiss. Sixti iv. Pont. Max. referend. primati, qui obijt ann. Sal. 1482. die 23. oct.

Eternæ memoriæ Petro Roiz de Corella Valentino Comiti nobili, & honorata familia Proton. exact. archidi. inopinata morte sublato vixit ann. 48. 1518.

Petro Cordouesio Aurien. Ecclesiæ Thesaur. Prothonotario Apost. morum Comitate, fideiq; integritate omnibus admirabili vix.ann. 55. obijt post salutem redemptam anno Domini 1512. prid. Kal. Ianuarij Sanctes Sirauus amico obsequentissimo merens optimè merenti posuit.

Petro Iupeito Nouariensi Rotæ Notario eccelentiss. diui Donati Mediolanensis, & Nouariensi Canonico fide liberalit. vigoreq; animi, Vrbanisque moribus claro, hæredes pientissimi bene merito poss. 1598. vltima Martij vixit ann. 64.

Vrna breuis corpus, animam tenet æteris alti
Rector in æternis Gaudijs esse Iubens.

Paulo Montorio Harnien. Pauli, & Federici Cæsij. Card. nepoti viro generis nobilitate, morum grauitate, literis, ac Religione præstanti, mira in rebus agendis solertia, gratia apud omnes incomparabili, singulari in suos munificentia, ac de Christi patrimonio optimè merito Constantinus frater, & Ioannes Baptista nepos hæres ex testamento mœrentes posuerunt, vixit ann. 50. men. xj. dies 14. obijt die 25. Ianuarij 1581.

Constantinus frater, & Ioannes Baptista nepos heres. ex testamento merentes posuerũt vixit ann. 50. men. 2. gior. 14. obijt die 25. Ianuarij 1571.

Paulo Bursano cantori celeberrimo atq; ob id Paulo iij. Pont. Max. gratiss. qui vixit annos 43. dies 3. Bernarnardinus Bursanus cognomẽto iolius eius adoptiuus patri dulcissimo, & benemeren. p. cur. obijt ann. a partu Virginis 1556. Octauo Idus Nouembris.

Petro Segalino Placentino barbitonsori benem. positum

eſt 1537. Michaele de Caſtello ſcript. Apoſtol. qui vixit ann. 38. men. 5, dies 26.

Liquet quid terræ eſt Philippus luna ſepulchro
Quod cœli celſo redidit ille Deo.
Florentinus enim patria tum corpore, & ipſi
Moribus æquales floruit ante ſuos.

Obijt enim præfatus Philippus de Luna anno Chriſti 1449. 2. Idus Iulij.

Pantaleoni Dioniſio Taurinen. & Ioanni Antonio Buuæ Aſtenſi ſummæ fidei, integerrimæ famæ, notarijs: quos perpet. contubernio vitæ coniunctos vnà cubare mortuos par fuit, vixit hic annis 23. men. 8. die. 9. ille ann. 25. men. 5. dies 17. Ioannes Iacobus Buua cauſarum Cam. Apoſt. Notar. fratri, & amico B. M. Poſ. anno Iubilei 1575.

Hæc claris cedat geminis ne cedet Atridis
Quod par coniuncti funeris vrna tegit.

R.

RVberto Pino Patritio Auximati Illuſtriſſimi, & Reuerendiſſimi DD. Nicolai Cattani Cardinalis Sermoneta à ſacris viro probo, & pio, multis Sanctiſſimis muneribus egregie functo caudata. decano.

Ioſeph Bonipetrus Nouarien. Nicolaus Marſutius Recanaten. Iulius Alcobellus Mutinenſis teſtamen. exequutores PP. vixit ann. 81. men. 1. dies 16. deceſſit Idibus Octobris 1580.

Roccho Capellino nobili Cremonenſi, viro ingenio, arte, & opere præſtantiſſimo Caroli v. Imperatoris inicutiſſimi militi Duci, Architectoriq; egregio, Pacis, belliq; tempore illi gratiſſimo, Dum Romę piè ſuis potiretur facultatibus cum multos exantlauiſſet labores, & annum 68. men. 5. dies 26. ætatis tranſiſſet Surij moritur ann. ſalut. 1578. die 27. Octobris Ioannes Baptiſta Capellinus nepos moæſtiſſ. patruo clariſſ. & B. M. Poſuit.

Raphael Zinnus Gallus vt viuens viuenti patruo Iacobo Antonio dignitate, & voluntate coniunctiſſimus fuit: ita moriens corpore ab illo abeſſe noluit, cum quo etiam ſumma Dei benignitate fretus, cæleſti, ac ſempiterna fęlicitate ſe fruiturum ſperat, obijt die ſecunda Auguſti 1256.

Roderico de Albericis Bergomenſi nato ad res gerendas, & bene de hominibus merendum virorum principum gratiarum adeo promerito vt inter diuerſarum partiũ ſtudia æquam fidei, & probitatis laudem ſemper retinuerit obijt 4. Kal. Octob. 1320.

S.

SIluerio Siluerij Picolomineo viro integritate, ac Religione præſtanti, quod in Vrbe exemplum, prudentiæ liberalit. politiorisq; elegantiæ magnorum Principum amicitijs ornatum, eius ætas habuit Illuſtre ob ant. climact. ætat. 5. 1569. Ioannes Carolus fratri B. M. P.

Stephano Spadio Vincentij f. Patritio Lucen. inter magnas opes optimis moribus, ingenio, & literis claro in adoleſcentię flore extincto Catherina Viniſia Mater

nuper

nuper viro nunc vnico, & tali orbata F.P.C. vixit ann' 24. men. 9. dies 25. obijt 17. Kal. Iulij 1563.

Clausisti velox oculos mors impia lætos.
Absumptos differs claudere cur lachrymis?

Salustio Papachio ex oppido S. Poli Sabino literarum Apostolicarum minoris gratiæ scriptori innocentis vitæ viro in omnes officiosiss. omnibusq; caro, qui vixit ann. 38. men. 3. obijt Kal. Augusti anni Iubilei 1575. Christophora Saluata mater Martius Papachius frater mœstissimi posuere.

Simeon Circuis à monte reali artium, & medicinæ doctor, qui cũ summa spe repleret omnes immatura morte ereptus ad Dominum commigrauit.

Siluester Perellus viuens sibi, & Marthæ coniugi cariss. iam defunctæ, vt amborum extet monumentum coniunctum ponen. curauit, futuræ Resurrectionis, & suæ, in eam beneuolentiæ memor.

Sebastiano Pighino de Regia lepidi Iurisconsulto duodecim viro litibus iudicandis Episcopo Hadrien. Romanæ Sedis bis ad Carolum 2. Aug. internuntio Synodi Tridentinæ Præsidi S.R.E. Presbytero Cardinali Supplicũ, libellorumq; ad gratiam spectant. cognitori super omnia urbana tribunalia, vice Iulij iij. disceptatori: Stephanus Pighinus fratri benemerenti poss. vix. ann. 54 men. 2. die v. ob an. 1557. Kal. Decemb.

Sanctæ, & Indiuiduæ Trinitati supplex, vt inter electos locum præstet, monumentum hoc, in quo post transitũ præsentis vitæ secundi Redemptorisq; sui aduentum iterum expectare volens, sibi viuens, & incolumis Liuia Caldarina posuit, anno à Virginis partu 1587. ætatis suæ vero 37.

Stephano Boriperso Nouarien. com. pal. R. D. Cardin.

Par-

Parmen. mensa exec. testam. pos. v. ann. 50. men. v. die 25. Iul. 1447.

T.

MAgistro Theodorico clariss. artium, medicineq; Doctori de Theodoricis ciui Romano inclito de aurato genitori posterisq; suis magister. Io. Baptista filius artium, & medicinæ Doctor B. M. P. 1515.

Timotello de Timotellis nobilis Pisauren. vix ann. 60. obijt non. Iulij 1591. exequutores test. PP.

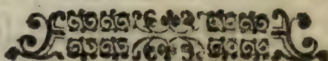
Thomæ cademus Tolaudensi secretario Apost. Pauli ij. Pont. Max. medico, virtute, probitate, & moribus integerrimo Ioannes Baptista Cadamustus B. M. Pos. vixit ann. 64. & men. 4. obijt 4. Kal. Feb. 1548.

Caue viator ne pedem sepulchro optimi viri Thomæ Andreæ Pacini mercatoris Florentini offendas, qui vixit ann. 52. men. 6. dies xj. obijt v. id. Martij. 1512.

V.

VAggiæ Med. de Beccutis quę vita integerrima acta in cælum rediens quod terræ fuerat huic terræ reddidit Guido Med. Teatinus Archiepiscopus Arcis Ro. Præfa. matri dulciss. mœstiss. posuit vixit ann. 70. obijt 17. Kal. Augusti 1526.

Laus Deo, Beatæq; Virgini Mariæ.

Errata ſic corrigantur.

Fol. 13. ver. 8. parenſius leg. parentius. fol. 14. ver. 3. ſepulchro l. ſepulchris. f. 15. ver. 11. Cardinalis l. Cardinales. f. 16. ver. 24. Epitaphij l. Epitaphio. f. 16. ver. 24. Podacatano l. Podacataro. f. 17. ver. 20. ipſuimet l. ipſiusmet. f. 23. ver. 19. ſibi ibi. f. 24. ver. 24. ac l. os. f. 17. ver. 12. vbi numerantur Cardinales l. ante alij per multi Nicolaus de Fliſco. f. 18. ver. 9. reliquiæ l. reliquiarum in marg. f. 23. ver. 6. eorum l. earũm. f. 47. ver. 18. Magaritis l. Margaritis. f. 49. ver. 14. ſurrugentur l. ſurrogentur. In tt. f. 102. Theſurum l. Theſaurus. Inindice lit. P. maio l. maius.

fol. 16. ver 4 Gregorius Georgius

Cætera prudens lector limabit.

REGESTVM.

† A B C D E F G H I K L M N O P Q R.

Omnia ſunt folia

Præter † & R cum Semifolio.

R O M AE, Apud Nicolaum Mutium. M. D. IC.

SVPERIORVM PERMISSV.

